

Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары бойынша ашық жиналыс нысанындағы қоғамдық тыңдаулар хаттамасы

1. Әкімшілік-аумақтық бірліктің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) жергілікті атқарушы органының немесе аумағында қызметі жүзеге асырылатын немесе аумағына ықпал ететін тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктің (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) әкімі аппаратының атауы: "Абай облысы Жарма ауданы Ақжол ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ.
2. Қоғамдық тыңдау мәні: Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары.
3. Атына қоғамдық тыңдауларға шығарылатын материалдар жіберілген қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және жергілікті атқарушы органның (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың) немесе тиісті әкімшілік-аумақтық бірлік әкімі аппаратының (ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) атауы: ҚР ЭГТРМ жанындағы "Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы" ШЖҚ РМК, "Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ.
4. Көзделіп отырған қызметтің орналасқан жері: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжол а. о. Жоспарланған қызмет учаскесінің координаттары: 1) 49 04`12,614"се, 81 33`18,368"шб; 2) 49 04`11,82"се, 81 34`32,273"шб; 3) 49 03`57,783"се, 81 34`31,91"шб; 4) 49 03`58,475"се, 81 33`18,05"шб.
5. Көзделіп отырған қызметтің ықтимал әсеріне ұшыраған барлық әкімшілік-аумақтық бірліктердің атауы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжол а. о.
6. Көзделіп отырған қызметтің бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: "Боке" ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.
7. Ықтимал әсерлер туралы есептерді құрастырушылардың немесе стратегиялық экологиялық бағалау жөніндегі есептерді дайындау жөніндегі сыртқы тартылған сарапшылардың немесе мемлекеттік экологиялық сараптама объектілерінің құжаттамасын әзірлеушілердің деректемелері мен байланыс

деректері: «Legal Ecology Concept» ЖИПС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, тел: 87774149010.

8. Қоғамдық тыңдауларды өткізу күні, уақыты, орны (қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналысының күні (-рі) және уақыты): 2025 жылғы 23 желтоқсан, қатысушыларды тіркеу – 10:50, қоғамдық тыңдаулардың басталуы - 11:00, қоғамдық тыңдаулардың аяқталуы – 11:20, қоғамдық тыңдаулар Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжол ауылы, Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжол ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында офлайн режимінде өткізілді, Zoom платформасында бейнеконференция арқылы: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcX6UcXrCiWWCogObZpnSXm2pDG33.1>.

Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: eg9v2X.

9. Бастамашыдан сұрау-хаттың көшірмесі және әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) жергілікті атқарушы органдарының қоғамдық тыңдаулар өткізу шарттарын келісу туралы жауап - хатының көшірмесі осы қоғамдық тыңдаулар хаттамасына қоса беріледі. Сұрау салу хатының және жауап-хаттың көшірмелері осы қоғамдық тыңдау хаттамасына 1-қосымшада ұсынылған.

10. Қоғамдық тыңдауларға қатысушыларды тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдау хаттамасына қоса беріледі. Қатысушылардың тіркеу парағы осы қоғамдық тыңдаулардың хаттамасына 2-қосымшада ұсынылған.

11. Қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы ақпарат қазақ және орыс тілдерінде мынадай тәсілдермен таратылады:

1) «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда: <https://ndbecology.gov.kz/>, "қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі" бөлімі;

2) жергілікті атқарушы органның (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) ресми интернет-ресурсында немесе әзірлеуші мемлекеттік органның ресми интернет-ресурсында: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat?lang=ru> "Қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде;

3) қозғалатын аумақ шегінде толық немесе ішінара орналасқан тиісті әкімшілік - аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың) аумағында таратылатын бұқаралық ақпарат құралдарында, оның ішінде кемінде бір газетте және кемінде бір теле-немесе радиоарна арқылы жиырма жұмысшыдан кешіктірмей қоғамдық тыңдаулар өткізудің басталу күніне дейінгі күндер: "Вести семей" газеті 2025 жылғы 14 қарашадағы №111 (2142); "Семей таңы" газеті 2025 жылғы 14 қарашадағы №111 (19738); "Schaefer Enterprises" ЖИПС "ALTAI" телеарнасы - 2025 жылғы 13 қарашадағы №13 эфирлік анықтама.

Газеттің электрондық нұсқасы және эфирлік анықтама осы қоғамдық тыңдау хаттамасына 3-қосымшада ұсынылған.

4) тиісті әкімшілік-аумақтық бірліктердің (облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың, астананың, аудандардың, облыстық және аудандық маңызы бар қалалардың, ауылдардың, кенттердің, ауылдық округтердің) аумағында мүдделі жұртшылық үшін қолжетімді орындарда мекенжайлар бойынша 6 хабарландыру саны: "Абай облысы Жарма ауданы Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ақпараттық тақтасында, қоғамдық орындарда мәтіндік хабарландыруды орналастыру. Фотоматериалдар осы қоғамдық тыңдау хаттамасына 4-қосымшада ұсынылған.

12. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімдері:

Қоғамдық тыңдаулардың хатшысы болып "Legal Ecology Concept" ЖШС экологы Д. Е. Калиаскарова тағайындалады. "қолдап" дауыс берді – 12 қатысушы, "қарсы" - 0, "қалыс қалды" - 0.

Қоғамдық тыңдаулардың келесі регламенті ұсынылды:

1. жоба материалдарын баяндама нысанында қарау. Ұсынылған ереже - 15 мин.

2. Сұрақ-жауап. Барлық тілек білдірушілер баяндамашыға сұрақтар қойып, жоба бойынша өз пікірлерін айта алады. Ұсынылған ереже - 15 мин.

3. Қоғамдық тыңдауларды қорытындылау және жабу. Ұсынылған регламент - 5 мин. "қолдап" дауыс берді - 12 қатысушы, "қарсы" - 0, "қалыс қалды" - 0. Регламент бірауыздан қабылданды.

13. Барлық тыңдалған баяндамалар туралы мәліметтер: Калиаскарова Д. Е. - "Legal Ecology Concept" ЖШС экологы, Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жосындағы тау кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары бойынша баяндама (5 беттік баяндама, 21 слайдтағы презентация). Баяндама мәтіні мен презентация осы Хаттамаға 5, 6-қосымшада ұсынылған.

14. Қоғамдық тыңдауларды өткізуге дейін және өткізу кезінде алынған ескертулер мен ұсыныстардың жиынтық кестесі:

№ п/п	Қатысушылардың ескертулері мен ұсыныстары (қатысушының тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсынылатын ұйымның атауы)	Ескертулер мен ұсыныстарға жауаптар (жауап берушінің тегі, аты және әкесінің аты (бар болса), лауазымы, ұсынылатын ұйымның атауы)	Ескерту (алынған ескерту немесе ұсыныс)
Тыңдау барысында жұртшылықтан сұрақтар мен ескертулер түскен жоқ			

15. Қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың жоба және қаралатын құжаттардың сапасы (негіздемемен) туралы пікірі, оларды түсінудің толықтығы мен қолжетімділігі тұрғысынан тыңдалған баяндамалар, оларды жақсарту жөніндегі ұсынымдар: Сапаға қатысты ешқандай қарсылықтар жоқ. Қоғамдық тыңдаулар өткізілді деп танылды.

16. Қоғамдық тыңдаулар хаттамасына шағымдану Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне сәйкес сот және сотқа дейінгі тәртіппен мүмкін болады.

17. Қоғамдық тыңдаулардың төрағасы:

"Абай облысы Жарма ауданы Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ

Бас маман Ерешкинов Еңғар Мақамович

Ерешкинов Е « 24 » 12 2025 ж.

18. Қоғамдық тыңдаулар хатшысы:

Қашақарова Дана Етескерова

Д « 24 » 12 2025 ж.

Форма письма-запроса от инициатора общественных слушаний на проведение общественных слушаний в местные исполнительные органы административно-территориальных единиц (района, города)

исходящий номер: 25390610001, Дата: 06/11/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

Информируем Вас о: Осуществление государственной экологической экспертизы

(наименование в соответствии с пунктом 12 настоящих Правил)

Будет осуществляться на следующей территории: область Абай, Жарминский район, Ақжальский с.о., с.Ақжал
область Абай, Жарминский район, Ақжальский с.о., с.Боке

(территория воздействия, географические координаты участка)

Предоставляем перечень административно-территориальных единиц, на территорию которых может быть оказано воздействие, и на территории которых будут проведены общественные слушания: Подключиться к конференции Zoom <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcX6UcXrCiWWCogObZpnSXm2pDG33.1> Идентификатор конференции: 795 8862 1470 Код доступа: eg9v2X Населенные пункты поселок Ақжал и Боке относятся к Ақжальскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаозену. Для жителей поселков Боке, Ақжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Ақжал в 09:30 часов 23.12.2025 года.

Предмет общественных слушаний: Материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный

(тема, название общественных слушаний, предмет общественных слушаний в обязательном случае должен содержать точное наименование, место осуществления, срок намечаемой деятельности и наименование инициатора намечаемой деятельности)

Просим согласовать нижеуказанные условия проведения общественных слушаний: область Абай, Жарминский район, Ақжальский с.о., село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Ақжальского сельского округа». , 23/12/2025 11:00

(место, дата и время начала проведения общественных слушаний)

Место проведения общественных слушаний в населенном (-ых) пункте (-ах) обосновано их ближайшим расположением к территории намечаемой деятельности (5 км).

Объявление о проведении общественных слушаний на казахском и русском языках будет распространено следующими способами:

Вести Семей, Семей таны; Телеканал "Алтай"

(наименование газеты, теле- и радиоканала, где будет размещено объявление)

Доска объявлений акимата, общественные места

(расположение мест, специально предназначенных для размещения печатных объявлений (доски объявлений))

Просим также подтвердить наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний.

В соответствии с Экологическим кодексом Республики Казахстан и Правилами проведения общественных слушаний, общественные слушания проводятся под председательством представителя местного исполнительного органа соответствующей административно-территориальной единицы (района, города). Местный исполнительный орган обеспечивает видео- и аудиозапись открытого собрания общественных слушаний. Электронный носитель с видео- и аудиозаписью всего хода открытого собрания общественных слушаний с начала регистрации до закрытия общественных слушаний и подведением итогов слушаний, подлежит приобщению (публикации) к протоколу общественных слушаний.

В соответствии с требованиями законодательства просим обеспечить регистрацию участников общественных слушаний и видео- и аудиозапись общественных слушаний.»
Товарищество с ограниченной ответственностью "Боке" (БИН: 080840017304), +7(777)-267-55-85, s.ustimenko2@datamining.kz,

Составитель отчета о возможных воздействиях : ТОО "Legal Ecology Concept"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

Форма письма-ответа инициатору общественных слушаний от местных исполнительных органов административно-территориальных единиц (района, города) на проведение общественных слушаний

исходящий номер: 25390610001, Дата: 10/11/2025

(регистрационные данные письма, исходящий номер, дата)

«В ответ на Ваше письмо (исх. №25390610001, от 06/11/2025 (дата)) о согласовании предлагаемых Вами условий проведения общественных слушаний, сообщаем следующее:

«Согласовываем проведение общественных слушаний по предмету Материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный, в предлагаемую Вами 23/12/2025 11:00, область Абай, Жарминский район, Акжальский с.о., село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Акжальского сельского округа». (дату, место, время начала проведения общественных слушаний)»

(к причинам несогласования относятся: место проведения не относится к территории административно-территориальных единиц, на которую может быть оказано воздействие в результате осуществления намечаемой деятельности; дата и время проведения выпадает на выходные и/или праздничные дни, нерабочее время. "Поддерживаем, предложенные Вами способы распространения объявления о проведении общественных слушаний". или "Предлагаем дополнить (заменить) следующими способами, для более эффективного информирования общественности").

«Подтверждаем наличие технической возможности организации видеоконференцсвязи в ходе проведения общественных слушаний».

«Перечень заинтересованных государственных органов: 1. 2.»

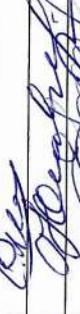
Товарищество с ограниченной ответственностью "Боке" (БИН: 080840017304), +7(777)-267-55-85, s.ustimenko2@datamining.kz

Составитель отчета о возможных воздействиях: ТОО "Legal Ecology Concept"

(фамилия, имя и отчество (при наличии), должность, наименование организации представителем которой является, подпись, контактные данные инициатора общественных слушаний).

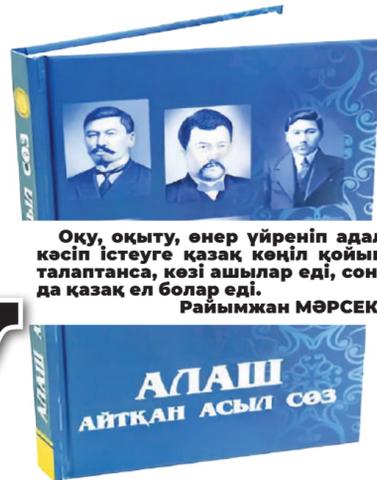
Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары бойынша 23.12.2025 жылғы қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың тіркеу парағы

Регистрационный лист участников общественных слушаний 23.12.2025 года по материалам документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный

№ п/п	Қатысушының аты жөні/участников	ФИО	Қатысушы санаты (мүдделі жұртшылықтың, жұртшылықтың, мемлекеттік органның өкілі, Бастамашы)/Категория участника (представитель заинтересованной общестственности, общестственности государственного органа, Инициатора)	Байланыс телефон нөмірі/Контактный номер телефона	Қатысу форматы (жеке немесе конференц - байланыс арқылы)/Формат участия (очно или по средством конференцсвязи)	Қолы (ашық жиналысқа қатысқан жағдайда) Подпись в случае участия на открытом собрании
1			3	4	5	6
1	Азбакиров Б.С.		Алғашқы тұрғын.	м.к.к.	87052625875	
2	Курбанбаев С.С.		Алғашқы тұрғын.	м.к.к.	89044980835	
3	Арапханов А.К.		Алғашқы тұрғын.	м.к.к.	8778780344	
4	Джамалханов Д.С.		Алғашқы тұрғын.	м.к.к.	87078808800	
5	Тройников П.И.		Алғашқы тұрғын.	м.к.к.	87711751834	
6	Саман М.И.		Алғашқы тұрғын.	м.к.к.	84474262215	
7	Стамалиев С.У.		Алғашқы тұрғын.	очно	87882675586	
8	Стамалиев Е.М.		оч. орыс.	очно	87071221100	

SEMEI tañy

Оқу, оқыту, өнер үйреніп адал кәсіп істеуге қазақ көңіл қойып талаптansa, көзі ашылар еді, сонда қазақ ел болар еді.
Райымжан МӘРСЕК

№ 111 (19738) 14 қараша, 2025 жыл

1917 ЖЫЛДЫҢ 17 МАУСЫМЫНАН ЖАРЫҚ КӨРЕ БАСТАДЫ

АБАЙ ОБЛЫСЫНА ТАРАЙТЫН ҚОҒАМДЫҚ-САЯСИ ГАЗЕТ ■ СЕЙСЕНБІ, ЖҰМА КҮНДЕРІ ШЫҒАДЫ ■ EMAIL: INFO@SEMEYTANY.KZ

ОРТАЛЫҚ КОММУНИКАЦИЯЛАР ҚЫЗМЕТІНДЕ

СЕМЕЙ

ЖАҢА СЕРПІН: АБАЙ ОБЛЫСЫ ӨРКЕНДЕУ ЖОЛЫНДА

Қараша айының 11-і күні Абай облысының әкімі Берік Уәли ҚР Президенті жанындағы Орталық коммуникациялар қызметі алаңында БАҚ өкілдері алдында баспасөз мәслихатын өткізді. Аймақ басшысы облыстың жыл басынан бергі әлеуметтік экономикалық дамуы туралы баяндап, журналистер тарапынан қойылған 80-нен астам сұрағына тек қана мемлекеттік тілде жауап берді.

ОБЛЫС БЮДЖЕТІ ЕКИ ЕСЕГЕ АРТТЫ

Биылғы 9 айдың қорытындысы бойынша Абай облысының әлеуметтік-экономикалық даму көрсеткіштері оң қарқынмен сақталды. Көлік саласында – 123,4%, байланыста – 106,4%, өңдеу өнеркәсібінде – 101,3%, ішкі саудада – 105,9%, ауыл шаруашылығында – 102,8%, инвестиция тарту бойынша – 103,1% өсім байқалды. Тұрғын үй құрылысы саласында 159,9 мың шаршы метр жаңа баспана пайдалануға берілді. Мемлекеттік бюджетке облыстан 441,4 млрд теңге салық пен міндетті төлемдер түсті. Оның ішінде республикалық бюджетке – 316,7 млрд, жергілікті бюджетке – 124,7 млрд теңге. Бұл – өткен жылмен салыстырғанда 137,3%-ға артқанын көрсетеді. Абай облысы құрылған сәтте бюджеттің жалпы көлемі 251,3 млрд теңге болса, бүгінде Президент пен Үкіметтің қолдауының арқасында бұл көрсеткіш 2 есе өсіп, 500,9 млрд теңгеге жеткенін атап өткен жөн.

Өңірдің инфрақұрылымын жаңғырту және тұрғындардың өмір сапасын арттыру бағытындағы жұмыстар кезең-кезеңімен жалғасатын болады.

3,5 ТРЛН ТЕҢГЕ ИНВЕСТИЦИЯ ТАРТЫЛДЫ

Абай облысында бизнесті қолдау мен инвестиция тарту бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Жыл басынан бері өңірде іске асырылып жатқан инвестициялық жобалардың саны 29-дан 97-ге дейін артты. Тартылған инвестиция көлемі 2,2 трлн теңгеден 3,5 трлн теңгеге дейін ұлғайды. Оның ішінде 50 жоба Ұлттық цифрлық инвестиция-

лық платформаға енгізілген. Ірі инвестициялық жобалардың бірі – көлемі 577,5 млрд теңгені құрайтын жалпы ұзындығы 297,5 шақырым «Аягөз – Бақты» темір-жол желісінің құрылысы. Бұл – өңірдің және тұтас еліміздің дамуына тың серпін беру үшін Мемлекет басшысының тікелей тапсырмасымен басталған ауқымды жоба. Мердігер ұйым – China Harbour Engineering Company. 10,5 мың гектар жер учаскесі резервке қойылған. Жобаның техникалық-экономикалық негіздемесі бекітілді, 2023 жылы іске асыру басталды. Қазіргі уақытта жобаға 30 млрд теңге инвестиция салынды. Нысанды 2027 жылдың желтоқсанында пайдалануға беру жоспарланып отыр.

Бұдан бөлек өнеркәсіп саласында Түркияның «Miryıldız Kz Ltd.» компаниясы жалпы құны 480 млн АҚШ долларын құрайтын «Алтын өндіру фабрикасын салу» жобасын іске асыруды бастады.

Биыл жалпы сомасы 25,9 млрд теңгеге 453 жұмыс орнын ашуға мүмкіндік беретін 14 жобаны іске асыру жоспарланған. Қазіргі таңда 13,3 млрд теңгеге 7 жоба жүзеге асырылды, 124 жұмыс орны құрылды. Жыл соңына дейін құны 12,6 млрд теңгені құрайтын 7 жобаны іске қосу көзделіп отыр.

«ӨНДІРІС» АЙМАҒЫ КЕҢЕЙТІЛУДЕ

Абай облысында инвестиция тарту және өңірдің өнеркәсіптік әлеуетін арттыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Жыл басынан бері облыс әкімі Берік Уәли 100-ден астам шетелдік инвестормен кездесті. Халықаралық экономикалық ынтымақтастықты нығайту мақсатында «Үлкен Алтай» халықаралық субөңірлік конференциясы аясында Қытай Халық Республикасының ірі компанияларымен жалпы құны 1,5 миллиард АҚШ долларын құрайтын 15 меморандумға қол қойылды. Бұл келісімдер логистика, туризм, өңдеу өнеркәсібі және басқа да маңызды бағыттарды қамтиды.

«Қазіргі уақытта қытайлық серіктестердің қатысуымен жалпы құны 39,5 млрд теңгені құрайтын 3 жоба іске асырыла бастады. Сонымен қатар, өңірден шыққан танымал тұлғалар, кәсіпкерлер мен меценаттардың қатысуымен өткен «Туған жерге туынды тік» инвестициялық форумында жалпы сомасы 336 млрд теңгеге 15 маңызды келісім жасалды. Оның ішінде жалпы сомасы 31,7 млрд теңгені құрайтын 2 жобаны іске асыру басталды. Бұл форум облыстың инвестициялық тартымдылығын арттыруға және жергілікті бизнестің жаңа серпін алуына ықпал етті», – деді облыс әкімі.

Индустриялық инфрақұрылымды дамыту бағытында да ауқымды жұмыстар жүргізілуде. Семей қаласындағы аумағы 96 гектарды құрайтын «Өндіріс» индустриялық аймағында 3 жаңа жобаларға жер беріліп, толық игерілді. Индустриялық аймақты 186 гектарға дейін кеңейтіп, шағын өнеркәсіп паркі құру жұмыстары қолға алынып жатыр.

Өңірге инвесторлардың қызығушылығы жоғары. Осыған орай Семей қаласының өнеркәсіптік аймағында арнайы экономикалық аймақ құру үшін 500 гектар жер бөлу жоспарлануда. Бұл жоба жаңа өндіріс орындарын ашуға, жұмыс орындарын көбейтуге және өңірдің тұрақты экономикалық дамуына серпін береді.

Жалғасы 2-бетте

Ерлер мен әйелдер арасындағы Қазақстан Республикасы чемпионы «Арена» спорт кешенінде 10-13 қараша аралығында өтті. Жарыста еліміздің барлық өңірлерінен жиналған 569 спортшы 14 салмақ дәрежесі бойынша бақ сынады.

ДЗЮДОДАН ҚАЗАҚСТАН ЧЕМПИОНАТЫ ӨТТІ

Чемпионаттың ашылу салтанатына облыс әкімі Берік Уәли, Қазақстан дзюдо федерациясының бас хатшысы Тимур Болат, 2024 жылғы Олимпиада ойындарының жеңімпазы Елдос Сметов қатысты. Сайыстың ашылуында сөз сөйлеген аймақ басшысы спортшыларға сәттілік тілеп, чемпионаттың Семей қаласында өтуі өңір спортының дамуына серпін беретінін атап өтті.

«Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев Көкшетауда өткен Ұлттық құрылтайдың отырысында сөйлеген сөзінде «Спорттың насихаттау, оны әсіресе балалар мен жасөспірімдер арасында дәртіптеу – ұлт саулығының кепілі» деп айрықша атап көрсеткен болатын. Абай елі, Семей жері – тұңғыштар мекені ғана емес, спорттың да игі дәстүрі мен даңғыл жолы қалыптасқан аймақ. Дзюдодан Қазақстан чемпионаты еліміз Тәуелсіздік алған 30 жыл ішінде облымызда алғаш рет өтіп отыр. Бұл өңіріміздің спортының дамуына үлкен септігін тигізеді деп ойлаймыз. Жуырда ғана бокс чемпионаты өтті. Мұндай деңгейдегі сайыстарды қабылдау біз үшін әрі құрмет, әрі үлкен міндет. Бұл чемпионат спортшылардың шеберлігін шыңдап қана қоймай, қала тұрғындары мен жас буын өкілдеріне спорт мәдениетін насихаттауға үлкен мүмкіндік береді», – деді аймақ басшысы.

Олимпиада чемпионы Елдос Сметов спортшыларға жылы лебізін білдірді.

«Чемпионаттың жоғары деңгейде ұйымдастырылуына атсалысқан облыс басшылығына, спорт саласының өкілдеріне және барша жанашыр азаматтарға зор алғысымыз білдіреміз. Болашақта еліміздің атын асқартатын, Олимпиада ойындарында көк туымызды биікте желбірететін спортшылар өсіп шығатынына көміл сенемін. Барлық қатысушыларға сәттілік тілеймін!», – деді Е. Сметов. Облыс әкімі Берік Уәли чемпионға құрмет көрсетіп 10 000 000 теңгенің сертификатын табыс етті.

Облыста дзюдо спорты жақсы дамып келеді. Биыл Джаккартада өткен жасөспірімдер арасындағы Азия чемпионатында жерлестеріміз Фархат Зейнолла алтын, Аяжан Ринатқызы қола жүлдеге ие болды. Ақтөбеде өткен Қазақстан Республикасының чемпионатында облыс құрамасы екі алтын, үш күміс, екі қола алып, жалпыкомандалық есепте екінші орынға ие болды. Облыстағы 26 спорт мекемесінде барлығы 14 мыңнан аса спортшы жаттығады. Өртүрлі спорт түрлері бойынша 2025 жылы Абай облысының 451 спортшысы Қазақстан Республикасының құрама командасына енді. Жыл басынан бері спортшыларымыз республикалық жарыстарда 1662 медаль, халықаралық жарыстарда 286 медаль иеленді.

Қазіргі таңда облыста 20 спорт нысанының құрылысы жүргізілуде.

«СТ» - ақпарат

СЕМЕЙ

ОБЛЫС ӘКІМДІГІНДЕ

ҚАРЖЫНЫҢ ИГЕРІЛУІ ӘКІМДІК БАҚЫЛАУЫНДА

Облыс әкімі Берік Уәлидің төрағалығымен кеңейтілген аппараттық кеңес өтті. Жиында 2024 жылға арналған мақсаттарға қол жеткізу тиімділігін бағалау нәтижелері және 2025 жылға арналған облыстың даму бюджетінің III-ші тоқсан қорытындысы, «Мемлекеттік органдардың ашықтығы» және «Жергілікті атқарушы органдарының мемлекеттік қызметтер сапасын операциялық бағалау» сияқты мәселелер қаралды.

Кеңеске облыстық басқарма басшылары, өңірлік департамент жетекшілері қатысты. Аудан және қала әкімдері бейнеарнамен қосылды.

Күн тәртібіндегі мәселе бойынша Абай облысы әкімі аппаратының мемлекеттік қызметтерді мониторингтеу бөлімінің басшысы Айжан Ысқақова, Абай облысы цифрлық технологиялар басқармасының басшысы Абзал Серікұлы, қаржы басқармасының басшысы Гүлфайрус Серікболова баяндады. Абай облысында мемлекеттік басқару тиімділігі мен ашықтықты арттыру бағытында жүйелі жұмыс жүргізілуде. Әкімдік қызметі кешенді түрде бағаланып, даму жоспарының орындалуы мен әлеуметтік көрсеткіштердің өсуі тұрақты бақылауда.

Инфрақұрылымды дамыту, инвестиция тарту және әлеуметтік саланы жетілдіру негізгі басымдықтар ретінде белгіленді. «Ашық

бюджет» және «Ашық диалог» бағыттарында да мониторинг жүйелі жүргізіліп келеді. Биыл өңірде 185 әлеуметтік және инфрақұрылымдық нысанның құрылысы жүргізілуде. Қаржының мақсатты және уақтылы игерілуі әкімдіктің бақылауында. Бұл шаралар өңірдің тұрақты дамуы мен халықтың өмір сапасын арттыруға бағытталған. Жиында аймақ басшысы қала-аудан әкімдері мен басқармаларға бюджет қаражатын жоспарлау мен игеру кезінде тәртіпті қатаң сақтап, даму жоспары аясындағы жобаларды уақтылы әрі сапалы орындауды, құрылысы жүріп жатқан нысандардың мерзімінде аяқталуын қамтамасыз етуді тапсырды.

Абай облысы әкімінің баспасөз қызметі

ЖАҢАЛЫҚТАР
САРАПТАМА
АҚПАРАТ

ЖЕКЕ ТҰЛҒА: 6 АЙҒА - 8157, 28 ТЕҢГЕ
ЗАҢДЫ ТҰЛҒА: 6 АЙҒА - 11457, 28 ТЕҢГЕ

2026 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ЖҮРІП ЖАТЫР

ЖАҢА СЕРПІН: АБАЙ ОБЛЫСЫ ӨРКЕНДЕУ ЖОЛЫНДА

Соңы. Басы 1-бетте

АЛАКӨЛДІҢ БАС ЖОСПАРЫ ӨЗІРЛЕНУДЕ

Президент тапсырмасына сәйкес облыста туристік инфрақұрылымды дамытуға бағытталған ауқымды жобаларды жүзеге асыру жалғасады. Мақаншы өңірінде орналасқан Алакөл көлі айтарлықтай туристік және инвестициялық әлеуетке ие. Биыл Алакөл жағалауында демалушылар үшін қолайлы жағдай жасап, инфрақұрылымды дамыту бойынша нақты шаралар қабылданды. Облыс құрылғалы жағалауда жөндеу жүргізілмегенін ескере отырып, жергілікті бюджеттен 1 млрд. теңге бөлінді. Көл жағалауындағы Қабанбай ауылында құтқару станциясы және өрт сөндіру депосының құрылысы басталды. Қазіргі уақытта туристік аймаққа жаңа электр желісін тарту, қатты тұрмыстық қалдықтар полигонын салу бойынша жобалық-сметалық құжаттама әзірленіп жатыр. Жобаларды жүйелі түрде және сапалы іске асыру үшін көл жағалауының жаңа бас жоспарының жобасын әзірлеу жоспарланып отыр.

«Жоба аясында жалпы ауданы 1000 гектардан асатын демалыс және туризм аймақтарын қалыптастыру, сондай-ақ рекреациялық, қоғамдық-іскерлік және тұрғын аумақтарды дамыту көзделген. Сонымен қатар, көліктің қолжетімділігі, инженерлік инфрақұрылыммен қамтамасыз ету және экологиялық тұрақтылық мәселелеріне баса назар аударылады», – деді облыс әкімі.

Бас жоспарды әзірлеу бірнеше стратегиялық міндеттерді шешуге бағытталады. Оның ішінде ішкі туризмді дамыту, инвестиция тарту, жаңа жұмыс орындарын ашу, өңір тұрғындары мен қонақтарының демалыс жағдайын жақсарту.

Аталған жобаны жүзеге асыру нәтижесінде Қабанбай ауылы мен Алакөл жағалауының аумақтары біріктіріліп, игерілген аймақ көлемі 3 мың гектарға дейін ұлғайтылады. Бұл өз кезегінде Алакөлдi өңірдің жетекші туристік орталықтарының біріне айналдыруға мүмкіндік береді.

Жағалауды дамытудың негізгі бағыттарының бірі – Өзербайжан Республикасы инвесторларының қатысуымен «Алакөл» емдеу-сауықтыру кешенін салу жобасы. Бұл жоба бойынша екі мекелеттің басшылары 21 қазан күні келісімге қол қойды. Қазіргі уақытта құрылыс орнын бекіту жұмыстары келісілуде.

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТ ПЕН ЦИФРЛЫҚ ДАМУЫ ЖҰМЫСТАРЫ ҚАРҚЫНДЫ

Абай облысында жасанды интеллект технологияларын дамыту, оларды түрлі салаларға енгізу және цифрлық инфрақұрылымды жетілдіру бойынша жүйелі жұмыстар жүргізілуде.

Семей қаласында «Ақылды қала» бағдарламасын дамыту жөніндегі Жол картасы аясында азаматтардың өмір сүру сапасын арттыру және қалалық процестерді автоматтандыру мақсатында 27 жобаны жүзеге асыру жоспарланған. Оның жетеуі іске қосылды.

Қазіргі уақытта Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігімен бірлесіп отырып, жаңа технологияларды қолданатын бірқатар жобалар әзірленуде. Олардың қатарында Еңбек мобильділігі орталығы үшін онлайн-кезек болар жүйесі, облыстың киелі орындарының голограммасы, CRM-жүйесі, Делдал-бот, Assyl-AI жобасы, вакцинацияларды іздеу және жұмысқа орналастыруға арналған Jidek.kz және respublican.kz деңгейде алғаш рет іске қосылған saanpinimul.kz автоматтандырылған порталы бар.

Жасанды интеллектті тиімді енгізудің басты шарты – сапалы интернетпен қамтамасыз ету. Осы мақсатта жыл соңына дейін 10 ауыл интернет желісіне қосылады. 2026 жылдан бастап облыстың 179 ауылын және 343 әлеуметтік нысанды талшықты-оптикалық байланыс желісіне қосу жоспарланған. Бұған қоса «Jusan Mobile» акционерлік қоғамы 26 шалғай ауылды «OneWeb» спутниктік технологиясы арқылы интернетке қосуды жоспарлап отыр.

Нәтижесінде 2026 жылы Абай облысы ауылдарының интернетке қолжетімділігі 96 пайызға жетеді деп күтіледі. Сонымен қатар, республикалық және облыстық автожолдар бойындағы антеннадің құрылысы 2027 жылы толық аяқталады.

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ДАМУЫ ТҰРАҚТЫ

Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев биылғы халыққа Жолдауында ауыл шаруашылығы саласын жаңа деңгейге көтеру қажеттігін айтып, нақты міндеттер жүктегені белгілі. Осы бағытта өңірде жүйелі жұмыстар атқарылуда. Биылғы тоғыз айдың қорытындысы бойынша ауыл шаруашылығының жалпы өнімі 339,5 млрд теңгені құрап, нақты көлем индексі 102,8% болды. Оның ішінде мал шаруашылығы өнімдері 209,7 млрд теңгеге өндіріліп, өсім 105% деңгейінде қалыптасты.

Ауыл шаруашылығын мемлекеттік қолдау мақсатында биыл 15,1 млрд теңге субсидия бөлінді. Оның ішінде өсімдік шаруашылығын дамытуға – 2,5 млрд теңге, мал шаруашылығына – 4,8 млрд теңге, қаржы құралдарын субсидиялауға және қайта өңдеу саласына – 7,8 млрд. теңге қарастырылды. Сондай-ақ, көктемгі егіс және күзгі егін жинау жұмыстарын қаржыландыру үшін өңір шаруаларына «Кең дала» бағдарламасы бойынша 9,5 млрд теңге бөлінді. Мемлекеттік қолдаудың нәтижесінде 9 айда облыста 101 мың тонна ет (5%-ға өсім) және 248,4 мың тонна сүт (6%-ға өсім) өндірілді. Сондай-ақ, биыл ауыл шаруашылығы қызметкерлері 446 бірлік заманауи техника сатып алып, техника паркін жанарту деңгейі 5,1%-ға жетті.

Биылғы егіс жұмыстары 782,1 мың гектар алқапта жүргізілді. Президенттің егіс алқаптарын әртараптандыру жөніндегі тапсырмасын іске асыру аясында дөңді дақылдар алқабы 12 мың гектарға қысқарып, жоғары рентабельді майлы дақылдар алқабы өткен жылмен салыстырғанда 42,5 мың гектарға ұлғайды.

Облыста 113,4 мың гектар суармалы жер бар, оның 31,6 мың гектары немесе 27,8% пайдаланылуда. Су үнемдейтін технологияларды қолданылатын алаң 22,1 мың гектарға жеткізіліп, өткен жылмен салыстырғанда 8,3 мың гектарға ұлғайды.

6 СУ ҚОЙМАСЫ САЛЫНБАҚ

Су саласын дамытудың 2024–2028 жылдарға арналған республикалық кешенді жоспары аясында өңірде 6 су қоймасын салу, 10 гидротехникалық құрылысты және 17 ирригациялық жүйені қайта жаңарту жоспарланған.

Аталған жобалар жүзеге асқанда 31 мың гектар жаңа суармалы жер айналымға енгізіліп, 180 миллион текше метр су жиналады. Сонымен қатар, 181 шақырым магистральдық арна жөнделіп, егістіктегі өнімділік гектарына 16 центнерден 27 центнерге дейін артапак.

Бұдан бөлек Ертіс өзенінің гидропотенциалын пайдалану арқылы облыстың суармалы жер көлемі қосымша 70 мың гектарға ұлғайып, барлығы жиыны 214 мың гектарға құрайды. Нәтижесінде су үнемдейтін технологияларды қолдану алаңы

13,9 мың гектардан 88,2 мың гектарға дейін ұлғаяды.

2026 ЖЫЛЫ ІРІ ЕТ КОМБИНАТЫ ІСКЕ ҚОСЫЛАДЫ

Абай облысының Жаңасемей ауданындағы «ЕвразияАгроСемей» ЖШС базасында ет өнімдерін экспорттауға мүмкіндік беретін 7,7 млрд теңгеге қуаттылығы жылына 11,4 мың тонна шығарылатын ет комбинаты жобасы іске асырылып жатыр. Ет комбинаты құрылысы өндірістік бордақылау алаңдарының қуаттылығын арттырып, толық өндірістік циклді қамтитын

ет кластеріне айналмақ. Кәсіпорын 2026 жылдың тамыз айында іске қосылады деп жоспарланып отыр.

Бұл бағытта биыл «Мәуліт» шаруа қожалығында жалпы құны 1,7 млрд теңгені құрайтын 5 мың басқа арналған өндірістік мал бордақылау алаңы іске қосылды. 2031 жылға дейін ет кластерін құру бағытында облыстағы бордақылау алаңдарының қуаттылығын 21 мың бастан 86,5 мың басқа дейін ұлғайту көзделіп отыр. Оған қажетті барлық мемлекеттік қолдаулар мен несепілік бағдарламалар бар.

Ауыл шаруашылық дақылдарын әртараптандыру арқылы майлы дақылдар алаңын ұлғайту шараларының нәтижесінде жалпы құны 7 млрд теңгеге «DI-NUR COMPANY» ЖШС құрама жем өндіру және майлы дақылдарды өңдеу зауыты және құны 1,5 млрд теңге болатын «Шын Жан ЖҮО АНГ-Сұңқар» ЖШС майлы дақылдарды өңдеу зауыты іске қосылды.

Сонымен қатар, ағымдағы жылдың желтоқсанында қайта өңдеу саласын дамыту бағытында «QAZAQ ASTYQ GROUP» ЖШС-мен инвестиция көлемі 8,2 млрд теңгені құрайтын тазартылған құнбағыс майын өндіру желісі іске қосылды.

Жоба аясында жем өндіруден бастап дайын өнімге (тазартылған құнбағыс майы) дейін толық өндірістік циклді қалыптастырып, құнбағыс дөңдерін қалдықсыз өңдеу жүзеге асырылады.

Сондай-ақ, 2026–2027 жылдары HARVEST агрохолдингі шетелдік компаниясының 34 млрд теңге көлемінде инвестициясын тарту арқылы Мақаншы ауданында «Абай Харвест» ЖШС жалпы көлемі 29 мың гектарды құрайтын егістік жерлерде (жүгері, соя егу) су үнемдеу технологияларын енгізу мәселесі пысықталуда.

ТОЗЫҒЫ ЖЕТКЕН ЖЫЛУ ҚАЗАНДЫҚТАРЫ ЖАҒЫРТЫЛДЫ

Абай облысындағы ең өзекті мәселелердің бірі – халықты жылумен қамтамасыз ету. Жылыту маусымына дайындық барысында арнайы талдау жасалып, ақуаларды жою жұмыстары жүргізілді. Президент пен Үкіметтің қолдауымен арқасында биыл бұл мақсатқа 11,8 млрд. теңге бөлінді. Аталған қаражатқа Семей қаласын жылумен үздіксіз қамтамасыз ету үшін 12 жылу көзі жаңғыртылып, 13,6 шақырым жылу желілері ауыстырылды.

«Өздеріңізге белгілі, Аягөз қаласында да жылу тапшылығы проблема болды. «Орталық» қазандығында арқасының қуаты 10 Гкал/сағат болатын үш қазандық орнатылды. Сонымен қатар, 3,9 шақырым жылу желілері ауыстырылды. Қурчатов қаласында, Жарма, Бородулиха, Жаңасемей аудандарында 9 жылу көзінде және 4 шақырым жылу желілерінде жөндеу жұмыстары жүргізілді», – деді облыс әкімі.

Жалпы, жылыту маусымы облыста 29 қыркүйекте басталып, шаттатқы режимде өтіп жатыр.

ЖАҢА ЖЫЛУ ЭЛЕКТР ОРТАЛЫҒЫ САЛЫНАДЫ

Семей қаласының оң жағалауында қазіргі таңда жылу энергиясының тапшылығы – 146,99 Гкал. Бұл мәселе ұзақ жылдар бойы қала тұрғындары үшін өзекті болып келеді. Президенттің Семейде жаңа жылу электр орталығын (ЖЭО) салу туралы тапсырмасы осы проблеманы түбегейлі шешуге бағытталған. Осы мақсатта Абай облысы әкімдігі, «Самұрық-Энерго» АҚ және жобалаушы ұйымдардың қатысуымен кедел жұмыс тобы құрылды. Құрылыс алаңы мен жұл үйіндісін жинақтау орны анықталды. Қазіргі уақытта жобаның техникалық-экономикалық негіздемесін әзірлеу жұмыстары аяқталу сатысында. Жаңа жылу электр орталығының қуаты – 1000 Гкал, ал электр қуаты – 360 МВт болады. Нысанның бірінші кезеңін пайдалануға беру 2029 жылдың үшінші тоқсанына жоспарланған. Бұл жоба іске асқанда Семейдің оң жағалауындағы жылу тапшылығы жойылып, экологиялық тұрғыдан тиімсіз және қуаттылығы төмен ескі қазандықтар жабылады.

САПАЛЫ АУЫЗ СУ БОЙЫНША 33 ЖОБА ОРЫНДАЛУДА

Мемлекет басшысының халықты сапалы ауыз сумен қамтамасыз ету жөніндегі тапсырмасына сәйкес Абай облысында 33 жоба жүзеге асырылуда. Биыл барлық қаржыландыру көздері есебінде 16,7 млрд. теңге бөлініп отыр. Аталған жобалар іске асқанда 38 мың адам ауыз сумен қамтылады. Нәтижесінде облыстың сумен қамтылу деңгейі 100%-ға дейін жеткізу жоспарлануда. Су желілерінің тозуын азайту мақсатында биыл 4 жоба аяқталып, тозу деңгейі 40%-ға дейін төмендетілді. Келесі жылға 24 су желілерін қайта құру жобаларын іске асыру жоспарланып отыр.

Сонымен қатар, облыс орталығындағы Мұрат саяжайы мен Бобровка кенттерін электрмен жабдықтау жұмыстары жүргізілуде.

ЖОЛДАР МЕН КӨПІРЛЕРДІ ЖАҒЫРТУ ЖҰМЫСТАРЫ ЖҮРГІЗІЛУДЕ

Абай облысында көлік инфрақұрылымын дамыту жұмыстары жүйелі түрде жүргізілуде. Биыл республикалық маңызы бар «Қалбатау-Майқапшағай» автожолының 184 шақырымы аяқталды. Бұл бағыт өңірдің ішкі және сыртқы кө-

лік байланысын жақсартып, облыстың көршілес Шығыс Қазақстан, Павлодар облыстарымен, сондай-ақ Қытай Халық Республикасымен шекаралық сауда-экономикалық қатынастарын нығайтуға мүмкіндік береді. Сондай-ақ, «Талдықорған - Қалбатау - Өскемен» автожолының құрылысы аяқталуға жақын. Қазір негізгі бөлігіне асфальт төселіп, соңғы абаттандыру жұмыстары жүргізілуде.

Бұдан бөлек Қытай компаниясымен («China Railway Asia-Europe Construction Investment Co.LTD») Семей қаласын айналып өтетін автожол құрылысын жүзеге асыруға бағытталған келісімге қол қойылды. Жоба қазақ-қытай кәсіпорындарының бірлескен консорциумы негізінде 2028 жылға дейін жүзеге асырылады.

Жергілікті жолдарды жөндеуге биыл 21,4 млрд. теңге қарастырылды, бұл қаражатқа 358,8 шақырым жол жөндеуден өтеді. Оның ішінде Семей қаласының 52 көшесінде орташа жөндеу, 40 ауданда аумақтарды асфальттау жұмыстары жүргізілді. Сондай-ақ, 35 аула абаттандырылды. Қарағайлы және Энергетик шағын аудандарын «Юмбы – Майқапшағай» тас жолымен жалғайтын жаңа көше пайдалануға берілді. Жоба аясында жаяу жүргіншілер мен веложолдар салынды, шамдардың тіректері орнатылды.

Семей қаласында төрт жолақты жаңа көпір салу жобасы іске асуда. Жоба Мемлекет басшысының қолдауымен, Қытай Халық Республикасымен өзара іс-қимыл аясында қайтарымсыз қаржы (грант) есебінен аяқталады. Екі ел арасында техникалық-экономикалық ынтымақтастық туралы келісімге қол қойылған.

Биыл Семей қаласының символына айналған аспалы көпір мен автожол көпірінің асфальт жабындысы толық ауыстырылды. Аспалы көпірге толық күрделі жөндеу үшін жобалық-сметалық құжаттама әзірленіп жатыр.

ЖАҢА ЫҚШАМ АУДАН БОЙ КӨТЕРМЕК

Абай облысында жыл басынан құрылыс жұмыстарының көлемі 194 млрд теңгені құрады. 159,9 мың шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Халықтың әлеуметтік осал топтарын баспанамен қамту үшін биыл 1 146 жаңа берілетін пәтер сатып алуға 23,3 млрд теңге бөлінді. Қала мен аудан әкімдіктері 213 пәтерді сатып алды. Сонымен қатар, Семей қаласының Қарағайлы ықшама ауданында биыл 21,6 мың шаршы метр 4 несиелік тұрғын үй пайдалануға берілді, тағы 13 үйдің құрылысы жүргізілуде.

Облыста тұрғын-үй кезегінде 30 мыңға жуық адам тұр, оның ішінде Семей қаласы бойынша – 20,5 мың адам. Осы мәселені шешу үшін қаланың тарихи орталығындағы инфрақұрылымның тозуын, жаңа құрылыс үшін бос алаңдардың тапшылығын ескере келе, әкімшілік-іскерлік орталықты орналастыра отырып, жаңа тұрғын аудан құру ұсынылды. Бұл Семей қаласындағы жорлық жоба болып, өңірдің өсуі мен урбанистикалық дамуының жаңа қозғаушы күшіне айналды. Тұрақты жұмыс орындары ашылып, өңірге қомақты инвестиция тартылды.

Баспана кезегін азайтып, халықтың сұранысын қамтамасыз ету мақсатында Семей қаласының бас жоспарына түзетулер енгізіліп жатыр.

ӘР ӨҢІРДЕН ОБЛЫСЫМЫЗҒА БІР НЫСАН

Абайдың 180 жылдық мерейтойына орай Мемлекет басшысының қолдауымен басталған «Абайға құрмет» акциясы аясында еліміздің әр өңірі облысымызға бір нысанның салмақ. Осы ғимараттардың негізгі бөлігі Семей қаласында бой көтеретін жаңа тұрғын ауданда орналасатын болады.

«Еліміздің 14 өңірі өз жобаларын белсенді түрде іске асырып жатыр. Атап айтқанда, Маңғыстау облысы «Достық» үйін, Түркістан облысы Көрме орталығын, Солтүстік Қазақстан облысы Рәміздер алаңын, Ақтөбе облысы Жекпе-жек орталығын, Павлодар облысы Устел теннисі кешенін, Атырау облысы «Абай өлемі» кітапханасын, Қызылорда облысы «Анаға тағзым» ғимаратын, Қостанай облысы Руханият орталығын, Қарағанды облысы Ботаникалық саябақты, Шығыс Қазақстан облысы Ертіс жағалауын абаттандыруды, Батыс Қазақстан облысы желілік саябақ салуды қолға алды. Ал Астана қаласы «Келешек» мектебін, Алматы қаласы медиа орталығын, Шымкент қаласы Шығармашылық орталығын салуға жобалық жұмыстарды жүргізілуде», – деді облыс әкімі.

«КЕЛЕШЕК МЕКТЕПТЕРІ» АЯСЫНДА 4 МЕКТЕП АШЫЛДЫ

Оқушы орындарының тапшылығын азайту және білім беру инфрақұрылымын дамыту мақсатында «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында Абай облысында жүйелі жұмыстар атқарылуда.

«Мемлекет басшысының бастамасымен жүзеге асырылып жатқан «Келешек мектептері» ұлттық жобасы аясында биыл 4 мектеп (Семей қаласы Қарағайлы ықшама ауданында 1200 орындық, Водный кентінде 600 орындық, Бесқарағай ауылында 300 орындық, Аягөз қаласында 600 орындық) ашылды. Қазіргі таңда Семей қаласындағы Шығыс кентінде 300 орындық мектептің құрылысы жалғасуда», – деді облыс әкімі.

Апатты мектептерді жою бағытында Жарма ау-

данының Суықбұлақ ауылында 100 орындық мектептің құрылысы биылғы жылдың шілде айында басталды. Бұдан бөлек Семей қаласындағы №4 және №30 мектептерде қосымша ғимараттар салынууда.

Семей қаласында 2024 жылдан бері 500 орындық көпфункционалды Оқушылар сарайының құрылысы жүргізіліп келеді. Нысанның бүгінгі дайындығы 75%, толық аяқтау үшін арнайы мемлекеттік қордан 7,6 млрд теңге бөлінді.

Биыл облыстағы 12 мектепке күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізуге 2,9 млрд теңге бағытталды. Оның ішінде 9 мектеп толық реновациядан өтіп, заманауи жабдықтармен қамтамасыз етілді.

Сонымен қатар, облыстың 75 мектебіне 131 оқу кабинеті, оның ішінде 89 жаңа модификациядағы кабинеттер сатып алынды. Жыл соңына дейін «Қазақстан халқына» қорының қолдауымен тағы 36 мектепке 58 кабинет орнату жоспарланған.

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ САЛАСЫ ЖАНДАНЫП КЕЛЕДІ

Абай облысында медициналық инфрақұрылымды дамыту және халыққа көрсетілетін медициналық көмектің қолжетімділігін арттыру мақсатында «Ауылдық денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы табысты іске асырылып келеді.

2024 жылы өңір бойынша 62 алғашқы медициналық-санитарлық көмек нысаны пайдалануға берілді. Биыл Ақсуат ауданының Қожагелді және Аққала ауылдарында жаңа медициналық пункттер салынды. Жыл соңына дейін Ұржар ауданында күндізгі стационары бар дәрігерлік амбулаторияның құрылысы аяқталып, пайдалануға берілме. Арнайы мемлекеттік қордан 5,6 миллиард теңге бөлініп, үш әлеуметтік нысанның құрылысы жүргізілуде. Олар – Семей қаласында 18 жастан асқан адамдарға арналған 100 орындық психоневрологиялық медициналық-әлеуметтік мекеме, Ұржар аудандық кәпсәлалы орталық ауруханасы базасында «Тері» коронарлық араласу орталығы» үшін қосымша ғимарат және Аягөз аудандық кәпсәлалы орталық ауруханасы жанынан магнитті-резонанстық томограф орнатуға арналған қосымша нысан.

«Жалпы, биыл өңірдің денсаулық сақтау саласының материалдық-техникалық базасын нығайтуға 6,9 млрд. теңге бағытталды. Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес Семей қаласында 300 төсек орындық облыстық кәпсәлалы клиникалық ауруханасының құрылысын салуға жобалық-сметалық құжаттама әзірленуде», – деді облыс әкімі.

Ана мен бала денсаулығын қорғау жүйесін күшейту және шалғай ауылдардағы әйелдерге медициналық көмектің қолжетімділігін арттыру мақсатында «Салауатты ана» пансионаты ашылды. Мұнда жүкті әйелдерге кешенді әлеуметтік-медициналық көмек көрсетіледі.

АБАЙДЫҢ 180 ЖЫЛДЫҒЫ ЖОҒАРЫ ДЕҢГЕЙДЕ ӨТТІ

Биыл өңірде ұлттық өнер мен руханиятты дәріптейтін бірқатар маңызды мәдени іс-шаралар өткізілді. Абай Құнанбайұлының 180 жылдығы Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаевтың тапсырмасына сай лайықты деңгейде атап өтілді. Тұңғыш рет 10 күндік ретінде өткен хакімнің мерейтойында түрлі мәдени-рухани, танымдық, интеллектуалдық іс-шаралар ұйымдастырылды. Кешенді жоспар аясында энциклопедиялық порталдың, Абайға қатысты бірқатар кітаптың тұсаукесері, ғылыми конференция, жастар арасында интеллектуалдық сайыс және Қарауылда ұлттық ойындар сынды халықаралық, республикалық, өңірлік деңгейде 100-ден астам шара атқарылды.

Сонымен қатар, мерейтой аясында Абай ауданында да инфрақұрылымдық жұмыстар қолға алынды. Семей–Қарауыл және Семей–Қайнар бағытындағы жолдарда орташа жөндеу жұмыстары жүргізілді. Берлі ауылы мен Жидебайда байланыс сапасын жақсарту мақсатында антенналық дінгектер мен электр желілері орнатылды. Осының арқасында Абай ауданы 100% интернетпен қамтылды. «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Қарауыл ауылдарында Өуезов мен Шәкәрім көшелерінің жолдары жөндеді. Сонымен қатар, ауылдың орталық алаңы, арбаты, «Абай елі» алаңы мен саябақтар жаңартылып, абаттандыру жұмыстары жүргізілді.

Жұырда облыс әкімдігінің атсалысуымен Рим қаласының Вилла Грациоли саябағында ұлы ойшылдың мүсіні (бюсті) орнатылды. Абай атындағы қазақ музыкалық-драма театры Талдықорған қаласында өткен халықаралық «Viken Fest – III» фестивалінде «Абай айтқан Еңлік – Кебек» спектаклімен Гран-при иеленді. Сол сияқты «Дариға» жастар театры Жезқазғанда өткен халықаралық Ж. Хаджиев атындағы театр фестивалінде «Өз отыңды өшірме» спектаклімен Гран-при жеңіп алды. Абай атындағы облыстық әмбебап кітапханасы ҚР мәдениет және ақпарат министрлігі жыл сайын ұйымдастыратын «Рухани қазына» – 2025 фестиваліне қатысып, «Үздік облыстық маңызы бар кітапхана» номинациясын иеленді. Биыл өңірмізде Қазақстан халқына қорының «Kіtar – lab» жобасы аясында 30 ауылдық кітапханаға қайта жаңғырту жұмыстары жүргізіліп жатыр.

11 СПОРТ НЫСАНЫ САЛЫНУДА

Абай облысында бұқаралық спортты дамыту және салауатты өмір салтын қалыптастыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Өртүрлі спорт түрлері бойынша биыл облыстың 451 спортшысы Қазақстан Республикасының құрама командасына енді. Өңір спортшылары республикалық жарыстарда – 1 355 медаль (оның 413-і – алтын, 373-і күміс, 569-ы қола медаль), халықаралық жарыстарда – 235 медаль иеленді (оның 72-сі алтын, 66-сы күміс, 97-і қола медаль). Олимпиадалық және ұлттық спорт түрлерінен атап өтсек, Азия чемпионаттарында 30 алтын, 18 күміс, 10 қола, Өлем чемпионаттарында 4 алтын, 3 күміс, 2 қола медаль жеңіп алды.

«Елімай» футбол командасы 2024–2025 маусымда 4 орынмен аяқтады және УЕФА Конференция лигасының іріктеу кезең

ӨРКЕНДЕГЕН ӨНІР - АҚСУАТ

Ақсуат – тіршілігі тындырымды, халқы еңбексүйгіш өңір. Қай кезде барсаңыз да, бұл аймақтан өмірдің өз ырғағын, еңбекпен өрілген тыныс-тіршілікті байқайсыз. Ауыл адамдарының жүзі жылы, сөзі шынайы, ісі берекелі. Атына заты сай, тарихы терең, бүгінгісі де, болашағы да үмітке толы мекеннің ауыл шаруашылығы, мәдениеті, әлеуметтік дамуы қатар өркендеп келеді.

Бүгінде ауданның әр ауылында жаңару мен жаңғырудың лебі есіп тұр. Жаңа жобалар, жол мен инфрақұрылымның жақсаруы, тұрғындардың белсенділігі – осының бәрі Ақсуаттың өркендеу бағытындағы нақты қадамдарын айқын көрсетеді.

Биылғы жылдың 9 айының қорытындысы бойынша, Ақсуат ауданы барлық негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштер бойынша жақсы жетістіктерге қол жеткізді. Инвестиция тарту, ауыл шаруашылығын әртарап тандыру, инфрақұрылымды жаңарту мен әлеуметтік нысандарды дамыту бағытында айтарлықтай жұмыстар атқарылуда.

Ауданға өткен жылдың желтоқсан айында Еркін Кәдірбекұлы Ескендіров басшылыққа тағайындалды. Қырыққа енді ғана толған жас басшының жұмысқа деген құлшынысы ауданның бүгінгі көрсеткіштерінен байқалып тұр. Ең бастысы, Еркін Кәдірбекұлы - осы Ақсуаттың өз перзенті. Ел мен жердің жағдайын жақсы біледі. Әр жылдары аудан әкімі аппаратының қаржы-шаруашылық және төтенше жағдайлар бөлімінің басшысы, әкім аппаратының басшысы, жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің басшысы, аудан әкімінің орынбасары сияқты басшылық лауазымдарда қызмет атқарып, тәжірибе жинақтап үлгерген азамат.

Аудан экономикасы мен әлеуметтік саладағы оң серпін нақты істердің нәтижесі екені сөзсіз.

Алайда мен таң қалдым, Ақсуатқа бардым да, Не керемет!

Білмеймін, бір керемет бар мұнда. Қадыр Мырза-Әліден асырып ешкім айта алмас...

Ақсуат - талай дала данышпандарын дүниеге әкелген, қол бастаған көсемдер мен сөз бастаған шешендердің, сайыпқыран спортшылар мен арқалы ақындардың елі. Ақсуаттағы қай сала болмасын экономикалық тұрғыдан өсім көрсетіп отыр, бұл - тұрақты дамудың айғағы. Ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуын бағалауда құрғақ сандар мен көрсеткіштерден гөрі, сол көрсеткіштің артындағы нақты нәтиже маңызды. Соңғы жылдары ауданда өндіріс көлемінің артуы, ауыл шаруашылығындағы ілгерілеу, шағын және орта бизнестің жандануы - экономикалық тұрақтылықтың нақты көрінісі. Бұл - жүйелі жоспар мен дұрыс басқарудың, ең бастысы, халық еңбегінің жемісі. Экономикалық өсімнің тұрақтылығы өңірдің болашағының берік іргетасы екенін уақыттың өзі дәлелдеп отыр.

Аудан экономикасының басты тірегі - өндіріс пен инвестиция. Биылғы 9 айда 521,2 млн теңгенің өнеркәсіп өнімі өндіріліп, өсім 119,7 пайызды құрады. Негізгі капиталға салынған инвестиция 20 млрд 247,6 млн теңгеге жетіп, өткен жылмен салыстырғанда 1,8 есеге артқан. Бұл Ақсуаттың инвестициялық тартымдылығы артып, жеке сектор белсенділігінің күшейгенін көрсетеді.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Ақсуат - әлеуеті зор өңір. Соңғы жылдардағы біздің басты мақсатымыз - әр саладағы көрсеткішті нақты іспен дәлелдеу. Өрбір жоба тұрғындардың өмір сапасын жақсартуға бағытталған».

Соңғы жылдары Ақсуат ауданында құрылыс саласының қарқыны айтарлықтай жанданды. Ауылдардың келбеті өзгеріп, жаңа нысандар бой көтеріп, тұрғын үйлер саны артуда. Бұл халықтың тұрмыс сапасының жақсарып, елді мекендердің инфрақұрылымдық әлеуетінің нығайып келе жатқанын айғақтайды. Мемлекеттік бағдарламалар мен жергілікті жобалардың нәтижесінде ауданның құрылыс саласы даму жолына түсті. Ауданда құрылыс көлемі былтырғы жылмен салыстырғанда 4,4 есеге өсті.

Пайдалануға берілген тұрғын үйдің жалпы ауданы 8540 шаршы метр, яғни жоспардың 108,2 пайызы орындалды. Көп балалы және әлеуметтік тұрғыда аз қамтылған отбасыларға арналған 48 екі пәтерлі үйдің құрылысы жүріп жатыр.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Әлеуметтік мәселелердің ішіндегі ең өзектісі - баспана. Оның ішінде қолжетімді баспанамен қамтамасыз етуді сұрағандар өте көп. Бұл мәселе мүмкіндігінше шешіліп жатыр»

Баспанасы жоқтың бабы болмайтыны белгілі. Қалтасында қаржысы жоқ талай қазақ бүгінде үйлі болуды армандап, соның жолында қам жасап әлек. Бұл - қай уақытта да өзекті мәселе. Себебі әлеуметтік-тұрмыстық жағдай тұрғын үймен тікелей байланысты. Өсіресе жаңадан шаңырақ көтерген жас отбасылар үшін өз қаржыларына баспана сатып алу тіпті қиын. Ал ауылда жастар тұрақтап қалсын десек, баспанамен қамту басты қажеттілік екені әр басшының назарында болу керек.

Ел экономикасының негізгі буыны саналатын ауыл шаруашылығының тұрақты дамуы қай кезде де мемлекеттің басты назарында.

Ауыл шаруашылығы - аудан экономикасының негізгі тірегі. Ақсуат ауданы ежелден мал және егін шаруашылығымен айналысқан өңір. Бүгінде

бұл сала аудан экономикасының басты қозғаушы күшіне айналып отыр. Шаруашылықтар заманауи технологияларды енгізіп, өнім көлемін арттыруда. Мал басының көбеюі, жердің тиімді пайдаланылуы, агроөнеркәсіп бағытындағы жаңа жобалардың жүзеге асуы - ауыл еңбеккерлерінің маңдай терімен келген жетістіктер. Ауыл шаруашылығындағы тұрақтылық - Ақсуаттың экономикалық қуатының нақты көрінісі.

Саладағы жалпы өнім көлемі 26,8 млрд теңгеге жетіп, өсім 135,3 пайызды көрсетті. Мал шаруашылығында да ілгерілеу бар: ірі қара - 142 мың бас, қой мен ешкі - 250,6 мың бас, жылқы - 31 мың бас.

Соңғы жылдары Ақсуат ауданында ауыл шаруашылығына тартылған инвестиция көлемі айтарлықтай артты. Бұл - саладағы жаңа жобалардың өмірге жол тауып, өңір экономикасына серпін беріп отырғанының айғағы. Заманауи технологияларға негізделген мал және егін шаруашылығын дамыту бастамалары, қайта өңдеу бағытындағы өндірістердің құрылуы ауданның агросекторын жаңа деңгейге көтеріп келеді. Инвестициялық жобалар - ауылдың болашағын айқындайтын нақты қадам.

Ауданда құны 4,6 млрд теңге болатын 5 ірі инвестициялық жоба жүзеге асырылуда. Мәселен, «Мәуліт» шаруа қожалығы ірі қара бордақылау алаңын толық іске қосса, «Күнгеі-Бахта» кооперативі балық өсіру шаруашылығын жолға қойып отыр. Сонымен қатар 1000 гектар алқапқа тамшылатып суару жүйесін енгізу жобасы іске асырылуда.

Ауданда соңғы жылдары инфрақұрылымды жаңғырту бағытында да ауқымды жұмыстар атқарылуда. Жолдар жөнделіп, ауыз су мен электр желілері жаңартылып, елді мекендердің келбеті ажарланып келеді. Бұл жұмыстардың барлығы тұрғындардың өмір сүру сапасын арттыруға бағытталған. Жергілікті биліктің жүйелі жұмысының, мемлекеттік бағдарламалардың тиімді жүзеге асырылуының нәтижесінде ауданның әлеуметтік және инженерлік инфрақұрылымы жаңа серпін алды. Инфрақұрылым жаңарып, ел игілігі еселеніп келеді.

Қазіргі күні Қығыба су тоспасы мен Жаңа-Тоғам каналы қайта жаңартылып жатыр. Аудан елді мекендерінің 92,6 пайызы орталықтандырылған ауыз сумен қамтылған. Жол жөндеу жұмыстарына 754,4 млн теңге бөлініп, Ойшілік пен Ақсуат бағыттарында үлкен жобалар жүзеге асырылуда.

Ақсуат ауылының Қабанбай көшесінде төрт жолақты жол кеңейтіліп, заманауи талапқа сай абаттандырылуда.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Елді мекендердегі инфрақұрылымдарды одан әрі дамыту, әлеуметтік нысандардың құрылысын жетілдіру күн тәртібінен түспеуі керек».

Ауданда әлеуметтік сала әрқашан басты назарда. Халықтың өмір сапасын арттыру, білім мен денсаулық сақтау жүйесін жетілдіру, әлеуметтік қолдау шараларын күшейтеу - аудан басшылығының негізгі мақсаты. Мемлекеттік бағдарламалар мен жергілікті бастамалардың тиімді жүзеге асуының арқасында жаңа әлеуметтік нысандар бой көтеріп, тұрғындарға көрсетілетін қызмет сапасы жақсарып келеді. Бұл бағыттағы жұмыстар - ауданның тұрақты дамуы мен қоғамның әл-ауқатының айқын көрсеткіші.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Аудандағы білім ошақтарының материалдық-техникалық базасын нығайту да басты назарда, бұл ретте Тоғас батыр, Би Боранбай, Сасан би атындағы орта мектептерге 18,2 млн теңгеге пән кабинеттері сатып алынды».

Білім саласында бірнеше мектептер жаңа модернизациялы кабинеттермен толықты, 153,7 млн теңге қаржыға жөндеу жүргізілді. Денсаулық сақтау нысандарында жылу жүйелері жаңартылып, аурухана қасбеті жөндеуде. Мәдениет және спорт нысандарының құрылысы жүріп жатыр - бұл ауыл өмірін жаңғыртудың маңызды бөлігі.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Жергілікті халықтың рухани дамуына және өнерін өрістету бойынша да ауқымды жұмыстар атқарылуда. Мысалы, мемлекеттік - жеке меншік әріптестік аясында Екпін, Жәңгілей ауылдарында жаңа мәдениет үйлері бой көтерді. Кіндікті ауылындағы клуб үйіне, Қызылжеск ауылындағы мәдениет үйіне ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізілді».

Ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуының негізгі көрсеткіштерінің бірі - жұмыспен қамту деңгейі мен кәсіпкерлік белсенділіктің артуы. Соңғы жылдары Ақсуат ауданында бұл бағытта айтарлықтай нәтижелерге қол жеткізілді. Халықты еңбекке тарту, жаңа жұмыс орындарын ашу, өзін-өзі жұмыспен қамтыған азаматтарды ресми еңбек нарығына шығару шаралары кешенді түрде жүргізіліп келеді.

Мемлекет тарапынан жүзеге асырылып жатқан бағдарламалар аудандағы экономикалық белсенділікті арттыруға ықпал етуде. Ауыл тұрғындарының бастамаларына қолдау көрсетіліп, шағын және орта бизнесті дамыту бағытында елеулі өзгерістер бар. Кәсіпкерлік қолдау орталықтары мен Мансап орталығы, халыққа кеңес берумен қатар, гранттық және микронесиелік бағдарламаларға қатысуға мүмкіндік ұсынылуда.

Жастар мен әйелдер кәсіпкерлігіне ерекше көңіл бөлініп отыр. Кәсіп бастаған жас мамандар мен ауыл тұрғындары мемлекеттік гранттар алып, мал шаруашылығымен ғана айналысып қоймай, қызмет көрсету және ауыл шаруашылығының басқа да салаларында өз ісін дөңгелетіп отыр. Сонымен бірге кәсіпкерлікті дамытудың инфрақұрылымдық негіздері нығайтылып, ауыл-аймақтарда заманауи өндіріс және өңдеу нысандары ашылууда.

Аудан экономикасына серпін беріп отырған тағы бір бағыт - шағын несиесі және жеңілдетілген қаржы тетіктерін пайдалану. Бұл механизм ауыл тұрғындарының өз кәсібін дамытуына және табысын арттыруына нақты мүмкіндік туғызды. Ал мемлекеттік қолдаулар мен оқыту жобалары халықтың экономикалық сауаттылығын арттырып, кәсіпкерлік мәдениетті қалыптастыруға қол ашып отыр.

Ақсуатта биыл 9 айда 1104 жаңа жұмыс орны ашылып, жоспардың 78 пайыздан астамы орындалды. Ауданда 1973 шағын және орта бизнес нысаны жұмыс істейді. 9 кәсіпкер өз бизнес-идеяларын жүзеге асыру үшін қайтарымсыз грант алды.

Жалпы, жұмыспен қамту және кәсіпкерлікті қолдау саласындағы тұрақты өсім - Ақсуат ауданының әлеуметтік-экономикалық дамуының маңызды нәтижелерінің бірі. Еңбек нарығындағы оң динамика мен бизнестегі белсенділіктің артуы - халықтың әл-ауқатының жақсаруының нақты көрінісі. Алдағы кезеңде аудан билігі осы бағыттағы қолдау шараларын кеңейтіп, жаңа инвестициялық жобаларды іске асыру арқылы жұмыс орындарын көбейтуге және тұрғындардың табысын арттыруға басымдық бермек.

Аудан әкімі Еркін ЕСКЕНДІРОВ: «Ақсуат ауданы үшін биылғы жыл әлеуметтік-экономикалық, инфрақұрылымдық жобалардың іске асуымен есте қалды. Алдағы уақытта да жүйелі жұмыстар жалғасын табатын болады, алдымызға ауқымды мақсат-міндеттер қойып отырмыз».

Ақсуаттың тазалығы мен бүгінгі келбеті - өңірді мекендеп жатқан азаматтардың еңбегінің жемісі. Биылғы жылдың өзінде абаттандыру жұмыстары аясында жаңа аллея, жаяу жүргіншілер жол белгілері, жарық шамдар, балалар ойын және спорт алаңдары орнатылды. Құны 1,6 млрд теңге болатын 9 кәсіпкерлік нысанның құрылысы жүріп жатыр. Бұл - жергілікті бизнестің дамуы, аудан орталығының келбеті жаңарғанының көрінісі.

Ақсуат ауданының биылғы тоғыз айдағы әлеуметтік-экономикалық даму қарқыны жүйелі жоспар мен нақты іске негізделген.

Инвестиция тарту, ауыл шаруашылығын жаңғырту, жол мен инфрақұрылым саласындағы серпіліс ауданның алдағы жылдардағы өркендеуіне мықты іргетас болмақ.

Өткен аптаның соңында біз Ақсуат ауданында болып, ауданның бүгінгі тыныс-тіршілігімен жақынырақ таныстық. Бірнеше білім ордасын аралап, шәкірт тәрбиелеп жүрген ұстаздармен пікірлесіп, олардың тынымсыз еңбегіне тағы бір мәрте сүйсінімді. Аудандық емханада болып, халық денсаулығын сақтау жолында қызмет етіп жүрген ақ халатты абзал жандардың жауапкершілігі мен жанашырлығына куә болдық. Кездесулерден алған әсер ерекше.

Сондай-ақ Көкжыра мен Екпін ауылдарында болып, еңсесін тіктеп, еңбегімен ел мерейін өсіріп жүрген шаруалардың тіршілігін көзімізбен көрдік. Өркендеген өңір ауыл адамдарының тынымсыз тірлігін, берекелі еңбегін айғақтап тұр.

Бүгінгі Ақсуат - заман ағымына сай жаңарып, жаңғырып келе жатқан өңір. Бұл мекенде еңбек пен ынтымақ бар жерде ырыс пен береке қатар өрілетінін айқын сезіндік.

Таусылмайды бұл жерде сый түні мен сый күні, Ақсуаттың қонағы білмеу керек ұйқыны.

Ақсуаттың қонағы - баласы да, қарты да, Аттанады амалсыз, қарай-қарай артына!

деп осы өңірді жығға қосқан Қадыр ақыннан асырып кім айта алады.

Бүгінгі Ақсуаттың дамуы - ауылдың әлеуеті мен азаматтық ынтымақтың айғағы.

Риза АСАНҚЫЗЫ

• **ҮРЖАР****ТҮРҒЫНДАРДЫ ҚАБЫЛДАДЫ****Аудан тұрғындарының өтініш-ұсыныстарын тікелей тыңдау мақсатында Үржар ауданының әкімі Ақылбек Башимбаев кезекті қабылдау өткізді.**

Қабылдау барысында тұрғындар тарапынан тұрғын үй алу, жер, сондай-ақ әлеуметтік қолдау және басқа да өзекті мәселелер көтерілді. Әрбір тұрғынды мұқият тыңдаған аудан әкімі көтерілген мәселелер бойынша тиісті шаралар қабылданынын айтып, бөлім басшыларына нақты тапсырмалар берді.

Мұндай қабылдаулар тұрғындардың талап-тілектерін жедел шешуге, билік пен халық арасындағы ашық диалогты дамытуға ықпал етеді.

**ҚҰҚЫҚТЫҚ ОҚИТУ
СЕМИНАРЫ ӨТТИ****Үржар ауданында жергілікті атқарушы органдар қызметкерлеріне арналған құқықтық оқыту семинары өтті.**

Семинарға аудан әкімі аппаратының басшысы А.Түлендин және аудан прокурорының орынбасары А.Есенов, ауылдық округтердің әкімдері мен бөлім басшылары қатысты.

Іс-шараны аудан әкімі аппаратының басшысы А.Түлендин ашып, жиынның маңыздылығына тоқталды.

Семинар барысында мемлекеттік қызметшілердің әдеп қағидаттарын сақтауы, сондай-ақ әкімшілік және сыбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылықтардың алдын алу мәселелері талқыланды. Қатысушыларға қолданыстағы заңнама талаптары мен этикалық нормалар түсіндіріліп, қызметтік мінез-құлық мәдениетін нығайтуға бағытталған ұсыныстар берілді.

Жиын соңында қатысушылар өз пікірлерін білдіріп, сұрақтарына тұшымды жауаптар алды.

• **АЯГӨЗ****ҚАНДАСТАР МУЗЕЙДЕ ҚОНАҚТА****Қытай Халық Республикасынан ата жұртқа қоныс аударған қандастарымыз Семей қаласының облыстық тарихи-өлкетану музейінің Аягөз қаласындағы филиалында қонақта болды.**

«Қанына тартпағанның қары сынсын» деген дана сөз бар халқымызда. Қазақ халқы үшін бұл ұлағаттың мәні ерекше. Бүгінде шет елде өмір сүріп жатқан отандастарына бауырына басып, ата-баба мекеніне шақырып, қолдау көрсетіп отырған елдердің бірі – Қазақстан.

Тарихи отанына оралған қандастарымыз мұражайда Аягөз өңірінің тарихымен, ауданнан шыққан әйгілі тұлғалардың өмір жолымен танысты. Сонымен қатар музей қорындағы көне жәдігерлерді тамашалап, халқымыздың бай мәдени мұрасына терең үңілді.

Бұл кездесу ұлттың өткені мен бүгінін жалғап, шет елден оралған бауырлардың ел руханиятымен табысуына мүмкіндік берген тағлымды шара болды.

• **БЕСҚАРАҒАЙ****САПА БАСТЫ НАЗАРДА****Аудан әкімі Нұрбек Қошқарбаев Бесқарағай ауылындағы бірқатар әлеуметтік нысандарға аралап, құрылыс және жөндеу жұмыстарының сапасымен танысты.**

Аудан басшысы алдымен аудандық қорғаныс істері жөніндегі бөлім орналасқан ғимаратқа барып, шатырына жүргізілген жөндеу жұмыстарының сапасын тексерді.

Одан соң әкім жүзу бассейні құрылысының барысын көрді. Қазіргі күні нысанда су желісін тарту жұмыстары қарқынды жүргізіліп жатыр. Аудан басшысы бұл жобаның тұрғындардың спортпен тұрақты айналысуына мүмкіндік беретінін айтып, құрылысты белгіленген мерзімде және сапалы аяқтауды тапсырды.

Аудан басшысы сондай-ақ Борас орта мектеп-балалық сабағында болып, ағымдағы жөндеу жұмыстарының нәтижесімен танысты. Әкім нысанда жүргізілген жұмыстың сапасын оң бағалап, білім мекемесінің ұжымына табысты қызмет тіледі.

Жұмыс сапарын қорытындылаған аудан әкімі орынбасарына және ауылдық округ әкіміне нысандардағы құрылыс пен жөндеу жұмыстарының сапасына тұрақты бақылау жүргізуді тапсырды.

• **БОРОДУЛИХА****АҚПАРАТТЫҚ-ТҮСІНДІРУ
ЖАЛҒАСУДА****Абай облысының Дін мәселелерін зерттеу орталығы Бородулиха ауданының ішкі саясат бөлімімен бірлесе отырып, дін саласына қатысты ақпараттық-түсіндіру іс-шараларын өткізді.**

Орталық мамандары Бородулиха және Новопокровка ауылдарындағы мектептердің жоғары сынып оқушыларымен, сондай-ақ Бородулиха колледжінің студенттерімен және балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің тәрбиеленушілерімен кездесулер өткізді.

Ақпараттық-түсіндіру жұмыстары сонымен қатар әлеуметтік осал топтар, аудан орталығындағы еңбек ұжымдары және басқа да санаттағы азаматтар арасында жүргізілді.

Кездесулер барысында орталықтың теологтері деструктивті діни ағымдардың ықпалынан сақтану, діни радикализмнің алдын алу, дәстүрлі рухани құндылықтарды сақтау және дін саласындағы заңнамаға енгізілген өзгерістер туралы ақпарат берді.

**ӨРТ ҚАУІПСІЗДІГІ
АЙЛЫҒЫ ӨТУДЕ****Бородулиха ауданының төтенше жағдайлар бөлімі қызметкерлері полиция бөлімі және ауылдық округ әкімдігі мамандарымен бірлесіп, «Өрт қауіпсіздігі айлығы» республикалық іс-шарасы аясында өрт оқиғаларының алдын алуға бағытталған іс-шаралар өткізуде.**

Шара аясында «Пешті пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелері» және «Жылу беру құралдарын пайдалану кезіндегі қауіпсіздік ережелері» тақырыптарында акциялар өтті.

Мамандар жеке тұрғын үйлерді аралап, профилактикалық жұмыстарға, пештерді, электр және газ жабдықтарын пайдалану кезіндегі өрт қауіпсіздігі талаптарын түсіндірді.

Төтенше жағдайлар қызметінің мамандары тұрғындарға пешпен жылыту кезінде өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтау, балаларды қараусыз қалдырмау, олардың отпен ойнауына жол бермеу және төтенше жағдайлар туындаған кезде дұрыс әрекет ету жөнінде нұсқаулықтар берді.

Төтенше жағдайлар бөлімі тұрғындарға өз үйлеріне көмірқышқыл газын анықтайтын датчиктер орнатуды ұсынады. Мұндай құрылғылар улы газдың ағуын дер кезінде анықтап, қайғылы оқиғалардың алдын алуға мүмкіндік береді.

АБАЙ**ТҮРҒЫН ҮЙ ҚҰРЫЛЫСЫ
ЖАЛҒАСУДА****Ауданда тұрғын үй құрылысы тұрақты қарқынмен жалғасуда. Биыл аудан бойынша барлығы 43 пәтердің кілтін табыстау жоспарланып отыр.****Анар АХМЕТҚАЛИЕВА,
«Semei tañu»**

Қазіргі күні Қарауыл ауылында екі пәтерлі бір қабатты 4 тұрғын үйдің, сондай-ақ Саржал және Қасқабұлақ ауылдарында дәл осындай 4 тұрғын үйдің құрылысы қарқынды жүргізілуде. Сонымен қатар Қарауыл ауылындағы 27 пәтерлі үш қабатты тұрғын үйді қайта жаңғырту жұмыстары аяқталуға жақын.

Аудан әкімі Мейіржан Смағұлов тиісті сала басшыларымен бірге құ-

рылыс нысандарын аралап, атқарылып жатқан жұмыстардың барысымен танысты. Қазіргі таңда нысандарда жылу жүйесін тарту, шатыр жабу, қабатты қаптау және аула аумағын абаттандыру жұмыстары жүргізілуде.

Инженерлік жүйелер толық орнатылғаннан кейін ғимараттың ішкі әрлеу жұмыстары басталады. Аудан басшысы құрылыс сапасы ерекше назарда болатынын, жұмыстардың мерзім мен талаптарға сай орындалуын қатаң бақылауда ұстайтынын атап өтті.

Жоспарға сәйкес, қайта жаңғырту жұмыстары аяқталған соң, мемлекеттік тұрғын үй кезегінде тұрған 27 отбасы жаңа баспанаға ие болады.

Айта кетсек, бүгінде ауданда 567 адам тұрғын үй кезегінде тұр. 2020 жылдан бері аудан көлемінде 208 пәтер пайдалануға берілді. Алдағы уақытта тұрғын үй құрылысының қарқынды арттыру, инженерлік-коммуникациялық инфрақұрылымды дамыту және кезекте тұрған азаматтарды кезек-кезеңімен баспанамен қамтамасыз ету шаралары жалғасын табатын болады.

Мұндай игі істердің нәтижесінде аудан тұрғындарының әлеуметтік жағдайы жақсарып, елді мекендердің келбеті де жаңара түспек.

АЯГӨЗ

Аягөз аудандық құрылыс бөлімі ұсынған мәліметке сүйенсек, 2025 жылға арналған жоспар бойынша тұрғындардың баспанаға деген сұранысын өтеу мақсатында аудан көлемінде 25 мың шаршы метр тұрғын үйді пайдалануға беру көзделген.

Өткен жылы аудан бойынша жалпы аумағы 24 010 шаршы метр болатын тұрғын үй пайдалануға берілді. Оның ішінде көп қабатты тұрғын үйлердің көлемі 4 697 шаршы метрді, ал жеке тұрғын үйлердің көлемі 19 313 шаршы метрді құрады. Бұл көрсеткіштер құрылыс саласында тұрақты өсім бар екенін көрсетеді.

Биылғы жылы да бұл қарқын бәсеңдеген жоқ. 2025 жылдың қаңтар – тамыз айларында 15 156 шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Бұл – өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 171,6 пайыздық өсім. Мәселен, 2024 жылдың алғашқы сегіз айында небары 8 831 шаршы метр үй қолданысқа берілген болса, биыл бұл көрсеткіш екі еседен астам артқан.

Мамандардың айтуынша, жыл соңына дейін 25 мың шаршы метр тұрғын үйді пайдалануға беру жөніндегі жоспар толық орындалады деп күтілуде. Бұл құрылыс саласының тұрақты дамып, аудан экономикасының ілгерілеуіне түскенін, тұрғындардың әлеуметтік жағдайының жақсарып келе жатқанын айғақтайды.

Аудан орталығында ғана емес, ауылдық округтерде де жеке тұрғын үйлердің құрылысы белсенді жүргізілуде. Соңғы жылдары жас отбасылар мен ауыл жастарының баспана салуға деген ынтасы артқан. Сонымен қатар мемлекеттік бағдарламалар арқылы салынған жалдамалы және әлеумет-

ЖАҢА БАСПАНА - ЖАҢА СЕРПІН**Аягөз ауданында тұрғын үй құрылысы қарқынды дамып келеді. Бұл бағыт - өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының басты басымдықтарының бірі. Елдің әл-ауқаты мен тұрмыс сапасын арттырудағы маңызды көрсеткіштердің бірі – халықты баспанамен қамту.**

тік үйлер де қолданысқа беріліп, көп балалы және әлеуметтік осал топтардағы отбасылар қоныс тойын тойлауда.

– Тұрғын үй құрылысы – экономиканың қозғаушы күші. Құрылыс қарқынның артуы ауданда жаңа жұмыс орындарының ашылуына, кәсіпкерліктің дамуына, салық түсімдерінің ұлғаюуына оң әсер етеді. Бұл жұмыс көрсеткіштер – осы бағыттағы жүйелі еңбектің нәтижесі, – дейді аудандық құрылыс бөлімінің өкілдері.

**«МЕН ӘЖЕМНЕН ҮЙРЕНГЕН
АБАЙ СӨЗІ»****Ұлы ақын, ағартушы, қазақ жазба әдебиетінің, қазақ әдеби тілінің негізін қалаушы Абай Құнанбайұлының 180 жылдығына арналған іс-шаралар әлі де жалғасын табуда. Өткен аптада Аягөз ауданында «Мен әжемнен үйренген Абай сөзі» атты аудандық байқау өтті.****Анар АХМЕТҚАЛИЕВА,
«Semei tañu»**

Ұрпақтар сабақтастығын нығайту, Абай мұрасын жас ұрпақтың бойына сіңіру, сонымен қатар отбасылық құндылықтар мен қазақты тәрбие дәстүрін жаңғырту мақсатында ұйымдастырылған бұл байқаудың ерекшелігі – оған әжесі мен немересі бірге қатысып, Абайдың даналыққа толы сөздерін ұрпақтан-ұрпаққа жеткізудің тамаша үлгісін көрсетті.

Қатысушылар Абайдың өлеңдерін, қара сөздерін өзіндікпен мәнгеріп оқып, өңдерін орындап, ұлы ойшылдың мұраларын бүгінгі заманмен ұштастыра білді. Әже мен немеренің өнері, сахнада бір-бірін толықтырып, қолдау көрсетіп отырған сәттері көрерменді ерекше әсерге бөлеп, көңілін толқытты.

Негізі, байқауға қатысқан әжелер мен немерелердің бәрі де өнерлі болды. Жеңімпазды анықтау әділ қазылар алқасына оңай болмады. Қазылар алқасы қатысушылардың дайындық деңгейіне, көркем сөйлеу мәнеріне және шығар-

маны түсініп жеткізу шеберлігіне қарай баға берді.

Нәтижесінде жеңімпаздар түрлі номинациялар бойынша марапатталып, барлық қатысушыларға алғыс хаттар мен естелік сыйлықтар табысталды.

Іс-шара соңында ұйымдастырушылар қатысушылардың әже мен немере арасындағы туыстық байланысты әдемі көрсете алғанын, мұндай байқаулардың балалар мен ата-әжелер арасындағы рухани байланысты күшейтіп, Абайдың адамгершілік мұрасын ұлықтауға үлкен үлес қосатынын атап өтті.

Расында да, әжеңіз бала тәрбиесіне қосатын үлесі мол. Баланың дүниетанымын кеңейтіп, бойына адамгершілік пен ізгілік қасиеттерді сіңіретін, салт-дәстүрімізбен таныстырып, аңыз, жыр, ертегі айтып, рухани азықпен байытатын әжелердің орны бөлек.

БОРОДУЛИХА**АРДАГЕРЛЕР БАЙҚАУЫ****Бородулиха ауданының Дмитриевка ауылында шығармашылыққа жақын аға өнер өкілдерінің басын қосқан ерекше музыкалық байқау өтті. Өнер сайысы ауыл өміріне серпін беріп қана қоймай, аға ұрпақтың өнерге деген ықыласын, жастық жігерін тағы бір мәрте дәлелдеді.**

Музыкалық байқауға Новодворовка ауылының «Әжелер» ансамблі мен Дмитриевка ауылының «Жақсы көңіл-күй» тобы қатысып, өз өнерлерін ортаға салды. Қатысушылар ұлттық өңдер мен сүйікті халық әуендерін орындап, көпшіліктің ыстық ықыласына бөленді.

Іс-шараны құрметті қонақ ретінде шақырылған Сергей Лазурин, Рысқұл Атаева, Александра Шпилюкина және Новодворовка ауылдық округінен келген өкілдер мен Дмитриевка ауылының тұрғындары тамашалады. Көрермендер сахнада ел шырыңаған аға өнер өкілдерін қолдап-қолпаштап отырды.

Сахна төріне шыққан әрбір қатысушы көтеріңкі көңіл-күймен көпшілікке ерекше әсер сыйлады.

Байқау соңында өнерпаздар грамоталармен және 50 мың теңгенің сертификаттарымен марапатталды.

Іс-шараны ұйымдастырған аудандық ардагерлер кеңесі қолдау көрсеткен ауыл кәсіпкерлері мен демеушілерге алғыстарын білдірді. Әлеуметтік серіктестік ауылда мәдени өмірдің дамуына жол ашып, ардагерлердің белсенді демалысын қолдауға үлкен үлес қосып келеді.

Мұндай бастамалар ауылдағы шығармашылық ортаны қалыптастырып, ұрпақтар сабақтастығын ны-

ғайтады. Ең бастысы, жасқа қарамай, белсенді өмір сүрудің мүмкін екенін дәлелдейді. Дмитриевкадағы музыкалық кеш аға буына көрсетеді.

**СУМЕН ТОЛЫҚТАЙ
ҚАМТЫЛАДЫ****Анар АХМЕТҚАЛИЕВА,
«Semei tañu»**

Биыл республикалық бюджеттен қаржы бөлініп, Құндызды, Медеу және Кеңгірбай би ауылдық округтерінде су құбыры желілерін қайта жаңғырту жұмыстары басталған болатын. Жобалар келесі жылы толық аяқталып, тұрғындарға таза ауыз су жеткізу жоспарланып отыр. Жуырда аудан басшысы Мейіржан Смағұлов Кеңгірбай би және Медеу ауылдарында болып, жүргізіліп жатқан жұмыстарды көріп қайтты.

Қазіргі таңда Кеңгірбай би ауылындағы құбыр желілерін жаңарту жұмыстарына 5 арнайы техника мен 11 жұмысшы жұмылдырылған. Жобаның негізгі бөлігі бойынша 3,7 шақырым аумақта қысыммен сынау жұмыстары жүргізіліп, су құбырлары орнатылған. Сонымен қатар 14 цемент құдығы қойылып, 2 резервуардың топырағы нығыздалып, бетон құйылып жатыр. Аудан әкімі құрылыс алаңында атқа-

рылып жатқан жұмыстардың барысын мұқият қарап, қазылған ұңғымалардағы судың сапасын зертханалық сараптамадан өткізуді тапсырды. Сонымен қатар өңірдегі мекемеге «Риза» коммунальдық мекемесімен бірлесіп отырып, жұмысты үйлесімді жүргізу және су тарту кезінде бұрын орнатылған су колонналары мен желілердің бүлінбегенін қатаң бақылауда ұстау міндеттеді.

Медеу ауылындағы су құбырының құрылысын жыл соңына дейін аяқтап, пайдалануға беру жоспарда. Мемлекеттің арнайы қоры есебінен тамыз айында басталған жоба бүгінде аяқталу сатысында. Нысанда 5 техника және 25 жұмысшы еңбек етуде. Мердігер ұйым су тарту жұмыстарын толық аяқтаған. Қазіргі уақытта су мұнарасын тұрғызу, ұңғымаларға сүзгіш орнату жұмыстары жүргізілуде. Ауыл тұрғындары «Риза» мекемесімен бірлесіп отырып су құбырын үйге дейін тарту жұмыстарын ұйымдастыруда.

**ГРЕК-РИМ
КҮРЕСІНЕН
ТҮРНИР ӨТТИ****Спортты дамытуға ерекше мән беретін Аягөз ауданында жарыстар жиі өтеді. Сондай жарыстардың бірі - жуырда ғана 2013–2015 жылы туған жасөспірімдер арасында грек-рим күресінен өткен аудандық турнир.**

Жасөспірімдердің спортқа қызығушылығын арттыру, салауатты өмір салтын насихаттау және жас палуандардың шеберлігін шыңдау мақсатында өткізілген жарысқа барлық қатысушылар жаксы дайындықпен келген. Турнир барысында жас спортшылар өз шеберліктерін көрсетіп, әділ тартыста бақ сынады. Ұйымдастырушылардың айтуынша, мұндай жарыстар ертеңгі ел қорғайтын жастардың шымыр, бағыл болып өсуіне, аудандағы спорттық дәстүрді жалғасын табуына ықпал етеді.

Жарыс қорытындысы бойынша жеңімпаз және жүлдегер атанған палуандар медальдармен, дипломдармен және алғыс хаттармен марапатталды.

Бұл спорттық шара жасөспірімдердің спортқа деген қызығушылығын арттырып, мектеп оқушылары арасында достық пен ынтымақты нығайтуға өз үлесін қосты.

Спорт – ел ертеңі саналатын жас ұрпақтың денсаулығын нығайтып қана қоймай, олардың бойында жігер мен жеңіске деген ұмтылысты қалыптастырады. Аягөз ауданында осындай жарыстардың өткізілуі спорттың бұқаралық сипат алуына жол ашуда. Жалпы, аудан мектептерінің оқушылары түрлі деңгейдегі жарыстарға қатысып, жетістіктерге жетуде.

«ST» - ақпарат

ген құрметтің, ауыл халының бірлігінің жарқын көрінісі болды.

Ш.ДОСКЕЕВА

АҚСУАТ

**ЖАҢА АЛЛЕЯ
АШЫЛДЫ**

Ақсуат ауылында жаңа демалыс орны пайдалануға берілді. Қабанбай батыр көшесінде орналасқан аллея ауыл келбетін айшықтай түсті.

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ,
«Semei tanu»

Жалпы ауданы 7 мың шаршы метрді алып жатқан демалыс орны аудан әкімі Еркін Ескендіровтің ауылдарды абаттандыру жөніндегі тапсырмасы аясында ашылды. Заман талабына сай салынған аллеяда балалар ойын алаңы, жаяу жүргіншілерге арналған жолдар, орындықтар мен жарық шамдары орнатылған. Кешкі уақытта шамдар самаладай жарқырап, ауыл орталығына ерекше сән беріп тұр.

Аудан басшылығының айтуынша, алдағы көктемде тұрғындар мен қонақтарға жайлы тынығу аймағы қалыптастырылмақ, аллея аумағы көгалдандырылып, түрлі ағаштар мен сәндік бұталар отырғызылады, гүлзарлар жасалып, сұбұрқақ орнатылады.

Жаңа аллея қазірдің өзінде ауыл тұрғындарының сүйікті орнына айналып үлгерді. Тұрғындар мұнда отбасымен келіп балаларын ойнатып, таза ауада демалып, серуендеп қайтады.

Бұл игі іс – ауылдарды көркейтеу мен халықтың тұрмыс сапасын жақсартуға бағытталған жүйелі жұмыстың нақты нәтижесі. Заманауи талаптарға сай салынған демалыс аймағы Ақсуаттың ажарын айшықтап, әлеуметтік және мәдени дамуына серпін берері сөзсіз.

Шымкент қаласында тоғызқұмалақтан өткен жастар арасындағы Қазақстан Республикасының командалық чемпионатында Абай облысының қыздар құрама командасы үздік өнер көрсетіп, жүлделі II орынды иеленіп қайтты.

ЖЕҢІС ТҰҒЫРЫНДА

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ,
«Semei tanu»

Зияткерлік ойынды серік еткен өрендер арасында Ақсуат ауданы Марат Имашев атындағы балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің шәкірттері Нұрай Мұхитқызы мен Кәусар Айдынқызы ерекше көзге түсті. Жас спортшылар жоғары деңгейдегі дайындықтарын көрсетіп, облыстық құраманың жеңіске жетуіне зор үлес қосты.

Тартысты кездесулерде ақсуаттық жас спортшылар тамаша ойын өрнегін көрсетті. Қыздарымыздың табандылығы мен есепке жүйріктігі, стратегиялық ойлау шеберлігі бапкерлер мен төрешілердің, жанкүйерлердің жоғары бағасына ие болды. Бұл жетістік — өңір спортшыларының еңбекқорлығының, бапкерлердің еңбегінің және ұлттық ойынға деген сүйіспеншіліктің нәтижесі.

Марат Имашев атындағы спорт мектебінің шәкірттері жарыстардан жүлдесіз қайтып көрген емес. Таяуда ғана Шығыс Қазақстан облысының Зайсан қаласында дзюдо күресінен жасөспірімдер арасында өткен Жалынбек Абжановты еске алуға арналған облыстық ашық турнирде де үздік нәтиже көрсетті.

Бұл жарыста да өңірдің әр түрлі ірінен келген жас балуандар татами үстінде өз шеберліктерін сыноғ салды. Ақсуаттық жас спортшылар табандылығы мен жақсы дайындығының арқасында жалпы есеп бойынша 3 алтын, 4 күміс және 6 қола медаль жеңіп алды.

М. Имашев атындағы спорт мектебінің тәрбиеленушілері облыс намысын абыроймен қорғап, Ақсуат спорт мектебінің биік беделін тағы бір мәрте дәлелдеді. Бұл жетістіктер, ең алдымен, жас спортшылардың жажыры еңбегі мен табандылығының, сонымен қатар спорт мектебі жаттықтырушыларының жүйелі дайындық жұмыстарының нәтижесі.

ЖАРМА

**ТЕХНИКАЛАРДЫҢ
ДАЙЫНДЫҒЫ ТЕКСЕРІЛДІ**

Қыс мезгілінде жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету – ерекше назар аударатын маңызды мәселенің бірі. Аязды күндер мен көктайпақ кезінде жолдағы тәртіпті сақталуы, арнайы техниканың сақадай сай тұруы тұрғындардың қауіпсіздігіне тікелей әсер етеді.

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ,
«Semei tanu»

Алдағы күндері күтілетін қолайсыз ауа райына байланысты Жарма аудандық полиция бөлімі өкімшілік полиция бөлімшесінің қызметкерлері «ҚазАвтоЖол» мекемесінің қысқы маусымға арналған техникаларының дайындығын тексерді.

Тексеру барысында жолдарды тазалау, қар күреу және құм-тұз қоспасын себу жұмыстарын жүргізетін техникалардың жарамдылығы мен толық жабдықталуы қаралды. Сондай-ақ жүргізушілердің жол қауіпсіздігі талаптарын сақтауы, қажетті қорғаныс және байланыс құралдарымен қамтамасыз етілуі назарға алынды.

Мұндай шаралар ауа райының қолайсыз кезеңінде жол-көлік оқиғаларының алдын алу және көлік қозғалысының үздіксіз әрі қауіпсіз болуын қамтамасыз ету мақсатында ұйымдастырылады.

Аудандық полиция бөлімі қызметкерлері қыс мезгілінде жолдарды дер кезінде тазалау мен көктайпақтың алдын алу тұрғындардың қауіпсіздігі мен көлік қозғалысының тұрақтылығын қамтамасыз етудің басты шарты екенін айтады. Құзырлы органдар тұрғындарды ауа райы болжамына назар аударып, жолда аса сақ болуға және көліктерін қысқы маусымға толық дайындауға шақырады.

**ҮЗДІКТЕР
МАРАПАТТАЛДЫ**

8 қарашада Қазақстанда Мемлекеттік статистика күні аталып өтеді. Биыл бұл кәсіби мерекенің тарихына 105 жыл толып отыр. Осы мерекеге орай Жарма ауданында салтанатты кеш өтіп, сала ардагерлері мен қызметкерлеріне құрмет көрсетілді.

Еркежан ҚАЙСА,
«Semei tanu»

Салтанатты кешке аудан әкімі Нұрлан Борсықбаев, сала қызметкерлері мен ардагер мамандар, сондай-ақ арнайы шақырылған қонақтар қатысты.

Аудан басшысы құттықтау сөзінде статистика саласының қоғам өміріндегі маңыздылығына тоқталды.

– Статистика – мемлекеттің даму көрсеткіштерін айқындайтын, барлық саланың шешім қабылдау процесіне негіз болатын аса маңызды бағыт. Сіздер күн сайын халықтың әлеуметтік-экономикалық жағдайын нақты деректер арқылы көрсетіп, еліміздің өркендеуіне өз үлестеріңізді қосып келесіздер. Өрбір көрсеткіштің артында үлкен жауапкершілік пен тиянақтылық жатыр. Сіздердің еңбектеріңіз – мемлекеттің даму стратегиясын айқындаудағы сенімді тірек. Еңбектеріңіз жемісті болсын! – деді Нұрлан Борсықбаев.

Мерекелік кеште аудан басшысы ұзақ жыл адал еңбек етіп, статистика саласының дамуына өзіндік үлесін қосқан мамандар – Бақыт Лепесова мен Зәуре Әлиеваны алғыс хатпен марапаттады. Нұрлан Мұхаметрақымұлы марапат иелерін құттықтап, олардың жауапты да маңызды саладағы қажырлы еңбегіне жоғары баға берді.

Статистика саласында көп жылдық тәжірибесі бар, өз ісіне үлкен жауапкершілікпен қарайтын білікті мамандар Бақыт Бауыржанқызы мен Зәуре Хасенқызы аудандық әлеуметтік, демографиялық және экономикалық даму көрсеткіштерін жинақтап, талдау жұмыстарын жүргізіп келеді. Мемлекеттік статистика қызметінің басты міндеті халықтың өл-ауқаты мен ел дамуының негізгі бағыттарын сандық тұрғыдан айқындау болса, бұл ретте Бақыт Бауыржанқызы мен Зәуре Хасенқызы сынды кәсіби мамандардың еңбегі зор. Сала қызметкерлерінің жүйелі жұмысы аудандық деңгейде қабылданатын шешімдердің тиімділігіне тікелей әсер етеді.

**ӘЙЕЛ КӨШБАСШЫЛАРҒА
АРНАЛҒАН СЕМИНАР**

Астана қаласында ҚР Президентінің жанындағы Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия және Мемлекеттік басқару академиясының бірлесіп ұйымдастыруымен аудандар мен ауылдық округтердің әйел әкімдеріне арналған семинар-тренинг өтті.

Еркежан ҚАЙСА,
«Semei tanu»

Мемлекеттік басқару саласындағы әйел көшбасшылардың кәсіби қузыреттерін арттыру, адамға бағдарланған басқару моделін дамыту, сондай-ақ инклюзивті басқару мен гендерлік теңдікті нығайту бағытында тәжірибе алмасу мақсатында өткен семинар барысында қатысушыларға мемлекеттік басқарудағы заманауи тәсілдер, әлеуметтік саясатты іске асырудың тиімді тетіктері, қоғаммен өзара байланыс орнатудың жаңа әдістері туралы жан-жақты ақпарат берілді.

тетіктерін қалыптастыру тәжірибелерімен бөлісті.

Аталған семинарға Жарма ауданының Шалабай ауылдық округінің әкімі Жанар Есембаева да қатысып қайтты. Жанар Есембаева ауыл тұрғындарының өмір сапасын арттыруға бағытталған әлеуметтік жобалар, әйелдердің қоғамдағы рөлін күшейту және жастарды еңбекке баулу бағытында атқарылып жатқан жұмыстар туралы айтты. Жерлесіміз елдің түкпір-түкпірінен келген әріптестерімен пікір алмасып, мемлекеттік қызметті тиімді ұйымдастырудың жаңа әдістерін меңгеруге мүмкіндік алғанын айтады.

Семинарда әйел көшбасшылығы тақырыбы жан-жақты талқыланып, пікірталастар Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың «Жасанды интеллект дәуіріндегі Қазақстан» атты Жолдауы аясында өрбиді. Осындай оқыту форматтары әйел әкімдердің кәсіби біліктілігін арттырып қана қоймай, елдің әлеуметтік-экономикалық дамуына үлес қосатын жаңа буын – заманауи, белсенді және жауапты әйел көшбасшыларды қалыптастыруға жол ашады.

ҮРЖАР

ҰЛТТЫҚ ЖОБА АЯСЫНДА

Халық денсаулығын қорғау – мемлекеттің әлеуметтік саясатының басым бағыттарының бірі. Елімізде, оның ішінде біздің облыста денсаулық сақтау саласын дамыту бағытында көптеген жұмыстар атқарылуда. Әсіресе ауылдық жерлерде медициналық қызметтің сапасы мен қолжетімділігін арттыру үшін ауқымды істер қолға алынды. Жаңа нысандар салынып, қолданыстағылары жаңғыртудан өткізілуде.

Бұл игі істерден Үржар ауданы да шет қалған жоқ. Биыл «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Үржар ауылында 10 тәсетік күндізгі стационары бар 50 келушіге арналған дәрігерлік амбулаторияның құрылысы жүргізілуде. Жобаның жалпы құны – 612,8 млн теңге. Бұл нысан пайдалануға берілген соң аудан орталығындағы медициналық қызмет сапасын едәуір арттыруға мүмкіндік береді.

Сондай-ақ «Ауылда денсаулық сақтауды жаңғырту» ұлттық жобасы шеңберінде ауданның 7 елді мекенінде (Лайбұлақ, Қарабұйрат, Батпақты, Жоғарғы Егінсу, Ер Қабанбай, Благодатное, Некрасовка) алғашқы медициналық-санитарлық көмек көрсетуге арналған фельдшерлік-акушерлік пункттер, дәрігерлік амбулаториялар және медициналық пункттердің құрылысы толықтай аяқталды.

Аудан үшін тағы бір маңызды әрі қуанышты жаңалық – Үржар ауылындағы орталық аудандық аурухана жанынан салынып жатқан «Тері асты тамырлардың коронарографиясы (Инсулт орталығы)» құрылысы. Жобаның жалпы құны – 3 млрд 37,8 млн теңге. Бұл жоба арнайы мемлекеттік қор есебінен жүзеге асырылуда. Қазіргі уақытта құрылыс жұмыстары белсенді түрде жүргізіліп жатыр.

Мұнымен қатар Ақжар ауылындағы «Үржар балаларға арналған арнайы әлеуметтік қызмет көрсету орталығының ғимаратына қосымша салынып жатқан екі қабатты нысанның құрылыс жұмыстары жалғасуда. Бұл мақсатқа 68,5 млн теңге бөлінген. Сондай-ақ орталықтың қолданыстағы екі қабатты оқу ғимаратына күрделі жөндеу жұмыстары жүргізіліп, 89 млн теңге қаржы бағытталды. Бүгінгі таңда жөндеу жұмыстары толықтай аяқталды.

Аудан көлемінде жүзеге асып жатқан бұл жобалар тұрғындардың өмір сапасын жақсартып, ауылдық жерлерде сапалы медициналық қызметтің қолжетімді болуын қамтамасыз етеді.

Өз тілшіміз

• МАҚАНШЫ

**ҚОНАҚ ҮЙІ ПАЙДАЛАНУҒА
БЕРІЛДІ**

Облыс әкімінің тапсырмасымен Мақаншы ауданының орталығы Мақаншы ауылында 50 орындық «Бақ» қонақ үйі ашылды. Жоба өңірге инвестиция тарту және туризмді дамыту бағдарламасы аясында жергілікті кәсіпкер Болат Сүлейменұлының бастамасымен жүзеге асырылды.

Заманауи талаптарға сай салынған жаңа қонақ үйі ауданға келген туристер мен қонақтарға жайлы жағдай ұсынады. Мұнда әр санаттағы қолайлы нөмірлер, кең дәліз, асхана және басқа да бөлмелер қарастырылған. Қонақ үйінің ашылуына байланысты 30 жаңа жұмыс орны құрылып, шағын бизнестің дамуына және аудан тұрғындарының жұмыспен қамтылуына оң ықпал етті.

КӨМІР БАҒАСЫ БАҚЫЛАУДА

Дәурен Қойгелдиннің тапсырмасымен көмір бағасын тұрақтандыру және халыққа қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында арнайы мониторингтік топ құрылды.

Топ құрамында әкімдік өкілдері, қоғамдық кеңес мүшелері мен белсенді азаматтар бар. Аудан басшысы топ мүшелеріне тұрғындарға арналған көмір бағасын бақылауға алуды тапсырды.

Топ мүшелері бағаның негізсіз қымбаттауына жол бермеу үшін көмір тасымалдаушылармен және сауатышылармен кездесіп, түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Кездесу барысында көмірдің негізсіз қымбаттауы мен алысатарлықтың алдын алу, сондай-ақ баға тұрақтылығын сақтау мәселелері талқыланды.

Нәтижесінде аудан бойынша көмірдің шекті бағасы белгіленіп, қатты отынның тұрақты жеткізілуі қамтамасыз етілді.

Мақаншы ауданы әкімдігі тарапынан бағаның негізсіз өсуіне жол бермеу бағытындағы жұмыстар алдағы уақытта да жалғасын табатын болады.

• КӨКПЕКТІ

17 ЖОБА ІСКЕ АСЫРЫЛДЫ

Көкпекті ауданында елді мекендерді абаттандыру және тұрғындардың өмір сапасын арттыру бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде.

2024 жылы жалпы құны 20,9 млн теңгені құрайтын екі жоба жүзеге асырылды. Ажа ауылында воркаут алаңы және Көкпекті ауылында спорт алаңы салынды.

Биыл жалпы құны 222,2 млн теңгені құрайтын 17 жоба іске асырылды: Биғаш, Үлкенбекен, Жансары, Преображенка, Черноярка, Үкілікызы, Теректі, Үшкөмей, Ақой, Қарамойыл, Толағай және Көкпекті ауылдарында балалар ойын алаңдары, ал Биғаш, Ақой және Үлгілімалшы ауылдарында шағын футбол алаңдары ашылды.

Ауылдардың әлеуметтік инфрақұрылымын жақсартуға бағытталған бұл жобалар жергілікті тұрғындардың ұсыныстары негізінде әзірленген. Нәтижесінде аудан бойынша балалар мен жастардың бос уақытын тиімді өткізуге және бұқаралық спортты дамытуға жаңа мүмкіндік туды.

**ТАЭКВОНДОШЫЛАР
ТОП ЖАРДЫ**

Семей қаласында таэквондодан (WT) балалар мен қадеттер арасында өткен ашық турнирге Көкпекті ауданының №1 балалар-жасөспірімдер спорт мектебінің тәрбиеленушілері де қатысып, жүлделі орындарға ие болды.

Жарыста көкпектілік спортшылар Нұрәли Жанұзақов және Арнұр Алтынбеков 61 келі салмақта, Айкама Садвақасова 59 келі, Малика Искакова 38 келі, Алинур Сейтпеков 22 келі, Самир Нигматуллин 26 келі, Нұртас Дәулетхан 37 келі салмақ дәрежесінде өз өнерлерін көрсетті.

Көкпектілік таэквондошылардың жеңісі ауданның беделін көтеріп, жастардың спортқа деген қызығушылығын арттырды.

• АҚСУАТ

**ТҮРҒЫН ҮЙЛЕРДІҢ ҚҰРЫЛЫСЫ
АЯҚТАЛУҒА ЖАҚЫН**

Ақсуат ауданы әкімінің орынбасары А.Аққазин жұмыс сапарымен Кіндікті ауылдық округінде болып, мемлекеттік – жеке меншік серіктестік аясында салынып жатқан қос пәтерлі екі тұрғын үйдің құрылыс жұмыстарымен танысты.

Тұрғын үйлердің құрылысы ауыл тұрғындарын баспанамен қамтамасыз ету мақсатында қолға алынған. Жоба мемлекеттік және жеке инвесторлардың бірлескен қаржыландыруы негізінде іске асырылып отыр.

Сапар барысында әкімнің орынбасары құрылыс нысандарындағы жұмыстардың сапасына және мерзімінде орындалуына ерекше назар аударып, мердігер компания өкілдеріне тапсырмалар жүктетті.

А.Аққазин нысанды алдағы желтоқсан айының 10-на дейін толық аяқтап, пайдалануға беруді міндеттеді.

– Өрбір отбасы үшін баспана – ең басты қажеттілік. Сондықтан құрылыстың сапасы мен мерзімі қатаң бақылауда болады. – деді аудан әкімінің орынбасары.

Жаңа үйлер пайдалануға берілген соң, ауылдағы тұрғын үй кезегінде тұрған төрт отбасы қоныс тойын тойламақ.

• СЕМЕЙ

**ТҮРҒЫНДАР ТІЛЕГІН
ТЫҢДАДЫ**

Қала әкімі Әділет Қожанбаев Энергетик, 7 мекенжайының тұрғындарымен кездесті. Әкім бұған дейін де, сайлауалды үгіт-насихат кезеңінде аталған шағын ауданда болып, тұрғындардың мәселелерін тыңдаған болатын.

Кездесу барысында тұрғындар өздерін толғандырып бірқатар мәселелерді жеткізіп, күнделікті тұрмысқа қатысты өтініштерін айтты. Әсіресе балаларға арналған спорттық алаңдарды аяқтап беруді сұрады.

Әділет Қожанбаев тұрғындардың әрбір өтінішін мұқият тыңдап, мәселелерді шешу үшін тиісті бөлімдерге нақты тапсырмалар берді.

Топырағы құнарлы, жері шұрайлы Бородулиха ауданында ауылшаруашылығы саласының дамуы қарқынды болып, жер игілігін көруге де, мал басын өсіруге де тереңінен ден қойған. Осы тұрғыда Бородулиха ауданына арнайы барып, ауылдарында болып, аудан әкімі Айдар ИБРАЕВ пен де сұхбаттасудың сәті түскен еді.

Айдар ИБРАЕВ:

«АУДАН ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ ҚАРҚЫНЫН САҚТАП ОТЫР»

- Айдар Маратұлы, алдымен Бородулиха ауданының әр саладағы тыныс-тіршілігі жайында әңгімелеп берсеңіз...

- Облыс орталығымен іргелес орналасқан біздің ауданның өзіндік ерекшелігі бар. Аудандағы шаруашылықтар егіс алқаптарынан өнім алып қана қоймай, мал басын көбейту арқылы аудан экономикасының дамуына сүбелі үлес қосып келеді.

Нақты дерекке тоқталсақ, биылғы жылдың басынан қазан айына дейін ауыл шаруашылығының жалпы өнім көлемі 45 792,4 миллион теңгені құрады. Бұл көрсеткіш өткен жылмен салыстырғанда 114,8 пайыздық өсімді көрсетеді.

Жыл соңына дейін ауыл шаруашылығы өнімінің жалпы көлемі 89 280,6 миллион теңгеге жетеді деп жоспарланып отыр. Мал шаруашылығы өнімдерінің артуы да агроөнеркәсіп саласындағы оң нәтижелердің бірі.

- Тұрғын үй, құрылыс саласының қарқыны жайында не айтасыз?

- Жыл басынан бері аудан бойынша 1464 шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді. Жыл соңына дейін жалпы ауданы 4590 шаршы метр болатын 27 екі пәтерлі тұрғын үйдің құрылысы аяқталып, ел игілігіне берілетін болады. Жалпы жылдық жоспар 6 000 шаршы метр, бұл өткен жылмен салыстырғанда 45 пайызға жоғары көрсеткіш.

Құрылыс жұмыстарының жалпы көлемі 2025 жылдың қаңтар-қыркүйек айларында 8,8 миллиард теңгені құрап, былтырғы кезеңмен салыстырғанда 10 пайызға артты.

Жыл қорытындысы бойынша бұл көрсеткіш 14 миллиард теңгеге жетіп, өсім 123,7 пайыз деңгейінде болады деп күтілуде.

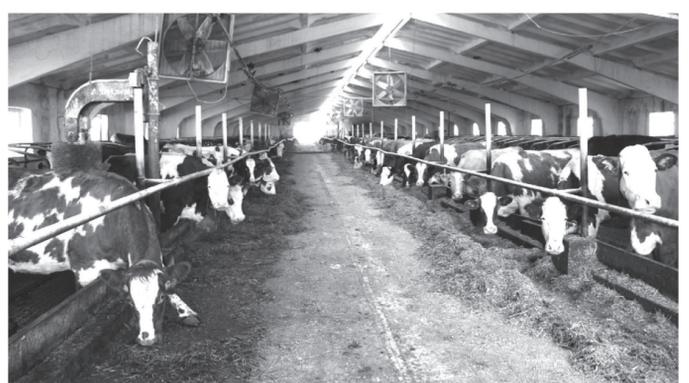
- Шағын және орта бизнес, сауда саласында қандай көрсеткіштер бар?

- Ауданда шағын және орта кәсіпкерлікті дамытуға ерекше көңіл бөлінуде. Жоспар бойынша жұмыс істеп тұрған шағын және орта бизнес субъектілерінің саны 1 635 бірлікті құрауы тиіс, қазіргі уақытта 1 502 субъект нақты жұмыс істеп тұр. Бұл – өткен жылдың сәйкес кезеңінің 96,5 пайызы. Жыл соңына дейін бұл көрсеткішті 1 674 бірлікке дейін жеткізу көзделіп отыр. Көтерме сауда айналымы бойынша айтар болсақ, оның көлемі 1900,2 млн теңгені құрады (жоспар – 2447,1 млн теңге). «МакСтрейдСемей» ЖШС-де жүргізіліп жатқан жөндеу жұмыстарына байланысты компания қызметі уақытша тоқтатылғандықтан, көрсеткіш төмен болып отыр. Жөндеу жұмыстары қараша айында аяқталады деп күтілуде.

Статистика органдарына көтерме сауда бойынша есепті тек 5 респондент тапсырады. Жалпы, 2025 жылғы қаңтар – желтоқсанға арналған көтерме сауда айналымының жоспары 3686,9 млн теңге, ал бөлшек сауда көлемі бойынша жоспар – 17 940,6 млн теңге.

- Аудандағы шаруа қожалықтарының даму қарқыны туралы не айтасыз?

- Өздеріңіз жақсы білесіздер, біздің ауданда іргелі шаруашылықтар баршылық. Олардың арасында мемлекеттік қолдау арқылы заман талабына сай техникалар алып, егін шаруашылығы арқылы оң нәтиже көріп отырғандар аз емес. Мәселен, «Лада» шаруашылығы туралы айтатын болсақ, онда бидай, қарақұмық, күнбағыс және мал азығы дақылдары өсіріліп, күнбағыс майы өңделеді. Жалпы егіс алқабы 4 мың гектардан асады. Шаруа қожалығының басшысы Александр Романовтың ізденісінің нәтижесінде ауыз толтырып айтарлық кәсіпорынға айналып отыр. «ҚазАгроҚаржы» АҚ-мен 23 жылдан бері серіктестік байланыс орнатқан. Осы уақыт ішінде шаруашылық компания арқылы 368 млн теңгеге 20-дан астам техника лизингке алған. Оның ішінде МТЗ және Vuhler тракторлары, Essil және Vector комбайндары, себу кешені мен басқа да ауылшаруашылық машиналары бар. Лизингтің төмен пайыздық мөлшерлемесі негізгі құралдарды жаңартуға және өнімділік күшін жоғалтпай жинауға мүмкіндік береді. Шаруашылық иесінің заман талабына сай қуатты және өнімділігі жоғары техникаларға қол жеткізіп отырғаны қуантады. Оның кәсіпорнын байқар болсаңыз, жүйелі жұмыстың тиімді жолын тапқан. Мәселен, бұрын күнбағыс егуге үш адам қажет болса, бұл шаруашылықта оны бір оператор ғана орындайды. Негізгі айтарлығы - «Лада» – фермердің өкесі негізін қалаған отыз жылдан бері даму үстіндегі отбасылық бизнес. Бүгінде шаруашылық көлемі де, ұрпақ сабақтастығы да артып отыр. Аудандағы 22 адамды жұмыспен қамтып отырған іргелі шаруашылық. Жоғары өнімділік қуатты техника мен білікті кадрлардың үйлесімді жұмысының нәтижесі. Ал, Зенковқа ауылында орналасқан «Зенковское» шаруашылығының жер қоры 5 мың гектардан асады және жыл сайын қолданыс аясын кеңейту үстінде. Негізгі бағыты – дәнді, бұршақ және майлы дақылдарды өсіру. Кәсіпорында жыл бойы 45 адам тұрақты жұмыс істейді. Шаруашылыққа 20 жылдан астам уақыт болған, осы кезеңде ол өңірдегі озық агроқұрылымдардың біріне айналды. Бұл аграрлар әулетінің өкілі, агроном маманы Мәдижан Құрамысовтың еңбегі. Ол дәстүр мен заманауи технологияларды ұштастырып, инновацияларды тұрақты енгізіп келе жатқан азамат. «Зенковское» ЖШС-нің табысының басты құпиясы – ғылым мен тәжірибені үйлестіре білуі, соның нәтижесінде техникалар паркін кеңейте түскені де табысқа ұмтылысы зор екенін байқатады. «Новая Заря» шаруа қожалығы ірі қара

мал басын көбейтіп, сүт өнімдерімен қамтамасыз етуге маңызды рөл атқарып отыр. Сонымен қатар «Лазарев и К», «Жерновское», «Березка» шаруашылықтары жылдан-жылға даму үстінде. Мемлекет басшысы айтқандай, қазақта «Еңбегіне қарай – өнбегі» деген сөз бар. Мұндай істерді, ең алдымен, ауыл халқының ерен еңбегінің жемісі деуге болады. Мемлекет тарапынан да тиісті жұмыс жүргізіліп, қажетті көмектер көрсетіліп жатыр. Жалпы, айтатын басты нәрсе, аудандағы шаруашылықтар мемлекет тарапынан көрсетілетін қолдауларды мейлінше игеріп отыр.

- Ауданда инвестиция тарту бағытының орындалуы қалай?

- Негізгі бұл салада біраз мәселе туындап қалғаны рас. Өткен жылғы жоспар мен деңгейден артта қалудың себебі логистикалық қиындықтардан да, техникалық параметрлерді қосымша келісу қажеттілігінен де туындаған жеткізушілермен жеткізушілермен келісімшарттар бойынша жабдықтың жеткізушілермен келісімінен де болды. Бұл күрделі салымдарды игеру кестесінің өзгеруіне және жоспарланған көрсеткіштердің белгіленген мерзімде орындалуына айтарлықтай әсер етеді. Қосымша инвестициялар көлемінің төмендеуіне ауданның ауыл шаруашылығы тауар өндірушілерінің (ірі шаруа қожалықтары мен жауапкершілігі шектеулі серіктестіктерді қоса алғанда) ауыл шаруашылығы техникасымен қамтамасыз етілуінің жоғары деңгейі әсер етті: парктің жинақталу деңгейі шамамен 99% - ға жетті, бұл жоспарда көзделген қосымша сатып алуды жүзеге асыруда экономикалық орындылықтың болмауына алып келді. Дегенмен, Бородулиха ауданы өнеркәсіп пен ауыл шаруашылығын дамыту, құрылыс көлемін арттыру және сауда айналымын ұлғайту бағытында тұрақты өсімді көрсетуде. Негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің басты бөлігі бойынша аудан жоспарлы межелерге қол жеткізіп, экономикалық өсудің оң қарқынын сақтап отыр.

- Жақында аудан халқы көптен күткен нысандардың пайдалануға берілуінде біраз істер атқарылғаны байқалады.

- Оның бір көрінісі ретінде Абай атындағы аудандық мешіттің жергілікті жұртқа өсігін айқара ашқанын көруге болады. Бұл оқиғаны тек жаңа ғимараттың емес, ел рухының, иман мен бірліктің салтанат құрған күні болды деуге болады. Мешіттің іргетасы 2022 жылы қаланған болатын. Сол күннен бастап аудан тұрғындары мен кәсіпкерлер, шаруа қожалықтарының басшылары, зейнеткерлер мен жастар жұмыла кірісіп, ор-

тақ іске үлес қоса білді.

Жобаның бастаушысы — Ерлан Өмірбекұлы Зайтенов, ал құрылыс барысына ұдайы ұйымдастырушылық және материалдық демеу көрсеткен — Талғат Оразаев сынды ел азаматтары. Осынау игілікті іске Бородулиха жұрты ғана емес, еліміздің түкпір-түкпірінен келген меценаттар да белсенді қатысып, «жақсының аты, жақсының ісі өлмейді» деген қағиданы тағы бір дәлелдеді. Екі қабатты, төрт мұнаралы, жалпы аумағы 270 шаршы метрден асатын сәулеті мен сәні келіскен ғимаратта барлық қажеттіліктер бар. Атсалысқан барша қауымға алғысымды білдіремін.

- «Ауыл - ел бесігі» бағдарламасының орындалуы барысы, аудандағы жолдардың жөндеуі қалай жүріп жатыр?

- Бородулиха ауданында «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында бірнеше көше жаңартылды. Ауданда жол инфрақұрылымын дамыту бағытында жүйелі жұмыстар жүргізілуде. Жалпы ұзындығы 718 шақырымды құрайтын автомобиль жолдарының ішінде республикалық маңызы бар жолдар – 272 шақырым, ал аудандық маңызы бар жолдар – 337 шақырым. Қазіргі таңда «Новопокровка – Белағаш» және «Бородулиха – Жерновка – Поллоғ» бағыттарында жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Биыл республикалық маңызы бар «Семей – Ресей Федерациясының шекарасы» бағытының 19–46 шақырымдық бөлі-

гінде ресайклинг әдісімен орташа жөндеу жүргізілді. Бұл жұмыстар өңірлер арасындағы көлік қатынасын жақсартып, транзиттік әлеуетті арттыруға ықпал етеді. Облыстық маңызы бар жолдарда да бірқатар маңызды іс-шаралар жүзеге асырылды. «Воскресеновка – Петропавловка – Шелехово – Белағаш – Дмитриевка» бағыты бойынша шұңқырларды жамау жұмыстары атқарылды. Ал «Новопокровка – Петропавловка – Ресей Федерациясының шекарасы» жолының 20 шақырымдық бөлігіне күрделі жөндеу қажеттілігі туындап отыр. Сонымен бірге «Бородулиха – Жезкент» жолының 0–12 шақырымында орташа жөндеу жұмыстары жүріп жатыр. «Дмитриевка – Бородулиха – облыс шекарасы» бағытының бірнеше учаскесінде де жол жабындысын қалпына келтіру қолға алынған болатын. олардың 74,2 пайызы жақсы және қанағаттанарлық жағдайда. Сонымен қатар елді мекендердің ішкі көшелерін жөндеу де назардан тыс қалған жоқ. «Ауыл – ел бесігі» бағдарламасы аясында Песчанка және Зенковқа ауылдарының көшелері жаңартылып, аудандық бюджет есебінен Бородулиха, Новопокровка, Зубаир және Новая Шульба ауылдарында да тиісті жұмыстар атқарылды дегуе толық негіз бар.

- Сұхбатыңызға көп рахмет. Аудан өркендей берсін!

Сұхбаттасқан
Сәтжан ҚАСЫМЖАНҰЛЫ,
«Semei tañu»

«Адам туған жерін емес, туған жері адамды биік етеді»

Аягөз қаласынан 177 шақырым, Семейден 527 шақырым қашықтықта орналасқан Баршата ауылдық округінің жалпы аумағы 36 688 гектарды құрайды. Шөлейт, таулы жерге жайғасқанымен, ауылдың төсін көктем сайын Бақанас өзені жарып өтеді. Бұл өзен кейін Балқаш көліне барып құяды. Солтүстігінде Байқошқар, батысында Малкелді, оңтүстігінде Қосағаш, шығысында Айғыз ауылдарымен шектесетін Баршата географиялық тұрғыдан тиімді аймақта. Ауыл арқылы республикалық маңызы бар Аягөз – Қарағанды автокөлік трассасы өтеді.

Қазіргі таңда округте 1316 тұрғын бар, 400 отбасы түгін түтетіп отыр. Халықтың 99 пайызы — қазақтар. Қысы узақ, боранды. Сәуірдің соңында ғана аяз қайтып, қыркүйектің екінші онкүндігінен бастап қайта суытады. Қардың қалыңдығы 40-50 сантиметрге дейін жетеді. Табиғаттың осындай қаталдығы бұл жердің халқын еңбекқорлық пен төзімге баулығандай әсерде қалдырады.

Ауылдың әлеуметтік тынысына тоқталар болсақ, Баршатаста барлық негізгі әлеуметтік нысандар жұмыс істеп тұр. Орталық ауруханада 4 жоғары білімді дәрігер, 20 орта буын медицина қызметкері еңбек етеді. Ауылдық полиция бөлімінде 12 адам қызмет атқарады.

2010 жылы «Балапан» бағдарламасы бойынша жаңа типтегі балабақша пайдалануға беріліп, 21 адам жұмысқа орналасты. Қазіргі таңда 50 бала тәрбие алуға.

Халыққа қызмет көрсету орталығы, ауа райын болжау станциясы, малдәрігерлік зертхана ауыл тіршілігіне тікелей үлес қосуда. Мәдениет үйі мен кітапхана — тұрғындардың рухани ордасы. 2020–2022 жылдары су құбыры желісі жөндеуден өткізіліп, ауыл инфрақұрылымы жақсарды.

Бүгінгі күні округ аумағында 21 шаруа қожалығы, 30 сауда дүкені, 3 жанармай бекеті, 2 дөңгелек жөндеу орталығы, 1 дәріхана және 1 тойхана жұмыс істейді. 1996 жылдан бері ауыл мешіті елге қызмет көрсетуде. Байланыс және пошта бөлімшелері 1975 жылдан бері үздіксіз жұмыс атқарып келеді.

Білім мен өнердің бесігі

Баршатастағы Оспанқұл Меңаяқұлы атындағы жалпы орта білім беретін мектепте 156 оқушы талапқа сай білім алуға. Мектеп қабырғасынан қанат қаққан тұлғалар аз емес. Олардың қатарында Қазақстанның халық әртісі Бекен Бөкенұлы Жылысбаев, жазушы-сатирик, ҚР-ның еңбек сіңірген мәдениет қызметкері, «Ерен еңбегі үшін» медалінің иегері Мыңбай Рашев, халық жазушысы, тарихшы, ғалым, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, профессор Мұхтар Мағауин, «Алаш» сыйлығының иегері жазушы Төлек Тілеухан, ақын, Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты, «Парасат» орденінің иегері Несіпбек Айтұлы, тарих ғылымдарының докторы, профессор, білім беру саласының үздігі Жанұзақ Қасымбаев, ұлағатты ұстаз, Аягөз ауданының Құрметті азаматы Рғызбай

БАРШАТАС - БЕРЕКЕ МЕКЕНІ

Аягөздің батыс бетінде, шөлейт пен таулы аймақтың қиылысында табиғатпен үндес, тарихы бай, еңбегі ерен бір ауыл бар. Ол - Баршата. 1932 жылы құрылған Баршата ауылы бір кездері Шұбартау ауданының орталығы болған. 1997 жылы аудан қысқарғаннан кейін Аягөз ауданының құрамындағы ауылдық округ болып қалды. Баршата - ежелден әлеуметтік, мәдени және рухани тұрғыдан дамыған, елге есімі танылған тұлғалар шыққан қасиетті мекен.

Сихымбаев, физика-математика ғылымдарының кандидаты Жәніс Өмірбеков, техника ғылымының докторы, академик, «Құрметті байланысшы» Кемелбек Бекен Жасымбайұлы, Семей қаласының бұрынғы әкімі, Абай облысының Құрметті азаматы, «Құрмет», «Парасат», «Барыс» ордендерінің иегері Мейрамхат Қарибекұлы Айнабеков және басқа да аудан мақтаншына айналған азаматтар бар.

ӨНЕГЕЛІ ӘУЛЕТ, ӨРКЕНДІ ҰРПАҚ

Соңғы жылдары ауылдағы ағайынның еңсесі көтеріліп, етек-жеңін жинай түскендігін байқау қиын емес. Бірі мал бақса, екіншісі құс өсіріп, енді бірі егіншілікпен шаруасын шалқытуда. Ауылда кәсібін өркендетіп, жерлестерін жұмыспен қамтып отырған шаруа қожалықтары да жетерлік. Солардың бірі - Аягөз ауданындағы Майлин ауылдық округіндегі Бақытбек Тұрысбекұлының «Бексұлтан» шаруа қожалығы.

Мал шаруашылығы — ел байлығының алтын қазығы. Қазақ халқының тұрмыс-тіршілігі, ырысы мен берекесі төрт түліктің төңірегінде өрбігені белгілі. Осындай киелі кәсіпті өмірінің өзегіне айналдырған, елдің берекелі тіршілігіне үлес қосып жүрген жанның бірі - Бақытбек Тұрысбекұлы Тұрысбеков. Кәсіптің көзін табамын дегендерге бүгінгі таңда мүмкіндік көп. Бақытбек Тұрысбекұлының шаруа қожалығы да бүгінде кәсіптің көзін тапқан қожалықтардың қатарында.

1962 жылдың 10 қаңтарында Жарма ауданының Октябрь совхозында (қазіргі Әди Шәріпов ауылы) дүниеге келген ол еңбекқор өкениң, мейірімді ананың төлімін бойына сіңіріп өсті. Өкесі ауылдың белді шопаны, төрт түліктің қыр-сырын жақсы меңгерген Мұқеев Тұрысбек болса, анасы Әсия Ыбырайқызы шанырақтың шырағын жағып, ұл-қыздарын еңбекқорлық пен адалдыққа баулыған асыл жан еді. Сегіз баланың ішінде Бақытбек ерекше іскерлігімен, талапшылдығымен көзге түсті.

Н. Некрасов атындағы мектепті тамамдаған соң, 1980 жылы Отан алдындағы борышын өтеу үшін Украина жеріне аттанды. Әскерден оралған жас жігіт еңбекке араласып, 1983 жылы Қалбатау ауылындағы автобус паркінде слесарь болып жұмысқа орналасады. Кейін отбасымен бірге Аягөз ауданына қоныс аударып, совхозда бақылаушы механик, оператор, слесарь қызметтерін атқарып, өз ісінің шебері ретінде танылды.

Бақытбек 1990 жылы «Көксу» ұжымына қызметке кіріп, он жылдан астам уақыт еңбек етті. Осы кезеңде мал өсірудің барлық тетігін үйреніп, шаруашылықты басқарудың әдісін меңгерді. 2002 жылы тәуекелге бел байып, өз кәсібін бастап, жеке «Бексұлтан» шаруа қожалығын құрып, мал шаруашылығына біржола бетбұрыс жасады.

Бүгінде бұл қожалық өңірдегі іргелі шаруашылықтардың бірі саналады. Қожалықта 20 адам тұрақты жұмыспен қамтылған. Шаруашылықтың негізгі бағыты — асыл тұқымды ірі қара мал өсіру. Қазіргі таңда мұнда 750-ден астам мүйізді ірі қара, сондай-ақ жылқы мен 3000-ға жуық қой бар. 1000 бастық бордақы алаңы салынып, таяуда пайдалануға берілді.

Шағын ауылдардың шаңырағын шайқалтпай ұстап қалуға өз үлесін қосып отырған азаматтардың бірі де осы Бақытбек. Билтыр ауылға төрт үй салып, он отбасын қуантса, биыл он үй салып жатыр.

- Ауылдағы мектеп жабылып қалса, онда адам қалмайды. Сондықтан ауылда жастардың тұрақталу қалынуа мүмкіндік жасау керек, - дейді Бақытбек Тұрысбекұлы.

Бұл қазақтың кең даласындай дарқандықты бойына сіңіріп, «елім» деп өмірленген азаматының жай сөзі емес, ісі емес пе! Өр елдің Бақытбектей арқа сүйер азаматтары болса, ауыл да аман болар еді...

- Малдың қоңы мен өнім сапасы тікелей жем-шөптің сапасына байланысты. Сондықтан жаз шыға сала қожалық ұжымы қыстың қамын ерте ойлап, мал азығын молынан дайындап қоямыз. Мал шаруашылығында табысқа жетудің басты шарты — адал еңбек пен табандылық. Төрт түлікті асылдандыру үшін жайылым мен жем-шөптің сапасы жоғары болуы тиіс, - дейді кәсіпкер.

Бұл күндері Бақытбек Тұрысбекұлының қожалығы заманауи шаруашылықтардың қатарында. Қожалықтың иелігінде 10 мың гектардан астам жер бар. Барлық техника мен құрал-жабдықтар заманауи талаптарға сай. Егістік пен шабындық жұмыстарын жеңілдету

үшін ауыр техникалар сатып алынған. Бұл — тек өндіріс қуатын арттырып қана қоймай, ауылдағы жұмыссыздық мәселесін де азайтқан қадам. Жер-ананың берекесін келтіріп, маңдай терімен нәпақа тауып отырған шаруашылықтың табысы жыл сайын еселеніп келеді.

Қожалығында 3000 бас Еділбай және қазақтың қылшық жүнді құйрықты қойы, 750 бас қазақтың ақбас сиыры, 700 бас қазақтың жабы тұқымдас жылқысы бар. Таяу күндері түйе өсіру кәсібін де бастамақшы. 2018 жылы Ауыл шаруашылығы қызметкерлері күні аясында «Бексұлтан» қожалығы ауданда үздіктер қатарынан көрініп, көпке үлгі болды.

Бір қарағанда, күнделікті күйбең тірліктің арасында жүрген шаруаның еңбегі көзге еленбей қалатындай көрінуі мүмкін. Алайда уақыт бәрін таразылап, өз бағасын береді. Адал еңбек ескерусіз қалмайды. Топыраққа терін сіңірген жанның еңбегін, ерте ме, кеш пе, ел мойындайтын күн туады. Бақытбек Тұрысбекұлының өмір жолына зер салсаңыз, осы сөздің айқын дәлелін көресіз. Бұл — ерен еңбектің, табандылық пен төзімнің белгісі. Мал соңында жүріп, ұлтан жерінің өркендеуіне өз үлесін қосқан азаматтың есімі бүгінде аудан жұртына жақсы таныс. Еселі еңбегі мен еліне сіңірген еңбегі мемлекет тарапынан жоғары бағаланды. Шаруашылық басшысы «Қазақстан Республикасының Тәуелсіздігіне 25 жыл» медалімен, Ауыл шаруашылығы министрінің «Ауыл шаруашылығы саласының үздігі» төсбелгісімен, облыс пен аудан әкімдерінің Құрмет грамоталарымен, «Ерен еңбегі үшін» және «Қазақстан Тәуелсіздігіне 30 жыл» мейртойлық медальдарымен марапатталған.

Іскер азамат сонымен қатар еліміздің Тұңғыш Президентінің Құрмет грамотасына ие болды. 2012 жылы «Қазақстан» ұлттық арнасының ауыл шаруашылығын дамытуға арналған бағдарламасына қағысып, арнайы алғыс хатпен марапатталды.

Бақытбек өмірлік жары Гүлнұр Көрімқызымен төрт баланы өмірге әкеліп, ұлын ұяға, қызын қияға қондырды. Үлгілі отбасында тәрбие көрген балаларының барлығы тәуелсіз еліміздің өркендеуі жолында еңбек етіп жүр.

Үлкен ұлы Серік — қожалықтың белді мүшесі. Келіні Әсем - мұғалім. Берік те әке ісін жалғап, шаруашылықтың дамуына белсене

атсалысуда. Аймара есімді келіні аудандық мекемеде бас маман. Ал Айнұр мен Дастан - елордада жоғары санатты мұғалімдер. Кіші қызы Арай - қаржы саласының маманы, жұбайы Ернар - теміржол инженері.

Осылайша Тұрысбековтер әулеті - еліміздегі еңбек пен бірліктің, парасат пен мейірімнің нышанына айналған өнегелі отбасы.

Бақытбек Тұрысбекұлы үшін шаруашылық — тек табыс көзі емес, елге қызмет етудің бір жолы. Ол ауылдағы әлеуметтік жағдайы төмен отбасыларға қолдау көрсетуді азаматтық парызы деп санайды. Осындай мейірім мен еңбек қатар өрілген жерде ғана береке орнайтыны анық.

- Туған жерге еткен еңбек - елге еткен қызмет. Малдың да, жердің де киесі бар. Соған адал болсақ, Алла берекесін аямайды, - дейді ол қарапайым ғана, бірақ салмақты сөзбен.

Еңбегімен елге үлгі болған Бақытбек Тұрысбекұлының жолы - жас ұрпаққа өнеге.

Шопан ата дәстүрін жаңғыртып, адал еңбектің арқасында ауылдың әлеуетін арттырған азаматтың ісі - нағыз елдік еңбек.

«Бексұлтан» шаруа қожалығының жұмысымен таныса отырып бүгінгі таңда ауылдағы ағайынның мал шаруашылығын жандандырып жатқанын көріп сүйсіндік. Қиындығы мен қияметі көп жұмысты тындырып, халықты азық-түлік өнімдерімен қамтамасыз етіп отырған шаруалардың еңбегінің ерекше екендігін тағы бір мәрте мойындадық.

Ел іргесі сөгілмей, мал өрістен жерінбей, ауылдағы ағайын ащы еңбектің төтті жемісін көре берсе екен деп тіледік.

Риза МОЛДАШЕВА

МӘДЕНИЕТ

Әйгілі «Ауылым» әнінің сөзін жазған белгілі ақын - ҚР мәдениет саласының үздігі, «Құрмет» орденінің иегері, Үржар ауданының Құрметті азаматы Жабайыл Бейсеновтің есімі қазақ әдебиеті мен мәдениетінде ерекше орын алады. Алакөл жағасында ғұмыр кешіп-ақ ауылын жырлаған ақынды Қабдеш Жұмаділов, Тұрсын Жұртбай, Несіпбек Айтұлы секілді зиялы қауым қадір тұтты.

Үржар ауданында «Жусанды дала жыршысы» тақырыбында мектеп оқушылары арасында «Жабайыл оқулары» өтті. Жабайыл Бейсеновтің шығармашылығын дәріптеу мақсатында ұйымдастырылған сайысқа ауданның 14 мектебінен 33 оқушы қатысып, ақын өлеңдерін мәнгерлеп оқыды.

Оқушылардың өнерін қазылар алқасы - мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің басшысы Ж.Аңдасова, «Аманат» партиясы аудандық филиалының төрағасы Е.Бейсенов, аудандық мәдениет үйінің директоры Қ.Сатмұхамбетов пен көркемдік жетекшісі П.Телегенова, сондай-ақ аудандық орталық кітапхананың директоры Р.Базарбаева, білім бөлімінің әдіскері Р.Жүнісова, «Уақыт тынысы» газетінің тілшісі ақын А.Оспанов бағалады.

Байқау қорытындысы бойынша, бас жүлдені Мұхтар Мақсатұлы (І.Жансүгіров орта

«ЖУСАНДЫ ДАЛА ЖЫРШЫСЫ»

мектебі) жеңіп алды. I орынды Қазымбет ауылынан бақ сынаған Мирас Қайратов еншіледі. II орынды Инабат Тоқтасынова мен Құттыбек Бейсенғазы өзара бөліссе, III орынды Еркежан Бақтыбек (Науалы ауылы) пен Ер Қабанбай мектебінен қатысқан Нұррай Слямғазы иеленді.

Үржар өңірінен шыққан ақын-жазушылардың шығармаларын дәріптеу, қазақ тілінің мәртебесін көтеру, жас ұрпақты өнерге бау-

лу байқаудың басты мақсаты болды. Саналы ғұмырында ақындық пен ұстаздықты қатар алып жүрген Жабайыл Бейсеновтің өлеңдері балалар мен жастарға жаттауға жеңіл, көңілге қонымды әрі терең мазмұнды болып келеді. Былтырдан бері өтім келе жатқан «Жабайыл оқуларына» өлеңқұмар оқушылар биыл да үлкен қызығушылықпен қатысты.

«ST» - ақпарат

ҚҰҚЫҚ

ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫС - НАҚТЫ НӘТИЖЕ

Семей қаласында «Қылмыстық жолмен алынған криптовалюталық активтерді анықтау» тақырыбында оқыту семинары өтті. Іс-шараға Қазақстан Республикасының Ішкі істер министрлігі өкілдері, сондай-ақ еліміздің түрлі өңірлерінен келген кибержылмыспен күрес және экономикалық қылмыстарды тергеу саласындағы мамандар қатысты. Семинардың басты мақсаты – тәжірибе алмасу, блокчейн-транзакцияларды талдаудың заманауи әдістерін меңгеру және кибержылмысқа бағытталған ведомстваралық өзара іс-қимылды нығайту болды.

Бүгінде цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы жаңа мүмкіндіктермен қатар, жаңа қауіп-қатерлерді де туындатуда. Қылмыскерлер заңсыз табыстарды жасыру үшін криптовалютаға жиі қолдануда. Мұндай жағдайда құқық қорғау органдарының алдында цифрлық іздерді тиімді анықтау, бақылау және дәлелдеу міндеті тұр. Семинардың ашылуында сөз сөйлеген ІІМ Тергеу департаментінің бастығы Мұхтар Қожаев ішкі істер органдары қызметкерлерінің цифрлық құзыреттерін арттырудың маңыздылығына тоқталып, бұл бағыт министрліктің кибержылмысқа қарсы іс-қимыл стратегиясының негізгі басымдықтарының бірі екенін атап өтті. Абай облысы полиция департаментінің бастығы Эльдар Данияров өз сөзінде: «Әлем қарқынды цифрланды, онымен бірге кибержылмыскерлер де көбейіп келеді. Біз бұл қауіптерге дайын болуымыз керек, технологияны меңгеріп, алдын ала әрекет етуіміз қажет. Біздің мақсат – тек қылмыскерлерді анықтау ғана емес, жаңа құқықбұзушылықтардың алдын алу», – деп атап өтті.

Биылғы жылдың басынан бері «Кибернадзор» жүйесі арқылы 2,5 мыңнан астам алаяқтық сайт бұғатталған. Банктердің екінші деңгейіне заңсыз рәсімделген несиелерді тоқтату бойынша 368 ұсыну жіберіліп, олардың 266-сы бойынша несие рәсімдеу процесі тоқтатылған. Семинар кибержылмысқа саласындағы өзара іс-қимылды нығайтып, ішкі істер органдарының заманауи технологияларды қолдану мәдениетін жаңа деңгейге көтерді.

Өз тілшіміз

ҚОҒАМДЫҚ ТЫҢДАУЛАР!

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды.

Жобалық құжаттаманың атауы: Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 65 га құрайды. Координаттар: 1) 49°04'12,614"се, 81°33'18,368"шб; 2) 49°04'11,82"се, 81°34'32,273"шб; 3) 49°03'57,783"се, 81°34'31,01"шб; 4) 49°03'58,475"се, 81°33'18,05"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 11:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о., Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, «Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін келіп беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен келікті жөнелту уақыты 18.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04.web.zoom.us/j/795888621470?pwd=QXhX6UxXrC1WVWc0gObZnSxM2pDQ3Z3.1>. Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: eg9v2X. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://ndb.ecology.gov.kz/>, «қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі» бөлімі танысуға болады, сондай-ақ «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ ЖАО сайтында e-primoda.gov.kz «қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: primodnyye-resursy-obl.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Өл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: «Legal Ecology Concept» ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды.

Жобалық құжаттаманың атауы: Токум учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 43,5 га құрайды. Координаттар: 1) 49°06'28,5629"се, 81°33'14,0970"шб; 2) 49°06'30,0168"се, 81°33'14,1790"шб; 3) 49°06'31,8046"се, 81°33'40,4515"шб; 4) 49°06'42,4058"се, 81°33'45,3445"шб; 5) 49°06'40,1248"се, 81°34'1,0172"шб; 6) 49°06'38,0200"се, 81°34'1,8600"шб; 7) 49°06'17,9800"се, 81°33'57,000"шб; 8) 49°06'17,1798"се, 81°33'31,0978"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 12:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал ауылы, Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, «Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты» ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін келіп беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен келікті жөнелту уақыты 23.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04.web.zoom.us/j/77684549626?pwd=MQTGXRoYXr10BnRk1o2Q5YgJ3.1>. Конференция идентификаторы: 776 8454 9626, кіру коды: PWF7EJ. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://ndb.ecology.gov.kz/>, «қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі» бөлімі танысуға болады, сондай-ақ «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ ЖАО сайтында e-primoda.gov.kz «қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: primodnyye-resursy-obl.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Өл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: «Legal Ecology Concept» ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

ДЕНСАУЛЫҚ

Семей медицина университеті госпиталінде оториноларингология бағыты бойынша тәжірибелік шеберлік сағаты өтті. Тәжірибе алмасуды университеттің осы саладағы бөлімі ұйымдастырды.

ШЕБЕРЛІК САҒАТЫ ӨТТІ

Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ,
«Semey tany»

Шеберлік сағатының басты мақсаты - оториноларингологтер мен жақ-бет хирургтерінің кәсіби біліктілігін арттырып, эндоскопиялық және реконструктивті хирургия саласындағы практикалық дағдыларын жетілдіру. Медицина саласындағы соңғы әдіс-тәсілдерді меңгеруге арналған шараға өңірдің және еліміздің түкпір-түкпірінен келген жас дәрігерлер мен тәжірибелі мамандар қатысты. Тәжірибе алмасу барысында қатысушыларға нақты хирургиялық операциялар көрсетіліп, жетекші дәрігерлердің бақылауымен тәжірибелік жұмыс жүргізілді. Сонымен қатар түрлі клиникалық жағдайлар талқыланып, дәрігерлер өзара пікір алмасты.

Шеберлік сағаты бағдарламасы төрт бағытты қамтыды. Бірінші бөлімде созылмалы мезотимпанит кезінде тимпанопластика жасау әдістері көрсетілді. Бұл - есту қабілетін қалпына келтіруге бағытталған күрделі операция түрі.

Ал екінші бөлімде созылмалы одонтогенді гайморитке байланысты эндоскопиялық гайморитомия тәсілі көрсетілді. Дәрігерлер бөгде заттарды жою және мұрын қуысын қалпына келтірудің заманауи емшарасымен бөлісті. Үшінші бөлімде созылмалы полипозды гайморитті емдеудің эндоскопиялық тәсілдері, ал төртінші бөлімде мұрын деформациясын түзетуге арналған ринопластика операциясы көрсетілді. Әрбір операция нақты мысал арқылы көрсетіліп, қатысушылар клиникалық жағдайды талқылауға мүмкіндік

алды. Мұндай тәжірибелік формат дәрігерлердің кәсіби дамуына және жаңа технологияларды тиімді қолдануына ықпал етері сөзсіз. Себебі тәжірибелік шеберлік сағатын Қазақстанның жетекші мамандары өткізді. Олардың қатарында жоғары санатты оториноларинголог дәрігер, пластикалық хирург, Алматы қаласындағы «Lot Status» клиникасының бас директоры Фархад Хуршидов болды.

Фархад Хуршидов аталған сала бойынша реконструктивті хирургияның жаңа әдістері туралы баяндама жасап, өз тәжірибесін бөлісті. Ал жоғары санатты оториноларинголог дәрігер, «LOR STATUS» клиникасының директоры, МАИИ корреспондент-мүшесі Александр Обвинцев эндоскопиялық операциялардың қауіпсіздік стандарттары мен инновациялық тәсілдеріне кеңінен тоқталды. Жоғары санатты жақ-бет хирургі, пластикалық хирург және

имплантолог, қоғамдық денсаулық сақтау магистрі, Алматы қаласы №5 қалалық клиникалық ауруханасының бөлім меңгерушісі Маратжан Ахшалов болса бет-жақ хирургиясындағы эстетикалық және функционалдық теңгерім ұғымын жан-жақты түсіндірді.

Мұндай ауқымды тәжірибелік шеберлік сағаттары медициналық жоғары оқу орындарының білім беру сапасын арттыруға, отандық мамандардың кәсіби байланысын нығайтуға және медицинаның өзекті бағыттары бойынша тәжірибе алмасуға мүмкіндік береді.

Семей медицина университеті алдағы уақытта да ғылым мен тәжірибені ұштастыра отырып, өңірлік және республикалық деңгейде осындай ғылыми-тәжірибелік іс-шараларды тұрақты түрде өткізуді жоспарлап отыр. Бұл жас мамандар үшін де таптырмас тәжірибе алаңы болмақ.

ҚҰРМЕТТІ СЕМЕЙ ҚАЛАСЫНЫҢ ТҮРҒЫНДАРЫ ЖӘНЕ АТА-АНАЛАР!

Семей қаласының әкімдігі және қала әкімдігі жанындағы көмелетке толмағандардың істері және олардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссиясы Сіздерді, көпқабатты тұрғын үйлердің терезелерінен балалардың құлау жағдайларының алдын алу мақсатында төмендегі ережелерді ұстанудың жөнін ескертуді:

Біріншіден, баланы ешқашан терезесі ашық бөлмеде жалғыз қалдырмаңыздар, тіпті бірнеше секундқа да. Балалар елгі және ізденімпаз – қайғылы оқиға үшін бір секундқа назар аудармау жеткілікті болуы мүмкін.

Екіншіден, терезелердің жанына орындықтар, креслолар, пуфиктер немесе бала көтеріліп шыға алатын басқа заттарды қоймаңыз.

Балаларға москит торлары сенімді қорғаныс емес екенін түсіндіру де маңызды – олар жалған қауіпсіздік сезімін тудырады, бірақ баланың салмағын көтере алмайды.

Мақсымалды қауіпсіздік үшін терезеге баланың терезені өз бетінше ашуына мүмкіндік бермейтін арнайы құлыптарды, блокираторларды немесе құлыпталған тұтқаларды орнату ұсынылады. Құлыпталған тұтқа терезені жабық күйде бекіту-

ге немесе желдету үшін кішкене саңылау қалдыруға мүмкіндік береді, бірақ баланың терезені толық ашуына жол бермейді. Поликарбонат торы: терезені сыртқы түрін бұзбайтын, жарық пен таза ауаның кіруіне кедергі жасамайтын, бірақ балалардың құлап кетуіне сенімді түрде жол бермейтін мөлдір және берік қорғаныс.

Сондай – ақ, балқондар туралы ұмытпаңыз – бала ересектердің сүйемелдеуіне онда шықпауы керек, ал қоршаулар сенімді және биік болуы керек.

Есіңізде болсын: тіпті кішкене сақтық шарасы баланың өмірін сақтап қалуы мүмкін.

Құрметті ата - аналар, балаларымыздың қауіпсіздігі – біздің ортақ жауапкершілігіміз. Сіздерден осы ұсынымдарды мұқият қарауды, үйіңіздегі терезелерден баланы қорғау үшін қажетті шаралар қабылдауды және балаларға қауіпсіз мінез – құлық ережелерін үйретулеріңізді сұраймыз. Бұл кеңестер сіздің балаларыңыз үшін қауіпсіз орта құруға көмектеседі деп үміттенеміз.

Назар аударғандарыңыз үшін алғыс білдіреміз!

НАЗАР АУДАРЫҒЫЗ! ІЗДЕУ САЛАМЫЗ!

Катлин Мұратбек Мұсылманбекұлы, 08.05.1954 ж.т. Байланысқа шықпай қалған. Қазіргі уақытта оның қайда екені белгісіз. Сипаттамасы:

Бойы 170–175 см, дене бітімі – арық, шашының түсі – қара, көзінің түсі – қара. Жоғалған адам туралы қандай да бір мәлімет білетіндерден мына телефонға хабарласуды сұраймыз: 8 776 852 43 84.

Шөкерім университеті, Тамақ инженериясы зерттеу мектебінің деканы Нұрымхан Гүлнұр Несіптайқызына ағасы **АРНҰРДЫҢ** мезгілсіз дүниеден өтуіне байланысты орны толмас қайғысына ортақтасып, көңіл айтамыз. Марқұмның жаны жәннатта, иманы жолдас болсын.

Тамақ инженериясы зерттеу мектебінің ұжымы

Сыйлы дос, ардақты азамат, сыныптасымыз

Арнұр НЕСІПТАЙҰЛЫНЫҢ мезгілсіз дүниеден өтуіне байланысты анасына, отбасына, ағайын-туыстарына қайғыларына ортақтасып, көңіл айтамыз. **Сыныптастары**

«Семей таңы» газеті 1969 жылы «Құрмет белгісі» орденімен, 2009 жылы Қазақстан Республикасы Президентінің бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы грантымен марапатталған.

Директор - Риза АСАНҚЫЗЫ МОЛДАШЕВА
Бас редактор - Сәтжан ҚАСЫМЖАНҰЛЫ
Редактордың орынбасары - жауапты хатшы Роза ПУШПАҚОВА

www.semeytany.kz
www.semeytany.kz Email: info@semeytany.kz

Қазақстан Республикасы Ақпарат және қоғамдық даму министрлігі Ақпарат комитеті берген қайта тіркеу куәлігі № К249VPU00121173, 05.06.2025 ж. Газет «АБАЙ АИМАҚ МЕДИА» ЖШС компьютерлік орталығында теріліп және беттеліп, «Басып шығару баспасы» «Рекламный дайджест агенттігі» ЖШС (Өскемен қаласы, Абай даңғылы, 20) баспа орталығында офсеттік әдіспен басылып шығады. Индекс 06061. Тапсырыс 259. Бағасы келісімді. Аптасына екі рет - сейсенбі, жұма күндері шығады. Жарияланған мақаладағы авторлардың пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама үшін жауапкершілік жарнама берушілердің құзырында. Меншікті тілшілеріміз: Бородулихада - 8 776 740 87 21, Бесқарағайда - 8 775 433 44 08.

Редакцияның мекенжайы: F18A5H3, Семей қаласы, Қайым Мұхамеджанов көшесі, 12. Тел.: Директордың қабылдау бөлмесі - 52-36-57; бас редактор - 52-04-75; редактордың орынбасары - 52-09-84; жарнама және баспасөзге жазылу бөлімі - 56-08-03; факс - 52-04-75; бухгалтерия - 52-38-32

ШЫҒАРЫЛЫМНЫҢ ТАРАЛЫМЫ 20820

Кезекші редактор Гүлім ЗАМАНБЕКҚЫЗЫ

Какие изменения произошли за три года, прошедшие со дня принятия исторического решения главы государства о создании новой области Абай, сообщил глава региона Берик Уали на площадке Службы центральных коммуникаций в Астане. Он подчеркнул, что в области начались масштабные изменения. С учетом исторического наследия, новых возможностей и транспортно-логистического потенциала региона был проведен анализ и определены основные приоритеты по диверсификации экономики.

НОВЫЙ ИМПУЛЬС РАЗВИТИЯ: ОБЛАСТЬ АБАЙ УЛУЧШАЕТ ПОТЕНЦИАЛ

В мае текущего года общественности региона представлен Комплексный план развития. В данном документе отражены основные направления на ближайшую перспективу: строительство нового микрорайона; расширение индустриальной зоны; развитие туризма и сельского хозяйства.

Берик Уали остановился на показателях социально-экономического развития области по итогам девяти месяцев.

По всем ключевым направлениям зафиксирован рост показателей. В транспортной отрасли на 123,4%, в сфере связи на 106,4%, в обрабатывающей промышленности на 101,3%, в внутренней торговле на 105,9%, в сельском хозяйстве на 102,8%, по инвестициям на 103,1%.

За 10 месяцев в государственный бюджет поступило 441,4 млрд тенге налогов и других обязательных платежей с темпом роста 137,3%, из них 71,7% в республиканский бюджет (316,7 млрд тенге), 28,3% в местный (124,7 млрд тенге).

В этом году объем бюджета области достиг 500,9 млрд тенге. При этом, на момент создания области он составлял 251,3 млрд тенге. Благодаря поддержке главы государства и Правительству за этот период бюджет увеличился в два раза.

В объеме бюджета области наибольший удельный вес - 45,4% (227,3 млрд тенге) занимает социальная сфера.

ПРИВЛЕЧЕНИЕ ИНВЕСТИЦИЙ - ПЕРВООЧЕРЕДНАЯ ЗАДАЧА

В текущем году в Послании народу Казахстана глава государства отметил, что в нынешних условиях привлечение инвестиций является первоочередной задачей, требующей новых подходов. В данном направлении реализуются меры по поддержке бизнеса и привлечению инвестиций.

С начала года количество реализуемых проектов выросло с 29 до 97, объем привлекаемых инвестиций - с 2,2 до 3,5 трлн тенге.

В Национальную цифровую инвестиционную платформу включены 50 проектов. Одним из крупных инвестиционных проектов является строительство железной дороги «Аягоз – Бахты», стоимостью 577,5 млрд тенге и общей протяженностью 297,5 км. Подрядная организация China Harbour Engineering Company. Зарезервированы земельные участ-

ки общей площадью 10,5 тысяч га, утверждено технико-экономическое обоснование, реализация проекта начата в 2023 году. На сегодня привлечено 30 млрд тенге. Объект планируется ввести в эксплуатацию в декабре 2027 года.

Кроме того, в отрасли промышленности турецкой компанией «Miryildiz Kz Ltd» начато строительство золотодобывающей фабрики общей стоимостью 480 млн долларов США.

В текущем году запланировано завершение 14 проектов на общую сумму 25,9 млрд тенге с созданием 453 рабочих мест. Из них на сегодня введены 7 проектов на 13,3 млрд тенге, создано около 125 рабочих мест.

До конца года планируется завершение еще 7 проектов на 12,6 млрд тенге с созданием 255 рабочих мест.

Для привлечения инвестиций в экономику региона с начала года проведено 100 встреч с иностранными инвесторами.

В целях расширения международного экономического сотрудничества и привлечения иностранных инвесторов в рамках международной субрегиональной конференции «Большой Алтай» с инвесторами КНР подписано 15 меморандумов на 1 млрд 500 млн долларов США.

Подписанные документы охватывают сферы логистики, туризма, обрабатывающей промышленности и другие перспективные направления.

С участием китайских партнеров уже начата реализация трех проектов на 39,5 млрд тенге.

Кроме того, с участием известных предпринимателей и меценатов, выходцев из нашего региона, проведен инвестиционный форум «Туған жерге туынды тік», по итогам которого подписано 15 соглашений на 336 млрд тенге.

Из них начата реализация двух проектов общей стоимостью 31,7 млрд тенге.

РАСШИРЕНИЕ ПРОМЫШЛЕННОЙ ЗОНЫ

В действующей зоне «Өндіріс» общей площадью 96 гектаров, в полном объеме выданы и освоены земельные участки, на которых будет реализовано три новых проекта. Ведется работа по расширению индустриальной зоны до 186 гектаров и созданию малого промышленного парка. Высокий интерес инвесторов подтверждает необходимость дальнейшего расширения индустриальных мощностей. В связи с этим, в промышленной зоне города Семей планируется выделить 500 гектаров земли. Это позволит привлечь инвестиции, создать новые производственные и рабочие места, обеспечить устойчивое развитие области.

РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА - ВАЖНЫЙ ДРАЙВЕР ЭКОНОМИКИ

В области создано отдельное управление туризма. Для реализации туристического потенциала принимаются меры по совершенствованию дорожной инфраструктуры туристических маршрутов и развитию придорожного сервиса.

Регион обладает богатым историко-культурным наследием, которое можно

рассматривать как основу для познавательного, научного, этнического, делового, спортивного и культурно-событийного туризма.

В области расположен один из крупнейших музеев Казахстана - музей Абая «Жидебай - Борили». В Семейе находятся историко-культурные объекты, подчеркивающие его значение как исторического центра Казахстана: дом-музей «Алаш арыстары», областной музей изобразительных искусств имени семьи Невзоровых, литературно-мемориальный дом-музей Ф.М. Достоевского, Государственный историко-культурный музей имени Абая и другие.

В туристскую карту Казахстана в качестве одного из приоритетных объектов республиканского значения включено озеро Алаколь. На северо-западе Бескарагайского района области Абай расположено целебное озеро Шипалы, которое по концентрации соли сравнивают с Мертвым морем в Израиле. На правом берегу реки Аягоз возвышается мавзолей «Козы Корпеш и Баян Сұлу», построенный в честь самых известных и любимых героев казахских легенд. Берег Шувльбинского водохранилища является привлекательным местом для пляжного отдыха. Пещера Конур аулие в Абайском районе - популярное место туризма и паломничества, привлекающее людей своими целебными свойствами. Мавзолей Ырғызбай ата, построенный в XIX веке и расположенный в 63 км к северо-западу от района Аксуат, включен в список 100 священных объектов Казахстана. На трассе Семей - Карауыл расположен мавзолей «Еңлік-Кебек», возведенный в честь легендарной влюбленной пары. На территории области находится государственный лесной природный резерват «Семей орманы», который можно рассматривать как объект познавательного туризма.

Проведение деловых, культурных, спортивных и других масштабных мероприятий республиканского и международного уровня повышает спрос на гостиничные услуги, что в свою очередь стимулирует строительство современных элитных гостиничных комплексов.

Окончание на 2-й странице.

МЕЖРЕГИОНАЛЬНОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО

В городе Уралск прошел форум межрегионального сотрудничества Казахстана и России. Мероприятие было посвящено теме «Рабочие профессии - драйвер роста экономики». В его работе приняли участие президент РК Касым-Жомарт Токаев и президент РФ Владимир Путин, выступившие в формате видеосвязи.

УКРЕПЛЯТЬ ЭКОНОМИКУ ДВУХ ГОСУДАРСТВ

В пленарной сессии форума приняла участие делегация области Абай во главе с главой региона Бериком Уали. В состав делегации вошли руководитель управлений предпринимательства и индустриально-инновационного развития, цифровизации и молодежной политики, а также представители социально-предпринимательской корпорации «Семей».

В рамках форума глава региона встретился с губернатором Омской области Российской Федерации Виталием Хоценко и заместителем губернатора Алтайского края Юрием Абдуллаевым.

Стороны обсудили текущее состояние и перспективы развития межрегиональных отношений. Особое внимание было уделено выполнению задач, поставленных главами двух государств, - укреплению экономического партнерства, расширению торгового-экономических связей, развитию сотрудничества в сфере сельского хозяйства и перерабатывающей промышленности, а также совершенствованию логистических и транзитных возможностей.

Во время встреч обсуждались пути взаимодействия в сферах образования, культуры и здравоохранения, развитие туристических направлений, а также реализация совместных проектов для малого и среднего бизнеса. Стороны договорились совместно рассматривать конкретные инициативы по привлечению инвестиций, ускорению инфраструктурных проектов и укреплению приграничного сотрудничества. Отмечена необходимость поддержания устойчивых связей между соседними регионами.

Кроме того, в ходе форума между ТОО «Кондиз» из области Абай и компанией «Болашак» из Казани был подписан меморандум о поставке продукции. Данное соглашение откроет новые рынки сбыта для кондитерских изделий, производимых в области Абай, и будет способствовать укреплению межрегионального торгового-экономического сотрудничества.

В рамках форума также рассматривались вопросы повышения роли рабочих профессий, развития производства и технологий, сотрудничества в транспортной и логистической сферах. Между деловыми кругами двух стран состоялись встречи в формате В2В.

Пресс-служба акима области Абай

СПОРТИВНАЯ ЖИЗНЬ

ЧЕМПИОНАТ КАЗАХСТАНА ПО ДЗЮДО

В Семейе прошел Чемпионат Республики Казахстан среди мужчин и женщин по дзюдо. В течение нескольких дней поборолось за медали в 14 весовых категориях 569 спортсменов со всех регионов страны. Область Абай встретила спортивную общественность гостеприимно, гвоздем открытия чемпионата стал олимпийский чемпион 2024 года Елдос Сметов.

В церемонии открытия приняли участие аким области Берик Уали и генеральный секретарь Федерации дзюдо Казахстана Тимур Болат. Выступая на открытии, глава региона пожелал спортсменам успехов и отметил, что проведение чемпионата в Семейе придаст мощный импульс развитию спорта в области.

Глава государства Касым-Жомарт Кемелевич Токаев, выступая на заседании Национального курултая в Кокшетау, особо подчеркнул, что популяризация спорта, особенно среди детей и подростков, - залог здоровья нации. Семей - не только родина первых, но и регион с богатыми спортивными традициями, - подчеркнул Берик Уали. - Чемпионат Казахстана по дзюдо впервые за 30 лет независимости проходит в нашей области. Уверен, это станет значимым событием и даст мощный толчок развитию спорта. Недавно здесь состоялся чемпионат по боксу. Проведение соревнований такого уровня - для нас и честь, и большая ответственность. Этот чемпионат не только способствует повышению мастерства спортсменов, но и является прекрасной возможностью популяризировать спортивную культуру среди жителей и молодежи.

Олимпийский чемпион Елдос Сметов выразил благодарность организаторам и

пожелал участникам удачи. - Благодаря руководству области, представителю спортивной сферы и всех, кто внес вклад в проведение чемпионата на высоком уровне. Верю, что среди участников вырастут будущие олимпийцы, которые будут прославлять Казахстан и поднимать наш флаг на мировых аренах, - сказал он.

В этот раз спортсмены также защитили честь своей области и выступили достойно в каждой схватке с соперником, показав свою технику и волю к победе. Итак, в весе до 57 кг среди женщин второе место завоевала Карина Каракенова,

а в весе до 70 кг первое и второе места завоевали Ажар Асхат и Кристина Сотникова соответственно. Среди мужчин в весе до 73 кг второе и третье места завоевали наши спортсмены Дастан Шахметов и Ануар Жумагелдин. Ну а в весе до 81 кг третьего места удосто-

Стоит отметить, что в области Абай дзюдо один из популярных видов спорта, у нас есть и определенные успехи: на чемпионате Азии среди юниоров в Джакарте наши землячки Фархат Зейнолла и Аяжан Ринатқызы завоевали золото и бронзу. А на чемпионате Казахстана в Актобе сборная области завоевала две золотые, три серебря-

ен Ерзат Аргынов. В весовой категории до 90 кг медаль принес Аркабай Барак, а в категории сто и более кг первое место у Адилья Оразбаева. Среди женщин в весе до 78 кг третье место завоевала Назерке Тлеуханова.

Уверены, впереди еще немало побед и новых имен, которые прозвучат на пьедестале почета. Ведь в области Абай создают все возможности для молодых спортсменов, достижения ими больших побед.

Сегодня в 26 спортивных учреждениях области занимаются более 14 тысяч спортсменов. В 2025 году 451 представитель региона вошел в состав сборных команд Казахстана по различным видам спорта.

С начала года спортсмены области Абай завоевали 1662 медали на республиканских и 286 медалей на международных соревнованиях. В настоящее время в регионе ведется строительство 20 спортивных объектов.

Соб.инф.

ПОДПИСКА-2026

ВЕСТИ СЕМЕЙ

ЦЕНА ДЛЯ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ:
8 157,28 тенге

ЦЕНА ДЛЯ ЮРИДИЧЕСКИХ ЛИЦ:
11 457,28 тенге

НОВОСТИ

СОБЫТИЯ

АНАЛИТИКА

НОВЫЙ ИМПУЛЬС РАЗВИТИЯ: ОБЛАСТЬ АБАЙ УЛУЧШАЕТ ПОТЕНЦИАЛ

Окончание.
Начало на 1-й странице.

РАЗВИТИЕ ПОТЕНЦИАЛА ПОБЕРЕЖЬЯ ОЗЕРА АЛАКОЛЬ

Конечно решить накопившиеся проблемы инфраструктуры за один сезон невозможно. Однако, на побережье озера Алаколь созданы условия для туристов и приняты меры по развитию инфраструктуры. Учитывая, что с момента создания области ремонтные работы на побережье не были проведены, в текущем году из областного бюджета выделен 1 млрд тенге. В селе Кабанбай начато строительство спасательной станции и пожарного депо. На сегодня ведется разработка ПСД на строительство новой электрической сети и туристической зоны и полигона твердо-бытовых отходов. Все запланированные работы ведутся по плану.

Для системной и качественной реализации проектов ведется разработка нового генерального плана побережья озера. Проект предусматривает создание зон отдыха и туризма общей площадью свыше 1000 гектаров, а также развитие рекреационных, общественно-деловых и жилых территорий. Особое внимание будет уделено транспортной доступности, инженерной инфраструктуре и экологической устойчивости.

Разработка генерального плана направлена на решение нескольких ключевых задач: развитие внутреннего туризма, привлечение инвестиций, создание новых рабочих мест и повышение комфорта для жителей и гостей региона.

В результате реализации проекта планируется объединить территорию села Кабанбай и побережье озера, увеличив площадь до 3000 гектаров.

В перспективе это позволит превратить Алаколь в один из ведущих туристических центров региона, повысить инвестиционную привлекательность и стимулировать экономическое развитие области.

Одним из ключевых проектов по развитию побережья является строительство лечебно-оздоровительного комплекса «Алаколь» с участием инвесторов из Республики Азербайджан. В ходе визита президента Азербайджана в нашу страну 21 октября главами двух государств подписано соглашение по реализации данного проекта. Сейчас определяется место под строительство объекта. Кроме того, китайскими компаниями «Сан Бао», «Ванджан», «Жудинг груп» в туристической зоне Алакола на площади 40 га планируется построить 100 быстровозводимых гостиничных комплексов (глампинг).

ЦИФРОВЫЕ СИСТЕМЫ И ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ

Главой государства отмечено, что без развития искусственного интеллекта невозможно выдержать глобальную конкуренцию. Новые технологии становятся залогом суверенитета и движущей силой экономического развития.

В этом направлении в регионе ведутся работы, направленные на развитие технологий искусственного интеллекта, их внедрение в различные сферы и совершенствование цифровой инфраструктуры.

Согласно утвержденной Дорожной карте по развитию программы «Умный город» в Семее реализуются 27 проектов, направленных на повышение качества жизни граждан и автоматизацию городских процессов. Из них семь проектов завершены, оставшиеся 20 находятся на стадии реализации.

Совместно с министерством искусственного интеллекта и цифрового развития разрабатывается ряд проектов с использованием технологий искусственного интеллекта, среди которых: онлайн-система управления очередью для Центра мобильности труда; голограммы священных мест области Абай; CRM-система; бот-посредник; проект «AssyIA»; портал «Jidek.kz» для поиска вакансий и трудоустройства; впервые на республиканском уровне запущен автоматизированный портал «sanminim.kz».

Для эффективного внедрения данных технологий важно обеспечить качественный интернет. Для этого в области Абай до конца года к сети будут подключены 10 сел.

С 2026 года к оптоволоконной сети планируется подключить 179 сел и 343 социальных объекта области.

Кроме того, АО «Jusan Mobile» планирует подключить 26 отдаленных сел к интернету с использованием спутниковой технологии OneWeb. В результате ожидается, что в 2026 году уровень доступа к интернету в сельских населенных пунктах области достигнет 96%. Также, к 2027 году планируется полностью завершить строительство антенно-мачтовых сооружений вдоль республиканских и областных автодорог.

АГРОПРОМЫШЛЕННЫЙ КОМПЛЕКС

Сектор экономики играет важную роль в обеспечении продовольственной безопасности страны и устойчивом развитии сельских территорий. Область Абай исторически является аграрным регионом.

В своем Послании глава государства дал конкретные поручения по выводу сельского хозяйства на новый уровень. Ключевая задача – за пять лет удвоить валовую продукцию сельского хозяйства и утроить производительность труда в отрасли.

Валовая продукция сельского хозяйства за 9 месяцев составила 339,5 млрд тенге, индекс физического объема 102,8%. В том числе продукция животноводства произведена на 209,7 млрд тенге с ростом на 105%.

На оказание государственной под-

держки отрасли в текущем году направлено 15,1 млрд тенге, в том числе на развитие растениеводства 2,5 млрд тенге, животноводства 4,8 млрд тенге, на другие направления 7,8 млрд тенге. Также по программам «Кең Дала» и «Кең Дала 2» на проведение весенне-полевых и осенне-уборочных работ 202 сельхозтоваропроизводителям по льготной ставке 5% выдано 9,5 млрд тенге.

Благодаря мерам государственной поддержки за 9 месяцев произведена 101 тысяча тонн мяса (рост 5%) и 248,4 тысяча тонн молока (рост 6%).

Для повышения производительности труда в период посевной и уборки, в этом году аграрии приобрели 446 единиц современной техники на 13,5 млрд тенге. Уровень обновления парка сельхозтехники достиг 5,1%, что позволило увеличить производительность труда в период весенне-полевых работ.

Посевные работы проведены на площади 782,1 тысяча га. В рамках исполнения поручения президента по диверсификации посевных площадей по сравнению с прошлым годом площадь зерновых культур сокращена на 12 тысяч га, а масличных культур увеличена на 42,5 тысяч га. В области имеется 113,4 тысяча га орошаемых земель, из которых используется 31,6 тысяч га или 27,8%. В текущем году внедрены водосберегающие технологии на площади около 22 тысячи га, что больше на 8,3 тысячи га по сравнению с прошлым годом.

В рамках Республиканского комплексного плана развития водной отрасли на 2024–2028 годы предусмотрено строительство шести водохранилищ, реконструкция 10 гидротехнических сооружений и 17 ирригационных систем. Реализация этих проектов позволит ввести 31 тысячу га новых орошаемых земель, аккумулировать 180 млн кубометров воды, отремонтировать 181 км магистральных каналов, повысить урожайность с 16 до 27 центнеров с гектара. Кроме того, за счет использования гидропотенциала реки Иртыш площадь орошаемых земель в области дополнительно увеличится на 70 тысяч га и в целом составит 214 тысяча га. В результате площадь применения водосберегающих технологий вырастет с 13,9 до 88,2 тысяч га.

В агропромышленном комплексе предпринимаются конкретные шаги по реализации крупных инвестиционных проектов, которые придадут импульс экономическому развитию области. В районе Жанасемей начато строительство мясокомбината на базе ТОО «ЕвразияАгроСемей» стоимостью 7,7 млрд тенге и мощностью 11,4 тысяч тонн продукции в год. Вокруг мясокомбината планируется увеличить мощности откормочных площадок и создать мясной кластер, охватывающий полный производственный цикл. В этом направлении в текущем году крестьянским хозяйством «Меулит» введена в эксплуатацию производственная откормочная площадка на 5000 голов общей стоимостью 1,7 млрд тенге. До 2031 года планируется увеличить совокупную мощность откормочных площадок в области с 21 тысячи до 86,5 тысяч голов. Для этого предусмотрены все необходимые меры государственной поддержки и кредитные программы.

Благодаря диверсификации сельскохозяйственных культур и увеличению площадей под масличными культурами, реализованы новые проекты. ТОО «DI-NUR COMPANY» запустило завод по производству комбикормов и переработке масличных культур стоимостью 7 млрд тенге. ТОО «Шын Жан ЖУО АНГ-Сұңқар» ввело в эксплуатацию завод по переработке масличных культур стоимостью 1,5 млрд тенге.

Кроме того, в декабре текущего года в рамках развития перерабатывающей промышленности ТОО «QAZAQ ASTYU GROUP» запустил линию по производству рафинированного подсолнечного масла с объемом инвестиций 8,2 млрд тенге. В результате реализация проекта позволит полностью устранить зависимость от импорта; на 100% обеспечить население области собственным подсолнечным маслом; увеличить экспорт на 60 тысяч тонн, при общем объеме производства 72 тысячи тонн готового масла.

Проект предусматривает создание полного производственного цикла – от производства кормов до выпуска готовой продукции (рафинированного подсолнечного масла) с безотходной переработкой семян подсолнечника.

Также на 2026–2027 годы прорабатывается вопрос внедрения водосберегающих технологий на посевных площадях в 29 тысяч га (кукуруза, соя) в районе Маканчи. Проект реализуется агрохолдингом HARVEST с привлечением иностранных инвестиций в объеме 34 млрд тенге через ТОО «Абай Харвест».

Продолжается возврат земель, не использованных в сельскохозяйственных целях. Возвращено 428 земельных участков общей площадью 152,3 тысяча га. План на текущий год будет выполнен. Вовлечено в сельскохозяйственный оборот 67,4 тысяча га земель.

РЕШЕНИЕ ИНФРАСТРУКТУРНЫХ ПРОБЛЕМ

Одна из важнейших задач – обеспечение населения теплом. Вопрос теплоснабжения города Семей и районных центров остается актуальным. В период отопительного сезона проводился регулярный анализ и принимались меры по устранению аварий на тепловых сетях. Благодаря поддержке президента и Правительства на эти цели в текущем году выделено 11,8 млрд тенге. За счет указанных средств для бесперебойного теплоснабжения в городе Семей проведена масштабная модернизация 12 теплоисточников, заменены тепловые сети общей протяженностью 13,6 км. В городе Аягöz имелась проблема дефицита тепловых мощностей. В целях ре-

шения данной проблемы в течение двух месяцев (август-сентябрь) в котельной «Центр» установлены три котла мощностью по 10 Гкал/час и заменены 3,9 км тепловых сетей.

В городе Курчатов, Жарминском и Бородулихинском районах, а также в районе Жанасемей выполнены ремонтные работы на 9 теплоисточниках и 4 км тепловых сетей.

На сегодня тепловые источники, бюджетные организации и жители полностью обеспечены необходимым запасом угля.

В целом отопительный сезон в области начался 29 сентября и проходит в штатном режиме. На правом берегу города Семей имеется дефицит тепловой энергии (146,99 Гкал). Для решения данной проблемы президентом дано поручение построить новую ТЭЦ. Акимат с участием АО «Самрук-Энерго» и проектной организации создал оперативную рабочую группу. Определена строительная площадка (левобережье, район поселка Стенной) и место складирования золошлаковых отходов. В настоящее время завершается разработка технико-экономического обоснования. Тепловая мощность ТЭЦ составит 1000 Гкал, электрическая - 360 МВт. Предполагаемый срок ввода в эксплуатацию первой очереди - третий квартал 2029 года.

Реализация строительства ТЭЦ позволит закрыть экологически неблагоприятные и маломощные котельные.

В сфере водоснабжения по поручению главы государства в этом году необходимо на 100% обеспечить население централизованным водоснабжением (2024 год – 93,7%). В текущем году за счет всех источников финансирования на эти цели выделено 16,7 млрд тенге, в том числе 10,1 млрд тенге за счет средств специального государственного фонда.

До конца года будет реализовано 33 проекта с охватом 38 тысяч человек. В результате показатель обеспеченности будет доведен до 100%.

В целях снижения износа водопроводных сетей будет завершена реконструкция четырех объектов (пос. Чаган, с. Алгабас, Архат, Аккой), износ сетей снизится до 40%. В следующем году запланирована реализация 24 проектов по реконструкции водопроводных сетей. Помимо этого, в дачных массивах Мурат и Бобровка областного центра ведутся работы по строительству сетей электроснабжения (общая стоимость проектов – 2,2 млрд тенге).

ДОРОЖНОЕ СТРОИТЕЛЬСТВО

В этом году завершена реконструкция 184 км автодороги республиканского значения Калбатау - Майкапшагай. Этот маршрут улучшит внутреннее и внешние транспортные связи региона, а также позволит укрепить приграничные торгово-экономические отношения области с соседними Восточно-Казахстанской и Павлодарской областями, а также с КНР.

Также близится к завершению реконструкция автодороги Талдыкорган – Калбатау – Усть-Каменогорск. В настоящее время основная часть трассы уже заасфальтирована, ведутся работы по благоустройству.

Кроме того, с китайской компанией China Railway Asia-Europe Construction Investment Co. LTD подписано соглашение о строительстве безъездной дороги вокруг города Семей. Проект будет реализован в рамках совместного казахстанско-китайского консорциума до 2028 года.

На ремонт местных дорог в этом году выделено 21,4 млрд тенге, что позволит охватить 358,8 км дорог, в том числе в Семее проведен ремонт на 52 улицах. Также в областном центре заасфальтированы 40 дворовых территорий, благоустроено 35 дворов. Построена новая дорога, соединяющая микрорайоны Карагайлы и Энергетик с трассой Омск – Майкапшагай с пешеходными и велодорожками, установкой опор освещения.

В дальнейшем, по мере возможности бюджета, поэтапно будут продолжены ремонт и благоустройство дорог.

Ведется строительство нового четырехполосного моста в городе Семей (стоимость 46,6 млрд тенге, освоено до 2025 года 16,8 млрд тенге, на 2025 год выделено 10,3 млрд тенге). Проект реализуется при поддержке главы государства и будет завершён за счет безвозмездного гранта Китая. Подписано соглашение о технико-экономическом сотрудничестве, оставшиеся документы находятся в проработке, поступление средств ожидается в следующем году.

На подвесном мосту проведены ремонтные работы дорожного полотна, а для его реконструкции разрабатывается проектно-сметная документация.

СТРОИТЕЛЬСТВО ЖИЛЬЯ И СОЦИАЛЬНЫХ ОБЪЕКТОВ

С начала года объем строительных работ по области составил 194 млрд тенге, введено 159,9 тысяч кв. м. жилья. Для обеспечения жильем социально-уязвимых категорий населения выделено 23,3 млрд тенге на приобретение 1146 арендных квартир, из которых акиматами городов и районов уже приобретены 213 квартир. В микрорайоне Карагайлы города Семей введены в эксплуатацию четыре кредитных дома, продолжается строительство еще 13 домов.

В области в очереди на жилье состоят около 30 тысяч человек, из них в Семее - 20,5 тысяч человек (в том числе 3357 многодетных семей). С учетом износа инфраструктуры исторического центра города и нехватки свободных площадок для нового строительства, предложено создать новый жилой район с размещением административно-делового центра. Этот проект станет ключевым для города Семей, новым драйвером роста для развития региона. Он обеспечит новые рабочие места и

привлечение значительных инвестиций. Для снижения очередности и удовлетворения потребностей населения в жилье ведется корректировка генерального плана города Семей.

При поддержке президента в рамках акции «Абайға құрмет» каждый регион страны реализует по одному объекту в нашей области. Большинство этих зданий будут возведены именно в новом жилом районе.

На сегодня 14 регионов активно ведут проектные работы: Мангистауская область - Дом Дружбы, Туркестанская область - Выставочный центр, Северо-Казахстанская область - Площадь государственных символов, Актюбинская область - Центр единоборств, Павлодарская область - Центр настольного тенниса, Атырауская область - библиотека «Абай өлемі», Кызылординская область - здание «Анаға тағзым», Костанайская область - Центр духовности, Карагандинская область - Ботанический сад, Восточно-Казахстанская область - благоустройство набережной Иртыша, Западно-Казахстанская область - линейный парк, а также город Астана - школа «Келешек», город Алматы - медиациентр, город Шымкент - Центр творчества.

В целях снижения дефицита учебных мест в рамках нацпроекта «Келешек мектеп» в прошлом году построены три школы (на 1200 мест - в районе Карагайлы города Семей, на 600 мест - в поселке Водный, на 300 мест - в селе Бескарагай). В этом году в городе Аягöz введена в эксплуатацию школа на 600 мест. Учебный процесс начал со второй четверти 2025–2026 учебного года. Ведется строительство школы на 300 мест в поселке Восточный города Семей. Для решения вопроса аварийной школы в селе Суыкбулак Жарминского района в июле текущего года начато строительство новой школы на 100 мест. В городе Семей строятся пристройки к школам № 4 и № 30.

В текущем году на капитальный ремонт 12 школ направлено 2,9 млрд тенге, из них в 9 школах проведен капитальный ремонт с оснащением в рамках реновации. Для 75 школ области приобретены 131 учебный кабинет, из них 89 кабинетов новой модификации. До конца года через фонд «Қазақстан халқына» будут установлены еще 58 кабинетов в 36 школах. С 2024 года строится многофункциональный Дворец школьников на 500 мест. На сегодня готовность объекта - 75%. В октябре на завершение строительства из специального государственного фонда выделено 7,6 млрд тенге.

В рамках нацпроекта «Модернизация сельского здравоохранения» в прошлом году построено 62, а в этом - два новых медицинских объекта в селах Кожаялды и Аккала (район Аксуат). До конца года будет сдана врачебная амбулатория с дневным стационаром в селе Урджар.

Из специального государственного фонда выделено 5,6 млрд тенге на строительство трех социальных объектов: психоневрологического интерната на 100 мест для лиц старше 18 лет в г. Семей (2,6 млрд тенге); пристройка Центра чрезвычайного вмешательства на базе Урджарской многопрофильной центральной районной больницы (2,7 млрд тенге); пристройка здания для МРТ к Аягөзской центральной районной больнице (250,7 млн тенге). Всего на укрепление материально-технической базы сферы здравоохранения направлено 6,9 млрд тенге.

Создан пилонат «Салауатты ана» для оказания социально-медицинской помощи беременным женщинам в отдаленных районах. По поручению президента разрабатывается проектно-сметная документация на строительство областной многопрофильной клинической больницы на 300 койек в Семее.

ЗАНЯТОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

В данной сфере все социальные обязательства государства выполняются в полном объеме. Постоянно осуществляются трудоустройство, поддержка малообеспеченных семей и лиц с инвалидностью, назначение социальных выплат. По итогам II квартала уровень безработицы составил 4,7% (в 2024 году - 4,8%), сохраняется тенденция снижения данного показателя (по республике - 4,6%).

В целях обеспечения граждан качественными рабочими местами утверждена Региональная карта создания рабочих мест. С начала года трудоустроены 23 243 человека (на постоянные рабочие места - 14 641, временные рабочие места - 8 602).

Одним из важных направлений работы является социальная поддержка лиц с инвалидностью. В области проживает 23,8 тысяч человек с инвалидностью, из них 2,9 тысяч - дети. В рамках поддержки данной категории лиц предусмотрено обеспечение техническими средствами и услугами реабилитации. За отчетный год через Портал социальных услуг приобретено 12 595 единиц технических средств реабилитации и услуг (технические средства - 9715, услуги индивидуальных помощников - 896, услуги сурдоперевода - 228, санаторно-курортное лечение - 1756).

В рамках Дорожной карты партии «Аманат» для обеспечения доступности объектов социальной и транспортной инфраструктуры из 206 зданий адаптировано 192. Работа в данном направлении продолжается.

КУЛЬТУРА И СПОРТ

В сфере культуры функционируют 296 объектов. Наряду с государственными и национальными праздниками проведен ряд значимых культурных мероприятий, популяризирующих национальное искусство и духовности.

В этом году в соответствии с поручением президента Касым-Жомарта Токаева на должном уровне отмечено

180-летие выдающегося поэта, мыслителя и просветителя Абая Кунанбаева. Впервые юбилей Абая проходил в формате 10-дневной программы. Мероприятия культурно-духовного, познавательного и интеллектуального характера состоялись на высоком уровне. В рамках Комплексного плана проведения свыше 100 мероприятий международного, республиканского и регионального уровней: презентация энциклопедического портала и ряда книг об Абая, научная конференция, интеллектуальные соревнования среди молодежи, национальные игры.

В селе Карауыл было установлено более 200 юрт, прибыла специальная делегация из 19 регионов. Число участников торжеств превысило 50 тысяч человек.

В честь юбилея проведены ремонтные и инфраструктурные работы: отремонтированы участки дорог Семей - Карауыл (20 км-1,2 млрд тенге) и Семей - Кайнар (15 км - 1,3 млрд тенге), улучшена связь. Абайский район полностью обеспечен интернетом, благоустроены улицы, площади и парки.

По инициативе акимата области в Риме в парке Вилла Грациоли установлен бюст Абая.

Среди достижений в сфере культуры, Казахский музыкально-драматический театр имени Абая на международном фестивале «Biken Fest - III» в городе Талдыкорган завоевал гран-при за спектакль «Абай айткан Еңлік - Кебек». Молодежный театр «Дарига-ай» на международном театральном фестивале имени Ж. Хаджиева в городе Жезказган получил Гран-при за спектакль «Өз отыңды өшірме» («Не гаси свой огонь»).

Государственная филармония имени Амре Кашаубаева провела 85 концертов, подарив духовный праздник почти 24 тысячам зрителей. В рамках ежегодного фестиваля «Рухани қазына» областная библиотека победила в номинации «Лучшая библиотека областного значения». Кроме того, в городе Шымкент в рамках выездного заседания на тему «Библиотеки Казахстана: культура чтения, искусственный интеллект и цифровизация», сотрудник областной библиотеки был удостоен награды «Библиотекарь года - 2025» по решению Казахстанской библиотечной ассоциации. В текущем году в области в рамках проекта «Kıtar - lab» фонда «Қазақстан халқына» проведена реконструкция 30 сельских библиотек.

В сфере физкультуры и спорта проведено около 400 массовых мероприятий, в которых приняли участие более 50 тысяч человек. 451 спортсмен вошел в состав национальных сборных Казахстана (взрослые - 156, молодежь - 112, юниоры и подростки - 183). На республиканских соревнованиях завоевано 1355 медалей (в том числе 413 золотых, 373 серебряных, 569 бронзовых), на международных - 235 (в том числе 72 золотых, 66 серебряных, 97 бронзовых).

В олимпийских и национальных видах спорта завоевано 30 золотых, 18 серебряных и 10 бронзовых медалей на чемпионатах Азии, а также четыре золотые, три серебряные и две бронзовые медали на чемпионатах мира.

Футбольная команда «Елимай» завершила сезон 2024–2025 годов на четвертом месте и получила путевку в квалификацию Лиги конференций УЕФА. Футзальная команда «Семей» выиграла Кубок Казахстана и будет участвовать в Лиге чемпионов 2025–2026 годов.

Через информационную платформу «Даму бала» в этом году 91 спортивной секцией охвачено 5 515 детей.

Показатель «Обеспеченность населения спортивной инфраструктурой на 1000 человек» достиг 52%.

С начала года построены три спортивных объекта, пять объектов на стадии завершения, по 11 ведутся строительные работы. Также в рамках меморандума предпринимателями области строится пять спортивных объектов.

В рамках форума «Туған жерге туыңды тік» подписан меморандум между акиматом Семей и ТОО «KAZ Minerals» о строительстве стадиона на 25 тысяч зрителей.

Системно ведется работа в сфере молодежной политики. Численность молодежи по области составляет 24,9% или 150 217 человек. В этом году было создано государственное учреждение - управление по вопросам молодежной политики, координирующее реализацию государственной молодежной политики.

По Региональной карте занятости по итогам девяти месяцев трудоустроено 7106 молодых людей. В текущем году более 60 человек получили безвозвратный грант в размере 1,5 млн тенге для реализации новых бизнес-идей. По программе «Жасыл ел» трудоустроено 1000 человек.

В рамках 180-летия Абая прошла интеллектуальная игра «Абай QUIZ», в которой участвовало 180 команд - это достижение вошло в Книгу рекордов Казахстана.

В дальнейшем особое внимание будет уделено созданию условий для молодежи, ее занятости, предпринимательству и здоровому образу жизни.

По инициативе президента активно реализуется программа «Таза Қазақстан». Утвержден региональный план из 44 мероприятий, на сегодня 25 уже реализованы. Установлено 380 камер для фиксации экологических нарушений, высажено 70 511 деревьев.

С 5 апреля еженедельно проходили санитарно-экологические субботники, в которых приняли участие 349 тысяч человек.

В рамках программы «Таза Қазақстан» проведен первый этап конкурса «Образцовое село», в результате определены победители в 10 районах. На сегодня в социальных сетях проводится подготовка к областному этапу конкурса.

Айман ШАРИПХАНОВА

НАШ ГОРОД

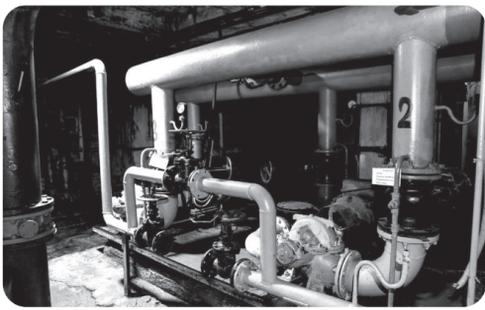
БЕСПЕРЕБОЙНАЯ ПОСТАВКА ТЕПЛА

Акима города Семей Айдана Шарипханова посетил ТЭЦ-1, РК-1, РК-3, а также котельные «Центральный» и «103, 103 А», где ознакомился с выполняемыми работами и показателями теплоснабжения.

Во время обхода аким уделил особое внимание техническому состоянию котельных, режимам работы сетей и проведенным ремонтным операциям. Специалисты доложили о текущей нагрузке оборудования на станциях, его стабильности, а также предоставили информацию о ходе отопительного сезона.

На данных тепловых объектах в зимний период круглосуточно работают около 600 сотрудников. А летом к выполнению капитальных и текущих ремонтных работ привлекается около 400 специалистов.

Отопительный сезон начался более месяца назад. Ослаблять работу нельзя. Мы не должны допустить снижения температуры тепла в жилых домах и социальных объектах, - подчеркнул Айдан Шарипханов. Кроме того, руководителям организаций поручено усилить ответственность, чтобы обеспечить безопасное и стабильное прохождение отопительного сезона.

Айдан ШАРИПХАНОВА

ПРОБЛЕМЫ ВЗЯТЫ НА КОНТРОЛЬ

Жители дачных массивов Бобровка и Мурат просят местные исполнительные власти решить ряд проблем, в сфере жилищно-коммунального хозяйства.

Так, на недавней встрече с акимом города Айданом Шарипхановым, речь шла о состоянии дорог, отсутствии уличного освещения, нехватке питьевой воды, а также о необходимости установки детской игровой площадки.

Во встрече приняли участие

руководители городских отделов, представители коммунальных служб и подрядных организаций, которые ответили на вопросы жителей. Айдан Шарипханов подчеркнул, что все озвученные проблемы будут взяты на контроль, и сообщил, что для их поэтапного решения будет подготовлен соответствующий план на следующий год.

Для решения вопросов мы подготовим план на ближайшие годы. Развитие дачных массивов должно осуществляться последовательно и планомерно. В ближайшее время мы вновь встретимся с вами, чтобы представить проект, - отметил глава города.

Следует напомнить, что ранее уже проходила встреча по вопросу подключения электричества в дачном массиве Мурат. На сегодняшний день здесь в тестовом режиме подано электроснабжение, и проводится проверка стабильности сети. Это является одним из первых шагов по обеспечению территории полноценной инфраструктурой.

Айдан ШАРИПХАНОВА

АКТУАЛЬНО

ЗДОРОВЬЕ НАСЕЛЕНИЯ - В ЦЕНТРЕ ВНИМАНИЯ

В области Абай реализуются проекты Всемирной организации здравоохранения «Здоровые города», «Школы, способствующие укреплению здоровья», «Здоровые университеты», «Здоровые рабочие места». Об этом на площадке Региональной службы коммуникаций сообщили специалисты Департамента санитарно-эпидемиологического контроля области Абай.

ИНИЦИАТИВА ВОЗ «ЗДОРОВЫЕ ГОРОДА»
Она направлена на создание таких городов, где каждому человеку комфортно, безопасно и приятно жить. Здоровый город - это место, где чисто и уютно, где заботятся об экологии, поддерживают друг друга и дают каждому возможность участвовать в решениях, влияющих на собственное здоровье и благополучие. В таком городе у всех есть доступ к качественной пище, чистой воде, жилью, работе, безопасности и здравоохранению. Он открывает возможности для общения, творчества и самореализации, а экономика развивается устойчиво, инновационно и разнообразно.

Особое внимание уделяется сохранению культурного наследия и развитию современной системы здравоохранения, которая помогает людям быть активными и здоровыми. В Казахстане проект «Здоровые города и регионы» способствует созданию комфортной и безопасной городской среды, укреплению здоровья жителей и сокращению неравенства. Главная цель - развитие здоровой городской среды, которая поощряет физическую активность, устойчивую мобильность, здоровое питание, снижение потребления табака и алкоголя, охрану окружающей среды.

Департаментом санитарно-эпидемиологического контроля по области Абай проводится работа в направлении улучшения качества жизни и охраны здоровья населения. В соответствии с Концепцией развития здравоохранения РК до 2026 года, утвержденной постановлением Правительства, проводится работа по реализации данных международных проектов с целью обеспечения приоритета здоровья населения, его сохранения и укрепление, - подчеркнула заместитель руководителя ДСЭК Айгуль Токтабаева.

Работы по проекту «Здоровые города» по области запланированы к 2026 году.

Об основных направлениях проекта информировала Айжан Ахатаева, руководитель отдела мониторинга, анализа и оценки рисков ДСЭК.

Во-первых, это чистая и безопасная окружающая среда. Наши специалисты ведут контроль за качеством воздуха, воды и почвы, озеленением городов, развитием парков, скверов и зон отдыха, следят за соблюдением нормативов управления отходами и снижением загрязнения. Во-вторых, проект включает в себя обеспечение населения доступной и качественной медицинской помощью. Это подразумевает укрепление первичной

медико-санитарной помощи, развитие профилактических программ, повышение доступности медицинских услуг для всех групп населения, - отметила Айжан Ахатаева.

По словам спикера, городская инфраструктура, способствующая здоровью также в поле зрения ВОЗ. Сюда входит: обустройство пешеходных зон, велодорожек, безопасных улиц. Кроме того, должны быть условия для физической активности: спортплощадки, стадионы, фитнес-зоны, комфортные условия для детей, пожилых людей и людей с ограниченными возможностями.

Немаловажным фактором проекта является питание и продовольственная безопасность. В том числе продвижение здорового питания, работа с магазинами, рынками и поставщиками на доступность полезных продуктов, снижение потребления соли, сахара и трансжиров.

Департаментом со следующего года намечено проведение просветительских мероприятий, акций, форумов, направленных на вовлечение жителей в процессы принятия решений, касающихся здоровья, поддержки инициатив от граждан, НПО, бизнес-сектора.

ПРОЕКТ «ЗДОРОВАЯ ШКОЛА»

Он направлен на то, чтобы сделать общеобразовательные учреждения местом, где дети не только получают знания, но и укрепляют здоровье, формируют полезные привычки и учатся заботиться о себе.

Цель программы - вовлечение родителей и педагогов в создание «здоровой школы», где дети чувствуют себя комфортно и безопасно, физически активны, знают о правильном питании и отдыхе, умеют управлять эмоциями и взаимодействовать с окружающими.

В рамках внедрения данного проекта в школах области были проведены семинары-совещания и круглые столы, на

которых наглядно показаны все этапы реализации программы, направлены методические рекомендации и информационные материалы. На сегодняшний день эта работа продолжается.

Как сообщила Фаина Батуллина, главный специалист отдела ДСЭК: «На участие в проекте «Здоровая школа» подали заявки 125 общеобразователь-

от вредных привычек и развития их здоровья. В содержание учебных программ внесены такие темы, как о вреде курения и наркотиков по предметам: биология, познание мира, естествознание и физическая культура. Наряду с этим в школах будут проводиться мероприятия по профилактике употребления психоактивных веществ и вейпов с участием сотрудников полиции и медицинских работников», - отметила вице-министр.

Всего по республике к данной работе привлечены 90 тысяч специалистов, более 8 тысяч педагогов-психологов и 4000 социальных педагогов.

ПРОЕКТ «ЗДОРОВЫЕ УНИВЕРСИТЕТЫ»

Направлен на формирование здоровой образовательной среды, повышение осведомленности студентов о факторах риска и развитие культуры сохранения здоровья среди молодежи. Для ре-

ализации принципов проекта Семейский медицинский университет подал заявку на участие и разработал план мероприятий.

В рамках проекта был проведен областной семинар с участием представителей вузов региона, где было отмечено, что университеты должны быть не только центром образования, но и пространством, способствующим укреплению здоровья студентов и их личностному развитию.

Во время семинара обсуждались во-

ЖАРМИНСКИЙ РАЙОН

В современных условиях развития казахстанской государственности важнейшей конституционной ценностью является демократия, а главным компонентом реформы президента РК стало принятие концепции «Слышащее государство».

КАЖДЫЙ ГРАЖДАНИН ДОЛЖЕН ЗНАТЬ, ЧТО ОН УСЛЫШАН

Концепция «Слышащего государства» предполагает активное взаимодействие правительства с гражданами, в том числе с молодежью, учет их потребностей, мнений и предложений. Такой подход учитывает интересы различных групп населения и признает важность их участия в процессе принятия решений.

Для вовлечения молодежи в политическую жизнь страны эксперты предлагают, например, повысить качество госуправления и обеспечить работу демократических институтов. Следуя концепции государства и исполняя поручения президента страны Касым-Жомарта Токаева, в этом году в области Абай было создано отдельное управление по делам молодежи.

Наша главная задача создать больше перспектив для самовыражения молодежи в политической и общественной жизни, в бизнесе, в науке, творчестве, в построении трудовой карьеры во всех сферах жизни. По оценкам экспертов в стране 69% молодых людей считают, что у молодежи должно быть больше возможностей для участия в политической жизни. Но не все знают об существующих механизмах. Например, об онлайн-инструментах для выражения мнений и идей. В Казахстане действует цифровая система «Открытое правительство», которая включает платформу для доступа к сведениям о работе власти и участия в обсуждениях проектов нормативных правовых актов, - отметил руководитель управления молодежной политики области Абай Олжас Бейсенбаев на недавней встрече с молодежью Жарминского района.

Речь идет об открытом собрании с молодежью, на котором рассматривались направления молодежной политики, а также возможности участия в государственных программах и развития предпринимательства среди молодежи.

Мероприятие прошло в Молодежном ресурсном центре района. В ходе встречи были обсуждены темы трудоустройства молодежи, государственной службы, предпринимательства и формирование здорового образа жизни. Руководитель призвал молодежь активно использовать возможности, предоставляемые государством.

Если говорить о приоритетах, прежде всего нам необходимо шире распространять информацию среди молодежи. В рамках нашего проекта, который охватывает такие направления, как молодежное предпринимательство, трудоустройство и приобретение жилья, действуют программы. Например, «Наурыз» и другие жилищные инициативы о которых не все осведомлены. Многие не знают, подходят ли они по условиям программ и ищут информацию в социальных сетях. Однако, если обращаться к официальным источникам, таким, как ПП «Атамекен» и карьерные центры можно получить достовер-

ные сведения, так же, как и на сегодняшней встрече.

Участникам встречи рассказали о мерах государственной поддержки предпринимательства, возможностях получения льготных кредитов, приобретения жилья и трудоустройства. Также были представлены новые проекты социальной инициативы, реализуемые в регионе.

На наш взгляд молодые люди получили исчерпывающую информацию по интересующим их вопросам. Были затронуты все актуальные темы. Был приглашен куратор НПП «Атамекен», который ответил на многие вопросы и предоставил важную информацию, направленную на развитие потенциала молодежи. Мы продолжим работу по решению обозначенных проблем и реализации проектов, выстраивая тесное взаимодействие с представителями молодого поколения, - сообщила Назерке Жунусова, директор Молодежного ресурсного центра Жарминского района.

Встреча была направлена на повышение активности молодежи. Подобные мероприятия способствуют укреплению взаимоотношений и выстраиванию открытого диалога между молодежью и представителями власти, а также повышают роль молодых людей в обществе. Управление молодежной политики области планирует продолжить реализацию проектов, направленных на трудоустройство, развитие предпринимательства, воспитание патриотизма и пропаганду здорового образа жизни, а также проводить аналогичные встречи в каждом районе области.

На взгляд Талгата Калиева, директора ТОО «Институт прикладных этнополитических исследований», политолога, концепцию «Слышащее государство» нужно понимать более широко. Главным здесь выступает совместное, партнерское решение системных вопросов и проблем, формирование курса развития страны, определение приоритетов и задач при разработке законопроектов, серьезных программ развития и так далее.

Сейчас создается впечатление, что отношение к «слышащему государству» в определенном смысле потребительское: люди обращаются к чиновникам, к главе государства по малейшему поводу, требуют решения своих сиюминутных вопросов и проблем. Не думаю, что это верный подход. В моем понимании «слышащее государство» - некая форма партнерства между властью и обществом. Она в первую очередь подразумевает открытость государства, причем не только к обсуждению злободневных проблем, но и принимаемых решений - чтобы важные для всей страны решения принимались не в закрытом формате, а с вовлечением широких слоев населения, чтобы государство умело слушать их мнение, а не просто выслушивать жалобы, - уверен политолог.

Айдан ШАРИПХАНОВА

просы профилактики неинфекционных заболеваний и внедрения проекта ВОЗ «Здоровые университеты». Особое внимание уделялось основным факторам риска для здоровья студентов: неправильному питанию, низкой физической активности, употреблению табака и алкоголя, стрессовым нагрузкам.

ПРОЕКТ «ЗДОРОВЫЕ РАБОЧИЕ МЕСТА»

Направлен на сохранение и укрепление здоровья работников, создание условий, способствующих ведению здорового образа жизни, а также на снижение затрат, связанных с временной нетрудоспособностью вследствие хронических и профессиональных заболеваний.

Проект объединяет ключевые направления - профилактику заболеваний, сохранение психического здоровья, пропаганду правильного питания и физической активности, повышение санитарной грамотности и создание благоприятной производственной среды.

«Здоровые рабочие места» - это не просто инициатива, а стратегический приоритет, способствующий формированию здоровой и продуктивной рабочей силы, которая является ключевым фактором национального, экономического и социального роста.

С целью обеспечения безопасных условий труда и профилактики профессиональных заболеваний в проект «Здоровые рабочие места» подано заявление ТОО «Семей цемент зауыты», начав реализацию мероприятий по улучшению условий труда и укреплению здоровья сотрудников. Внедрение данного проекта побуждает каждого работодателя ставить благополучие сотрудников на первое место, повышать производительность, снижать текучесть кадров и улучшать моральный климат в коллективе.

В рамках данных проектов ВОЗ в Казахстане проводятся: международные семинары, конференции и тренинги; широкомасштабные акции и дебаты (например, «Молодежь против наркотиков, алкоголя и табакокурения») фестивали здоровья; сдача Президентских тестов с целью повышения физической активности; конкурс «Брось курить и выиграй»; создаются «Молодежные Центры здоровья»; выпускается информационно-наглядный материал (плакаты, брошюры, буклеты, стикеры, видеоролики и видеоролики); проводятся теле- и радиодебаты по актуальным проблемам.

По предварительным оценкам экспертов ВОЗ, к 2029 году ожидается снижение факторов риска для здоровья, укрепление здоровья детей и молодежи, развитие безопасной и активной городской среды, эффективное взаимодействие всех служб, отвечающих за здоровье населения.

Айдан ШАРИПХАНОВА

ГЕНДЕРНОЕ РАВЕНСТВО

ЖЕНЩИНА – ДЕЯТЕЛЬ, ПОЛИТИК, РУКОВОДИТЕЛЬ

- Мейрамгуль Рысбековна, что побудило вас выбрать путь общественной и политической деятельности?

- Возможно, это звучит слишком пафосно, но меня всегда вдохновляло желание принести пользу обществу. Еще со школьных лет я понимала, что положительные перемены начинаются с активной гражданской позиции. Я не была старостой класса, но я была активным организатором всех классовых и внутришкольных мероприятий. Неважно было ли это спортивные соревнования, праздничные концерты, патриотические, экологические, благотворительные акции, конкурсы, школьные линейки – я всегда была в гуще всех событий. При этом, мной всегда двигало не желание саморекламы или стремление выделиться, а искреннее понимание того, что если каждый ученик будет активен, поделиться своими идеями и будет участвовать в школьной жизни, то она станет более яркой, насыщенной и осмысленной.

Поэтому участие, уже во взрослой жизни, в общественной и политической деятельности стало для меня естественным продолжением стремления улучшить жизнь людей вокруг, защищать интересы своих земляков и вносить вклад в развитие района.

- Как вы оцениваете участие женщин в управлении и принятии решений в Бескарагайском районе?

- Хочу подчеркнуть, что в нашем районе вопрос гендерного равенства решается на достойном уровне. Подтверждением этому служит реальное участие женщин в управлении. Так, в депутатском корпусе из 11 депутатов - пять женщины. Из 10 акимов сельских округов - две женщины, которые достойно руководят своими территориями. Более 15 женщин занимают руководящие должности в организациях и учреждениях района. А в сфере образования из 21 школы более половины возглавляют женщины-директора.

Это говорит о том, что женщинам доверяют, их профессионализм и ответственность признаны и ценятся наравне с мужчинами. Мужчины относятся к нам с уважением и поддержкой, признавая, что там, где присутствует женская энергия и подход, всегда царят порядок, системность и гармония. Коллеги-мужчины видят в нас не конкурентов, а надежных коллег. Они сами говорят: там, где есть женщина, там всегда порядок и особая атмосфера взаимопонимания. Мы умеем решать даже сложные вопросы мирным путем - через диалог, договоренности и разъяснение, что, как правило, не так характерно для мужчин.

Я с радостью отмечаю, что женщины нашего Бескарагайского района все активнее заявляют о себе в сфере управления. Они не просто занимают должности, а действительно вносят новые подходы, идеи, болеют душой за развитие их сферы и района в целом.

- Как считаете, какие барьеры чаще всего мешают женщинам реализовать себя как лидеров?

- Несмотря на положительную динамику женского лидерства, мое мнение, что основные барьеры, с которыми сталкиваются женщины на пути к лидерству, связаны не столько с профессиональными, сколько с социальными стереотипами. До сих пор существует мнение, что женщина должна выбирать между карьерой и семьей. Однако на практике мы видим, что современная женщина успешно совмещает и работу, и материнство, и общественную деятельность.

В этой связи, пользуясь случаем, хочу выразить особую благодарность своему супругу Тасболату, который всегда поддерживал меня во всех начинаниях и профессиональном развитии. Моя работа связана с поездками по селам района, задержками на работе, командировками, встречами, в том числе с коллегами мужского пола.

В современном обществе все больше женщин проявляют себя в политике, общественной деятельности и управлении. Их активное участие в принятии решений становится важным фактором устойчивого развития регионов. Председатель маслихата Бескарагайского района Мейрамгуль Абылгазина - одна из тех, кто своим примером доказывает: женщина может быть успешным лидером, способным объединять людей и вдохновлять на перемены. В беседе с нами она поделилась своим взглядом на роль женщин в управлении, рассказала о барьерах и возможностях, а также о том, что помогает ей оставаться верной делу служения обществу.

сят реальный вклад в развитие женских инициатив на местном уровне.

- Как вы вдохновляете коллег и молодежь на активную гражданскую позицию?

- Считаю, что вдохновлять можно только личным примером. Я стараюсь, чтобы мои слова и дела совпадали, стараюсь быть открытой и честной с коллегами. Говорю с ними о проблемах и выражаю

На открытии отделения районной больницы

На торжественном мероприятии в честь Дня Республики

в кругу коллег

дарить тепло старшему поколению

Несмотря на это, он никогда не препятствовал моей деятельности, не ставил рамок, а наоборот доверяет и помогает.

В те годы, когда я только становилась на путь руководителя, у нас были маленькие дети, но именно поддержка моего мужа, понимание и вера в меня помогли преодолеть трудности. И, откровенно говоря, без этой опоры и семейного согласия я бы не достигла тех успехов, которых имею сегодня.

Думаю, каждая женщина-лидер согласится: за ее успехом всегда стоит крепкий семейный тыл. Когда дома царит доверие, уважение и взаимопонимание - тогда и на работе все получается. Ведь для женщины, какой бы сильной и целеустремленной она ни была, поддержка близких - это не просто помощь, это внутреннее спокойствие, уверенность, что ты не одна.

Если честно, других барьеров я не вижу... Поэтому всем сердцем хотела бы, чтобы в обществе укрепилось понимание: лидерство - это не вопрос пола, а вопрос компетентности, ответственности и стремления принести пользу.

- Что делает маслихат для поддержки женских инициатив и лидерства?

- Конечно, трудно сказать, что именно маслихат в отдельности делает многое для поддержки женских инициатив и лидерства. Вместе с тем, в целом по стране проводится последовательная политика по укреплению гендерного равенства и развитию женских инициатив. В этой связи,

когда государственные органы разрабатывают и вносят на рассмотрение сессии маслихата программы, другие НПА - будь то поддержка женского предпринимательства, социальные проекты или меры по защите и поддержке матерей, - мы всегда активно их поддерживаем. При необходимости вносим предложения и дополнения, направленные на улучшение условий для самореализации женщин.

Хочу сказать, что маслихат района всегда открыт для женских инициатив. Повторюсь, что почти половину депутатского корпуса районного маслихата составляют женщины, все они обладают активной гражданской позицией. Наша коллега - депутат Динара Тусупова возглавляет женское крыло, созданное при районном филиале партии «Аманат». Она активно привлекает коллег-депутатов для участия в различных мероприятиях, встречах, круглых столах и других диалоговых площадках. Кроме того, мы всегда откликаемся на благотворительные инициативы женского крыла. Буквально недавно поддержали мероприятие в поддержку детей с особыми образовательными потребностями.

Кроме того, я сама являюсь членом Совета матерей района. Наш совет проводит большую работу по поддержке матерей, укреплению семейных ценностей и развитию женских инициатив. Тем самым женщины-депутаты подают личный пример участия в общественной жизни и вно-

свое мнение открыто, как есть, ведь люди чувствуют искренность. Когда коллеги видят, что ты не боишься брать на себя ответственность, проявляешь инициативу и добиваешься результатов, - это мотивирует сильнее любых призывов.

Я всегда открыта к диалогу с молодежью, скажу больше, мне нравится с ними общаться, стараюсь поддерживать их идеи, наоборот молодежь мотивирует меня! Общение с молодежью всегда заряжает энергией и помогает оставаться современным, креативным, выражаясь молодежным сленгом «быть в теме». Благодаря таким встречам ты сам учишься новому, начинаешь понимать, что технологии и новые веяния - не что-то сложное, а интересное и полезное. Вот, например, в настоящее время в Доме культуры организована очень необычная выставка. Наша молодежь взяла фотографии социальных объектов района - парков, мест отдыха, туристических локаций, и с помощью искусственного интеллекта показала, какими они видят эти объекты в будущем, глазами молодого поколения.

Многие, возможно, посмотрев, скептически улыбнулись и подумали, что это фантазия. А я, наоборот, восприняла эту выставку с восхищением. Именно так и должна мыслить наша молодежь - смело, масштабно, с верой в развитие. Ведь если сегодня это кажется фантастикой, то завтра если именно такая креативная, талантливая и, что немаловажно, трудолюбивая

молодежь будет стараться и прикладывать все силы, знания и ум, картины возможно воплотить в реальность. Для этого мы должны по-настоящему любить свое село, «гореть» этой идеей - увидеть наш район современным, красивым и процветающим. Верю в них! У нас хорошая молодежь!

- Что придает вам силы в трудные периоды работы?

- Силы в трудные периоды мне придает, прежде всего, вера в людей и в значимость того дела, которым я занимаюсь. Когда видишь результаты своей работы, благодарные глаза земляков, это дает огромный заряд энергии! Конечно, не все бывает просто. Не всегда удается реализовать задуманное, на это есть свои причины. Иногда мешают материальные ограничения, нехватка бюджетных средств, а порой - необходимость внесения изменений в законодательные акты, что выходит за рамки полномочий маслихата.

Но вместе с тем, когда удается решить тот или иной вопрос, откликнуться на просьбу или желание наших избирателей - наших земляков, это вдохновляет, придает огромную силу и желание двигаться дальше. Именно в такие моменты понимаешь, что твоя работа действительно нужна людям.

Меня вдохновляют мои коллеги, их поддержка и работа в команде наполняют меня оптимизмом. Именно тогда чувствуешь, что все не зря, что ты двигаешься в правильном направлении.

И, конечно, огромную поддержку я получаю от семьи. Их понимание, добрые слова, вера в меня помогают собраться, дают энергию. Семья, команда и любовь к своему делу - вот мои источники силы.

- Если бы у вас была возможность обратиться к женщинам всего района, что бы вы сказали?

- Если бы у меня была возможность обратиться ко всем женщинам нашего района, я бы сказала: верить в себя. Каждая из нас обладает огромным потенциалом, талантом, добротой и внутренней силой. Женщины умеют объединять вокруг добрых дел, вдохновлять и заботиться, а значит, мы можем быть сильными лидерами и двигать общество вперед.

Пусть в каждом селе будет больше таких женщин! И вместе с тем, я считаю, что важно сохранять баланс. Лидерство и развитие - это прекрасно, но не в ущерб семье и, особенно, детям. В погоне за самореализацией нельзя забывать о своем главном предназначении - быть матерью, хранительницей домашнего очага, надежной опорой для своих близких.

Именно от того, насколько ответственно и с любовью женщина выполняет эту главную миссию, зависит будущее - каким вырастет наше поколение и каким станет общество. Женщина-лидер - это замечательно, но еще лучше, когда в ней гармонично сочетаются сила, мудрость, материнская нежность и женская доброта. Вот это, я считаю, и есть настоящее женское лидерство.

- Спасибо за содержательные интервью!

Гендерное равенство сегодня становится неотъемлемой частью современного развития общества. Равное участие мужчин и женщин в принятии решений - это шаг к более сбалансированному и эффективному развитию, где каждый голос имеет значение.

Женщина в политике, в управлении, в общественной сфере - не исключение, а закономерность времени. Практика показывает, что женщины-руководители способны сочетать ответственность и стратегическое мышление с человеческим подходом и вниманием к деталям. Они приносят в систему управления новые идеи, энергию и готовность действовать во благо общества. Свидетельством чему является и деятельность нашей героини - Мейрамгуль Абылгазиновой, которая успешна в профессии, общественной жизни, семье и является ярким примером для молодежи своего района.

Беседовала Шынар РЫСАКОВА

КУЛЬТУРА

БИБЛИОТЕКИ НА ШАГ БЛИЖЕ К БУДУЩЕМУ

В Бескарагайской районной центральной библиотеке прошел познавательный семинар на тему «Использование искусственного интеллекта и нейросетей в библиотечном деле». Мероприятие собрало библиотекарей со всех сельских округов района, став настоящей площадкой для обмена опытом и идей о будущем библиотечной работы.

С приветственным словом к участникам обратился заместитель руководителя отдела внутренней политики, культуры, развития языков и спорта района Жан Алжанов. Он подчеркнул, что развитие современных технологий открывает новые возможности для библиотек и делает труд библиотекарей более эффективным и востребованным.

Деятельности, отметив, что цифровые инструменты помогают не только автоматизировать процессы, но и сделать работу с читателями более качественной и персонализированной.

В начале семинара состоялась торжественная церемония награждения лучших библиотекарей района. Медалью «Почетный библиотекарь Казахстана» отмечены Ж. Ахметова (с. Ернарзар) и Н. Рамазанова (с. Кара-Мурза). Благодарственным письмом Национальной библиотеки Казахстана награждена Л. Хамитова (с. Башкуль).

Благодарственное письмо управления культуры области Абай вручено Г. Тасжановой (с. Карагайлы). Благодарственное письмо директора Областной универсальной библиотеки получила К. Батталова (с. Коянбай). Почетной грамотой и благодарственным письмом профсоюзных организаций отмечены А. Темиргалиева (с. Беген) и А. Михайленко (с. Глуховка).

С интересным докладом о возможностях применения искусственного интеллекта в работе библиотек выступила библиотекарь из Канонерки С. Дуйсембина, продемонстрировав наглядную презентацию и поделившись идеями по внедрению инноваций в обслуживание читателей.

Семинар прошел в теплой, продуктивной атмосфере. Участники обменялись опытом, обсудили перспективы цифровизации библиотек, пути повышения цифровой грамотности сотрудников и читателей.

Мероприятие стало еще одним подтверждением того, что современные библиотеки - это не просто хранилища книг, а центры инноваций и развития, где традиции гармонично сочетаются с технологиями будущего.

Нурай БАЙТОРИНА

ТУРИЗМ

Есть на карте области Абай место, где величаво шумит сосновый бор, серебристой ленточкой течет Иртыш и ласково сверкает на солнце соленое озеро Шипалы. Это Бескарагайский район - земля, где природа и человек учатся жить в гармонии, а внутренний туризм постепенно превращается в яркую страницу местной жизни.

БЕСКАРАГАЙ — КРАЙ, ГДЕ ОЖИВАЕТ ДЫХАНИЕ ПРИРОДЫ

Сегодня район уверенно делает шаги к тому, чтобы стать одной из самых привлекательных точек экотуризма региона. Здесь действуют две уютные гостиницы - «Мир» и «Ертіс жағалауы», а также база отдыха «Елимай», ставшая любимым местом для семейного отдыха. Летом детские голоса наполняют воздух в пришкольных лагерях «Радуга», «Жас канат» и «Достык» - здесь юные жители района учатся любить свою малую родину через игру, спорт и живое общение с природой.

Особое внимание в Бескарагае уделяют экологическому туризму. На территории Букебаевского филиала ГУ ГЛПР «Семей орманы» создан «Уголок зоны отдыха» прямо в сердце соснового леса. Это место ежегодно притягивает более пяти тысяч отдыхающих - тех, кто ищет тишину, запах хвои и пение птиц вместо городского шума.

Развивается и частный сектор. В селе Старая Крепость Глуховского сельского округа предприниматель Найл Маклаков построил рыболовную базу, где планируется выращивать до ста тонн рыбы в год. Здесь уже можно отдохнуть с удочкой на берегу, а вскоре появится ресторан, где гостей будут угощать свежим уловом.

Не отстают и другие уголки района. В селе Жыланды Канонерского округа открылась современная база отдыха «Zhylandy Eco Village», где уже сегодня можно насладиться чистым воздухом и тишиной степи. В будущем здесь появятся ресторан и бассейн - комфорт и природа соединятся в одном пространстве.

В Глуховском округе готовится к открытию физкультурно-оздоровительный комплекс «Шанырақ», который станет еще одной точкой притяжения

для любителей активного образа жизни.

Но, пожалуй, главной жемчужиной района остается озеро Шошканы - соленое, с целебной грязью, известной далеко за пределами района. В ближайшие годы у его берегов начнется строительство современного санатория с грязелечебницей, зоной отдыха, гостиничным комплексом, коттеджами и баней. Проект ТОО «Aisua Trade» рассчитан на 2025-2027 годы и обещает стать настоящим прорывом в сфере лечебно-оздоровительного туризма.

Бескарагай - географическая точка, при этом место силы, где можно восстановить дыхание, найти вдохновение и прикоснуться к природе, не нарушая ее покой. Здесь каждый гость находит свой уголок уюта - кто-то под шум осен, кто-то у зеркальной глади Иртыша, а кто-то - в тишине у лечебного озера. Район открывает свои двери тем, кто ценит естественную красоту, тишину и доброе гостеприимство. И, возможно, однажды путешественник, вдохнув аромат хвои и почувствовав вкус соленого ветра, поймет: именно здесь начинается настоящее возвращение к себе.

Марина ФАЛЬБЕРГ

РАЗВИТИЕ РЕГИОНОВ

ПРОЕКТЫ ДЛЯ КОМФОРТА СЕЛЬЧАН

В Кокпектинском районе последовательно реализуются проекты по благоустройству населенных пунктов и повышению качества жизни сельчан. Работа в этом направлении охватывает как развитие социальной инфраструктуры, так и создание условий для активного и здорового отдыха жителей.

В 2024 году были завершены два проекта на общую сумму 20,9 млн тенге: в селе Ажа установлена современная площадка для воркаута, а в районном центре Кокпекты построена новая спортивная площадка.

В 2025 году программа благоустройства получила дальнейшее развитие - реализовано 17 проектов общей стоимостью более 222 млн тенге. В селах Бигаш, Улкенбокен, Жансары, Преображенка, Черноряка, Учили кыз, Теректи, Ушкойей, Акои, Карамойыл, Толагай и Кокпекты появились новые

детские игровые площадки. Кроме того, в Бигаше, Акое и Ульгулималшы построены мини-футбольные поля.

Все проекты были разработаны с учетом предложений самих жителей, что делает их по-настоящему народными инициативами. Благодаря этим преобразованиям у детей и молодежи появились новые возможности для занятий спортом и активного досуга, а села района становятся все более комфортными и привлекательными для жизни.

Соб.инф.

ПАТРИОТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ

«ЖАС САҚШЫ»

ШКОЛА ПАТРИОТОВ

В средней школе села Улкенбокен состоялось торжественное открытие военно-патриотического кабинета «Жас сақшы», названного в честь Народного героя Казахстана Газизы Байтасова. Инициатором проекта выступил Кокпектинский районный отдел полиции, при поддержке спонсоров.

Выступая на мероприятии, исполняющий обязанности акима Кокпектинского района Аслан Танысбаев подчеркнул, что открытие такого кабинета имеет особое значение в деле воспитания подрастающего поколения в духе патриотизма, мужества и любви к Родине.

В торжественном собрании приняли участие ветераны органов внутренних дел - полковники в запасе Серик Оразалиев и Иван Новиков, а также исполняющий обязанности начальника районного отдела полиции, майор Олжас Файзулин. Они пожелали ученикам успехов, доблести и верности долгу, призвали с гордостью нести звание участников движения «Жас сақшы» и стать достойными защитниками страны.

На мероприятии присутствовали представители районного акимата, отдела образования, маслихата, учителя и школьники.

Программа «Жас сақшы» в Казахстане направлена на военно-патриотическое воспитание школьников, формирование у них гражданской ответственности, уважения к закону и готовности служить обще-

ству. Она способствует правовой грамотности, профилактике правонарушений и профессиональной ориентации, давая представление о работе правоохранительных органов. В школах создаются специальные классы или объединения «Жас сақшы», где учащиеся проходят строевую, физическую и теоретическую подготовку, участвуют в лекциях, профилактических акциях и взаимодействуют с полицейскими, а также носят имена героев или ветеранов органов внутренних дел, что воспитывает уважение к службе и преемственность поколений. Программа реализована в разных регионах страны, в том числе и в области Абай.

В настоящее время в объединении «Жас сақшы» Улкенбокенской школы Кокпектинского района занимаются 23 ученика. В новом кабинете будут проводиться занятия по строевой, огневой и физической подготовке, а также уроки, посвященные подвигам казахстанских героев. Все это направлено на формирование у молодежи чувства долга перед Родиной, дисциплины и ответственности.

Нурай БАЙТОРИНА

СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Исторически сложилось, что Кокпектинский район всегда развивался и продолжает наращивать темпы производства в направлении сельского хозяйства. Этому способствуют природно-климатические условия.

АГРАРИИ НАРАЩИВАЮТ ТЕМПЫ

Богата и просторна земля Кокпектинского района: на общей площади более 900 тысяч гектаров раскинулись сельскохозяйственные угодья, пашни, пастбища, сенокосные земли.

Как сообщили в акимате района, в 2025 году, согласно структуре запланированных посевных площадей, общая площадь сельскохозяйственных культур по Кокпектинскому району составляет 95,1 тысячи га. В том числе: зерновые и бобовые - 55,8 тысячи га (пшеница - 39,3 тысячи га, ячмень - 14,9 тысячи га, овес - 1,6 тысячи га), масличные культуры - 36 тысяч га (подсолнечник - 35,7 тысячи га, рапс - 300 га), кормовые культуры - 3,2 тысячи га (кукуруза, однолетние и многолетние травы). По сравнению с прошлым годом общая площадь посевов увеличилась на 3,8 тысячи га или 4,2%.

В районе имеется 5959 га орошаемых земель, которые поливаются в основном из каналов Актоган, Малобуены, Ворошилов, проходящих через территории Улкенбокенского и Кокжайыкского сельских округов.

тысяч голов, лошадей - более 20 тысяч голов, свиней - более 57 тысяч голов, птицы - 34 779 голов.

В районе действует 22 крестьянских хозяйства, занимающихся племенным мясным скотоводством, где содержится 9498 голов племенного КРС. Из них: 21 хозяйство занимается разведением казахской белоголовой породы, одно предприятие разведением ангусской породы.

ТОО «Орнек» занимается племенным молочным скотоводством, содержит 1372 головы симментальской породы. Общее количество племенного КРС - 10 500 голов, что составляет 15% от общего поголовья. Численность племенных овец - 2700 голов, или 3,3% от общего количества.

В целях повышения плодородия почв в текущем году приобретено 3,3 тысячи тонн минеральных удобрений, что составляет 41% от плана (8010,7 т), фактически поставлено 3000 тонн. Проводится разъяснительная работа среди аграриев по применению удобрений. Обеспечено удешевленным дизель-

Этими каналами орошаются земли 18 сельхозтоваропроизводителей и участки, находящиеся в ведении акиматов.

ТОО «Елим-ай Кокпекты» использует воду из каналов Актоган и Ворошилов для заготовки кормов на 1700 га с применением 25 дождевальных установок. В 2021 году приобретены 12 американских установок. В 2024 году закуплены 13 турецких установок на 700 млн тенге.

Увеличено поголовье КРС, МРС, лошадей. На сегодня количество крупного рогатого скота превысило 71,6 тысяч голов. Овец и коз насчитывает более 82

тысяч голов. Они получили 4563,3 тонны. В 2024 году 109 фермеров и хозяйств района получили субсидии на сумму 1 млрд тенге по животноводству, в том числе: на покупку племенных быков - 23,1 млн тенге, на покупку племенных коров (местных) - 122,1 млн тенге, на покупку племенных коров (импорт) - 220 млн тенге, на селекционную работу - 180 млн тенге, на удешевление производства молока - 326 млн тенге, на откормочные площадки - 118,5 млн тенге.

Айман ШАРИПХАНОВА

СПОРТ

Спортивные достижения юниоров и молодежи - жителей Кокпектинского района свидетельствуют о постоянной системной работе тренеров, которых поддерживают местные исполнительные органы.

ПОБЕДЫ ЮНЫХ КОКПЕКТИНЦЕВ

Например, отличные результаты на международных, республиканских и областных рингах, татами, лыжных трассах демонстрируют биатлонисты, боксеры, борцы восточных единоборств.

Подводя итоги года, можно выделить значимую победу отличного лыжника-стрелка Кирилла Бауэра, завоевавшего бронзовую медаль на XXXII Всемирной зимней Универсиаде, проходившей в Турине (Италия). В массовом старте на 15 километров среди 30 спортсменов Кирилл показал отличные результаты, финишировав третьим. Он отстал от лидера, французского биатлониста Натанаэля Пекюина всего на 33,8 секунды. На четырех огневых рубежах Кирилл допустил всего четыре промаха, что позволило ему занять призовую позицию. Для Казахстана эта награда стала 12-й на Универсиаде-2025 и пятой бронзовой.

Отметим, что это первая медаль на

сково означает «буря».

Организаторы турнира отмечают, что занятия спортом, в частности, единоборствами, играют важную роль не только в физическом развитии детей, но и формировании их психических и нравственных качеств. Единоборства укрепляют здоровье, воспитывают характер, делают человека сильным и выносливым. Физическая культура и спорт способствуют формированию всесторонне развитой личности. Район представляли воспитанники тренера Руслана Жунусова. Али Ермеков и Мират Махмутов стали победителями в своих возрастных и весовых категориях, Гани Ермеков и Азат Кожаев завоевали вторые места.

16 марта в Семейе прошел открытый чемпионат области Абай по NOMAD MMA (любительская версия) среди детей и взрослых. Цели спортивного мероприятия - популяризация и развитие NOMAD

ных медалей. Шынгыс Толуежанов, Ислам Аманжолов, Ералы Молдабаев и Ернур Болатжанов на третьем месте.

К празднику Великой Победы были приурочены республиканские чемпионаты по тэквондо среди детей, юниоров и молодежи, которые прошли в Караганде. Организатором состязаний выступило ОЮЛ «Ассоциация Тэквондо ИТФ (I.T.F.) Казахстана».

Где еще кокпектинцы стали чемпионами и призерами? В возрастной категории 12-13 лет отличились Мейржан Кубелеков, Нуртас Даулетхан, Елдос Жексенбеков, Малика Исакова, Ералы Ермеков, Айкал Садвакасова, Ералы Декдарбеков, Бекнур Куандык, Ксения Тарабурка, Арнур Алтынбеков, Даяна Ордаканова. Обладателями бронзовых медалей среди юниоров и молодежи стали Темирлан Бауржанов, Ералы Молдабаев и Алихан Маратов.

шего соотечественника на международных стартах.

В нынешнем году на областных состязаниях по боксу также отличился воспитанник тренера Руслана Жунусова. 24-27 марта в селе Карауыл Абайского района прошел открытый областной турнир по боксу среди детей, посвященный памяти чемпиона СССР, мастера спорта международного класса по боксу, обладателя титула «Мистер Бокс» Дильмурата Асенова. Победителями в своих возрастных и весовых категориях стали Айсұлтан Жанабеков и Ерасыл Болатбеков, на третью ступень пьедестала почета вззошли Алишер и Рустам Алтынбековы и Расул Бахтыбаев.

21-22 марта в Усть-Каменогорске прошел областной открытый чемпионат по Arashi MMA. Наши юные спортсмены успешно выступили на этих соревнованиях. Арashi MMA - это один из самых зрелищных боевых искусств. Как вид спорта представляет смешанный стиль восточных единоборств с полноконтактным ведением боя, включает в себя технику борьбы, самбо, дзюдо, джиу-джитсу, айкидо, ударную технику, карате, бокса, муай-тай и кикбоксинга. «Араши» в переводе с япон-

ММА, укрепление спортивных связей между регионами, выявление сильнейших спортсменов и формирование областной сборной. В чемпионате участвовали спортсмены разных возрастных групп и урвнев подготовки.

Подопечные тренера Р.Жунусова успешно выступили на этих соревнованиях и заняли призовые места. Алишер Алтынбеков, Али Ермеков, Мират Махмутов и Акежан Толегенов стали победителями в своих возрастных и весовых категориях, Айдар Исаков и Саян Дананов заняли вторые места, Ерасыл Болатбек и Расул Бактыбеков завоевали бронзовые медали.

11 - 12 января в Семейе проходил областной чемпионат по смешанным единоборствам MMAF (MMA). Юные бойцы вновь громко заявили о себе на всю область. Воспитанники тренера Руслана Жунусова успешно выступили на этих состязаниях, собрав полный комплект наград в своих возрастных и весовых категориях. Это Улан Орманбеков, Дарья Кара, Бекзат Донбаев, Ильяс Айдаргазин стали чемпионами. Алихан Куанышбеков и Саян Дананов стали обладателями серебра-

В мае в Семейе прошел чемпионат области Абай по тэквондо WT среди детей. Подопечные тренера Бахыта Рахимова Даяна Ордаканова, Мейржан Кубелеков, Темирлан Бауржанов, Арнур Алтынбеков, Айкал Садвакасова, Ксения Тарабурка заняли призовые места.

Отметим, что в рамках этого турнира проводился отбор в сборную области на предстоящий чемпионат Казахстана. От района в нее вошли Бекнур Куандык, Мансур Нигматулин и Камила Ибрагимова.

Итоги уходящего спортивного сезона убедительно показывают, что Кокпектинский район по праву можно назвать кузницей молодых талантов. Упорство юных спортсменов, самоотверженность тренеров и поддержка местных властей приносят достойные результаты на международных и республиканских аренах. Каждая победа - это как личное достижение, так и вклад в престиж района, вдохновение для подрастающего поколения. С каждым годом спортивные достижения Кокпектинского района набирают силу, укрепляя веру в то, что впереди - новые рекорды, новые имена и новые вершины.

Виктория ГАРМАШОВА

ПО СТОПАМ КАЖЫ-МУКАНА - ПОСОЛ ДОБРОЙ ВОЛИ

Благотворительный проект «1000 аулов», инициированный нашим соотечественником Сергеем Цирульниковым, охватил более 139 сельских школ республики. Десятки тысяч сельских детей, вовлеченных в спорт, получили в подарок от мецената тренажеры и инвентарь для своих спортзалов и площадок.

Сергея заслуженно прозвали послом доброй воли, который благодаря своим уникальным физическим данным не только пропагандирует на следие и традиции силачей, палуанов и батыров, но и мотивирует молодых людей заниматься совершенствованием духа и тела. Проект был отмечен президентом Касым-Жомартом Токаевым на заседании Ассамблеи народа Казахстана.

Сергей Цирульников - четырехкратный рекордсмен мира по силовым видам спорта, семикратный рекордсмен Книги Гиннеса и шестикратный рекордсмен Книги рекордов Казахстана. У него уже более 150 медалей, общим весом около 30 килограммов. Он путешествует по всему миру, представляет нашу страну и везде его узнают. По просьбе своего друга Сергея Кригера, казахстанский силач побывал на его малой родине - в селе Улкенбокен Кокпектинского района области Абай.

Для жителей села встреча с ними стала грандиозным событием. Автор уникального проекта, на глазах у десятков удивленных школьников, словно герой фантастического фильма или комикса, гнет подковы, делает из гвоздей милые сердечки и надувает грелку как воздушный шар. Но цель его приезда - не удивить. Главное - вдохновить детей, дать им веру в себя и подарить возможность заниматься спортом. Так школа получила новый спортивный инвентарь, без привлечения государственного бюджета и сборов с населения.

Вот что по этому поводу говорит сам казахстанский силач, Сергей Цирульников: «Мы приезжаем в аулы и работаем с молодежью. Основная часть - это мотивационная работа. Это распространение знаний об истории нашей страны, истории силовых традиций батыров великой степи, и, конечно же, материальная часть - мы помогаем школам, обеспечиваем их спортивным инвентарем для того, чтобы наша молодежь люди имели полный доступ к спорту. Эмоций очень много, так как каждый аул - это своя история, свои герои».

- Большая Буконь - это моя Родина. Я родился, вырос здесь, окончил школу. Это мои родные стены. Сегодня с удовольствием прошлеся здесь, заглянул в каждый кабинет. С каждым из них связано какое-то вос-

поминание, случай из школьной жизни. Наша молодежь всегда славилась своими спортивными достижениями. Хотелось бы, чтобы и дальше эти хорошие традиции сохранились, - отметил Сергей Кригер.

По мнению директора учреждения образования, такие встречи воспитывают в детях не только интерес к спорту, но и силу духа, уверенность в себе и настойчивость.

- Знаете, одно из главных качеств человека - воспитывать самого себя, силу воли, целеустремленность. Сергей Валерьевич своим примером показал, насколько это реально и каких результатов можно добиться. Эмоции были через край, конечно. Уверена, что наши дети получили колоссальную энергию от этого мероприятия. Сергей Данилович Кригер оказал спонсорскую помощь на 2 миллиона тенге. Мы искренне благодарны ему и Сергею Валерьевичу за эту благотворительную инициативу. Был закуплен новый спортивный инвентарь: волейбольные, футбольные и баскетбольные мячи, спортивные формы и т.д. Он способствует тому, что наши дети будут достигать новых спортивных вершин, - отметила директор Улкенбокенской средней школы Куралай Кайсанова.

Сергей Цирульников поделился, что одно из важных событий для него стал еще один проект «Интеллектуальный класс-конструктор».

- Мы едем в села, где полностью оборудуем классы под интеллектуальные игры и инклюзивные зоны. Мы делаем ремонт, устанавливаем мебель и оборудование, приобретаем ноутбук, виар-очки, проекторы, шахматы, тогызкумалак. Мы все передаем на баланс школы. Если нехватка кадров, мы все продумали. У нас есть образовательные программы по обучению игры в шахматы и тогызкумалак, нужно только нажать кнопку, - рассказывает о другом проекте официальный амбассадор Министерства туризма и спорта Республики Казахстан и член Ассамблеи народа Казахстана.

На прощание - памятные фото с Сергеем Валерьевичем и Сергеем Даниловичем, автографы, овалы и особый казахский обряд - тусуа кесу, символизирующий начало нового этапа в жизни ребенка.

Стоит отметить, что Сергей Валерьевич - выходец из аула, прекрасный знающий сельскую жизнь, уже четвертый год является автором уникального социального проекта «100 аулов», который в этом году вырос в новый масштаб - «1000 аулов». Это не просто помощь школам. По словам самого Сергея Цирульникова, это вклад в будущее Казахстана.

Виктория ГАРМАШОВА

ЖАРМИНСКИЙ РАЙОН

РОДИНА НАЧИНАЕТСЯ С СЕМЬИ

Говорят, что «Семья - миниатюра государства», символизируя о том, что от благополучия, мира и единства в каждой семье, культуры и образованности ее членов зависит социальный-общественный фундамент, процветание и светлое будущее нашей большой многонациональной страны.

Сплоченные и талантливые семьи есть и в Жарминском районе, это продемонстрировал форум «Отан отбасынан басталады» - «Родина начинается с семьи», прошедший в селе Калбатау в формате конкурса.

Семейные команды поведали о том, чем хорошим выделяются в современном обществе их многодетные семьи, какими творческими и другими дарованиями обладают домочадцы, что делается в каждой семье для успешного всестороннего развития родителей и детей.

Все участники организаторы отметили подарками и грамотами, также здесь определились победители в утвержденных организаторами нескольких номинациях.

ОСЕННИЙ КАЛЕЙДОСКОП ПРАЗДНИКА УРОЖАЯ

Осень всегда радует своими яркими красками, ведь недаром Пушкин писал «в багрец и золото одетые леса...». Но осень это и очень хлопотная пора для сбора урожая. Осень щедро отдает то, что трудом и заботой выращено, собрано с полей и огородов.

Праздник урожая и осени «Госпожа Осень», что прошел в жарминском Доме дружбы, имел свои определенные цели. В частности, показать богатство даров природы, трудолюбие и креативность участников, их активную жизненную позицию, преемственность поколений.

Были накрыты праздничные столы, где можно было отведать как сладкую выпечку, так и салаты, овощи и фрукты. По нраву всем присутствующим пришла и организация настоящей осенней ярмарки, а потому здесь можно было что-то купить, а вернее, подарить друг другу свою продукцию.

Хочется отметить, что наши конкурсантки весьма ответственно подошли к выполнению заданий. Они представили красиво оформленные букеты осенних цветов, продемонстрировали навыки флористики и поделились из подручных материалов, от которых глаз не оторвать.

Участники достойно оценили по номинациям. По такому случаю программистом Дома дружбы Ляззат Ульдановой были красочно, согласно тематике конкурса, оформлены дипломы со словами уважения и благодарности. Директор жарминского Дома дружбы Бахыт Самежанова тепло поздравила всех присутствующих с праздником осени, вручила победительницам номинации подарки и дипломы.

80 ЛЕТ ВЕЛИКОЙ ПОБЕДЕ

ПАМЯТЬ, К КОТОРОЙ ПРИКАСАЕМСЯ СЕРДЦЕМ

В ГОД 80-ЛЕТИЯ ПОБЕДЫ В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ ПО ВСЕЙ СТРАНЕ ПРОХОДИЛИ И ПРОДОЛЖАЮТСЯ РАЗЛИЧНЫЕ МЕРОПРИЯТИЯ, НАПОМИНАЯ О ТОМ, НАСКОЛЬКО ВЕЛИКА ЦЕНА МИРНОЙ ЖИЗНИ И КАК ВАЖНО СОХРАНИТЬ ОБЩУЮ ИСТОРИЧЕСКУЮ ПАМЯТЬ.

Вспомним, как 9 мая широко отметили этот день в Кокпектинском районе. Одним из самых ярких стало мероприятие, прошедшее в сельском округе, гордо носящем имя Героя Великой Отечественной войны Койгельды Ауахдиева.

Музей боевой славы Преображенской школы стал мостом между прошлым и будущим, между поколением, прошедшим войну, и теми, кому предстоит сохранить мир.

Следом состоялась открытие зимнего сада - символа жизни, обновления и памяти. Инициатором проекта стала директор школы Г.Турлыбекова, вдохновившая коллектив на создание пространства,

ВОСПИТЫВАЯ МОЛОДЕЖЬ В ДУХЕ ПАТРИОТИЗМА

В Калбатау прошла встреча информационно-разъяснительной группы Министерства обороны РК, приуроченная к осенней призывной кампании. В Доме культуры собрались учащиеся старших классов и представители общественности Жарминского района.

Встречи, начатые в городе Семей и проведенные в ряде других районов региона, нацелены на патриотическое воспитание и объединение сотен людей разных поколений, повышение престижа армейской службы и пропаганду обучения в военных вузах страны.

С приветственными словами в адрес жарминцев выступили руководитель группы - начальник управления Департамента воспитания молодежи и идеологической работы Министерства обороны РК М.Агубаев, заместитель акима района Р.Нурғалиев, председатель районного совета ветеранов войны и труда Н.Есповлов.

Алинура Сериккулы, проходящего армейскую службу в подразделении 37-ой ДШБ, своей маме Асель Садыковой. Последовавшее следом появление и самого парня в зале с букетом цветов для мамы, вызвало бурные аплодисменты и теплый отклик в зале.

В ходе встречи присутствующие ознакомились с правилами поступления в высшие военные учебные заведения, получили информацию о преимуществах получения профессии кадрового военного Вооруженных сил РК. Также офицеры проинформировали аудиторию о новшествах, связанных с

От имени заместителя министра обороны Казахстана за большой вклад в работу по военно-патриотическому воспитанию детей и молодежи были вручены грамоты заместителю главы района Р.Нурғалиеву, ветерану боевых действий в Афганистане, пред-

Далее зрителю ждала яркая концертная программа с участием в ней творческих коллективов, солдат роты почетного караула и музыкантов военного оркестра.

Гаухар СМАГУЛОВА

СЕРЕБРЯНЫЙ ВОЗРАСТ ТАНЦАМ НЕ ПОМЕХА

Научными исследованиями психологов и врачей доказано - пенсионеры, которые изолируются от окружающего мира, подвержены депрессиям, психическим расстройствам, деменции намного больше тех, кто старается жить активной жизнью. Именно по этой причине, помимо социальных учреждений, создаются центры свободной активности, клубы по интересам для пожилых людей.

Подобные клубы были и есть сегодня и в селе Калбатау Жарминского района. Вспомним певческий «Мурагер» или уютную «Хозяюшку» при Доме дружбы. Еще один такой клуб для людей старше 60 лет появился в райцентре под началом Сары Сулеймановой - фельдшера кабинета профилактики социально-психологической помощи Жарминской районной больницы, объединившей в своем первом танцевальном мероприятии ветеранов здравоохранения, образования и других сфер деятельности.

Для чего нужны клубы по интересам для людей серебряного возраста? Ответ здесь прост и одновременно многогранен. Следуя утверждениям специалистов, выходя на пенсию, человек прекращает вести активную профессиональную деятельность, круг его общения сужается, появляется ощущение физической слабости. Существуют две основные особенности образа жизни пенсионеров. Первый момент - пожилой человек ведет жизнь, не насыщенную общественными мероприятиями, когда незначительные события становятся для него чем-то особенным.

Занятие танцами - отличный способ укрепить сердечно-сосудистую систему. Это профилактика остеопороза и других заболеваний костно-мышечной системы, поддержание выносливости. Танцы

Также в этот день распахнул свои двери новый кабинет истории имени Карпыка Егизбаева - историка, известного педагога нашего региона, отличника народного просвещения Казахстана ССР. Кабинет был отремонтирован, а всю мебель внутри заменили на новую.

В этот день на танцевальной площадке присутствовали преимущественно люди медицины. А потому создавалась особая атмосфера, давшая пенсионерам ощущение, что они по-прежнему являются частью большого трудового коллектива. В течение двух часов они, как бы на машине времени, под мелодии и ритмы прошлых лет окунулись во времена своей молодости, вспомнили коллег, работу, события, оставшиеся в воспоминаниях. Обсуждали и темы, касающиеся укрепления здоровья, актуального образа жизни, планов по дальнейшему функционированию клуба.

В реальности. И однозначно - стоит попробовать начать общаться с окружающими (посещать клубы по интересам, танцы, спортивные соревнования, путешествовать и многое другое).

Рекомендации как лучше проводить время на пенсии всем представителям старшего возраста от Сары Сулеймановой жизнеутверждающие и достойные того, чтобы принимать их во внимание. В частности, не стоит постоянно находиться в одиночестве - сидеть в доме и замыкаться в себе, лучше

оказывают стимулирующее воздействие на когнитивные функции мозга, ведь идет улучшение и тренировка памяти. Танцы помогут в снижении стресса, плохого настроения, оно улучшается уже после первого посещения танцевального занятия.

Известно, эффективная реализация работы подобных сообществ определяется многими факторами, в том числе от наличия и доступности помещения, его местонахождение, от формата и графика встреч, от взаимодействия с другими общественными организациями. В этом плане калбатаудцы, решив танцевать, намереваются принимать участие в других оздоровительных мероприятиях, профилактической гимнастике и хобби, проводимых в клубе и других мероприятиях. А это уже вселяет уверенность - все у клуба должно получиться, как и прибавления в его рядах большого количества пенсионеров районцентра.

Гаухар СМАГУЛОВА

Музей украсили информационные стенды, копии и оригиналы боевых наград ветеранов, фотографии, газетные вырезки, фрагменты дневников, письма из фронта. Гиды из числа учеников школы не только подробно ознакомили присутствующих с уголком, но и рассказали биографии наших героев.

Музей боевой славы Преображенской школы стал мостом между прошлым и будущим, между поколением, прошедшим войну, и теми, кому предстоит сохранить мир.

Следом состоялась открытие зимнего сада - символа жизни, обновления и памяти. Инициатором проекта стала директор школы Г.Турлыбекова, вдохновившая коллектив на создание пространства,

отдыха и вдохновения для всех. В преддверии праздника он также явил собой живое напоминание о том, что всегда найдется место надежде и красоте.

ОТКРЫТИЕ ЦЕНТРА ПОЗНАНИЯ И ПОПУЛЯРИЗАЦИИ ИСТОРИИ

Также в этот день распахнул свои двери новый кабинет истории имени Карпыка Егизбаева - историка, известного педагога нашего региона, отличника народного просвещения Казахстана ССР. Кабинет был отремонтирован, а всю мебель внутри заменили на новую.

Гости церемонии посмотрели тематический видеоролик о Карпыке Каримулы. Присутствующие подчеркнули значимость жизненного пути и педагогического труда уважаемого учителя. Кабинет истории, носящий имя Карпыка Егизбаева, за это время уже стал центром познания, способствующим углублению интереса молодого поколения к истории и получению качественного образования.

В Кокпектинском районе работает Центр памяти. Здесь представлены архивные материалы и документы, хранящие память о судьбах и подвигах людей военных лет. Руководитель центра Таисия Васильевна Шнайдер в 2015 году выиграла на областном уровне проект по военно-патриотическому воспитанию молодежи, благода-

ря чему и был открыт центр. Таисия Васильевна рассказывает, за прошедшие 10 лет проведено большое количество мероприятий местного, районного и областного уровня, охвативших школьников, молодежь и ветеранов. Например, одно из них - час памяти под названием «Седые дети войны». В рамках мероприятия Таисия Васильевна ознакомила с работой, которая проводится для сохранения памяти об уроженцах округа, участвовавших в сражениях.

К слову, такая работа проводится не только в День Победы, но на протяжении всего года, одна из майских дней стал квинтэссенцией всех памятных встреч в рамках празднования 80-летия Дня Победы. Он показал, что масштабное празднование, в частности, в сельском округе имени Койгельды Ауахдиева стало живым напоминанием: пока жива память - живы и герои. А передавать эту память - священный долг каждого из нас.

По материалу Виктории ГАРМАШОВОЙ

ВАШЕ ЗДОРОВЬЕ

С БРОНХИАЛЬНОЙ АСТМОЙ МОЖНО ЖИТЬ ПОЛНОЦЕННО?

Врачи говорят, что с бронхиальной астмой можно жить полноценно - учиться, работать, заниматься спортом, путешествовать и радоваться жизни. Современная медицина позволяет хорошо контролировать заболевание. Главное - соблюдать рекомендации врача, правильно принимать назначенные препараты, избегать факторов, вызывающих приступы. Более подробно об этом мы побеседовали с нашим постоянным экспертом - ассоциированным профессором, доцентом, кандидатом медицинских наук кафедры пропедевтики внутренних болезней НАО «Медицинский университет Семей» Лашын Жазыкбаевой.

Лашын Курмангалиевна Жазыкбаева - врач терапевт-пульмонолог высшей категории, автор более 120 научных публикаций, трех изобретений, двух учебно-методических пособий, монографии. Свой путь в науку начала в 1991 году, окончив лечебный факультет Семипалатинского государственного медицинского института с отличием. Награждена званием «Денсаулық сақтау ісіне қосқан үлесі үшін», почетной грамотой Министерства здравоохранения РК. Общий медицинский стаж работы составляет 32 года, наукоучредитель - 30 лет.

- Лашын Курмангалиевна, насколько актуальна проблема бронхиальной астмы в Казахстане?

- К сожалению, астма - одно из самых распространенных хронических заболеваний органов дыхания. По данным Всемирной организации здравоохранения, ею страдает около 350 миллионов человек по всему миру. В Казахстане официально зарегистрировано более 100 тысяч пациентов, но реальное число, вероятно, выше, так как часть людей живет с астмой, не подозревая об этом. Болезнь может развиваться в любом возрасте - от детства до зрелых лет.

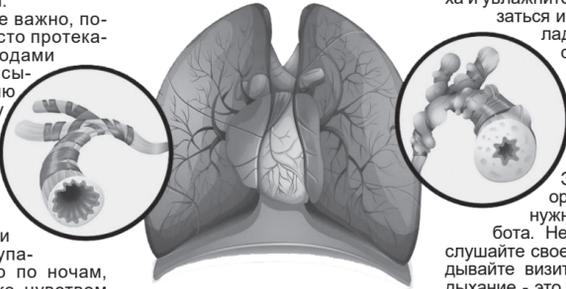
- Что представляет собой бронхиальная астма и почему о ней нужно говорить чаще?

- Это хроническое воспаление дыхательных путей, при котором бронхи становятся чувствительными к внешним раздражителям и периодически сужаются. В результате человеку становится трудно дышать, появляется кашель, одышка, хрипы.

Говорить об астме важно, потому что болезнь часто протекает скрыто - люди годами живут с кашлем, списывая его на аллергию или простуду. Между тем, ранняя диагностика может буквально спасти дыхание. Чаще всего болезнь проявляется свистящими хрипами при дыхании, приступами кашля, особенно по ночам, одышкой при нагрузке, чувством сдавления в груди. Если такие симптомы повторяются, особенно после контакта с пылью, животными или во время простуды, необходимо обратиться к врачу.

- Часто говорят: астма - это болезнь аллергиков. Это правда?

- Частично. Существует аллергическая и неаллергическая формы астмы. Первая действительно связана с реакцией на пыль, шерсть, пыльцу, пищевые аллергены. Вторая развивается без аллергии - чаще у взрослых, после вирусных инфекций или под влиянием стрессов, холодного воздуха, профессиональных факторов.

- Можно вылечить это заболевание полностью?

- К сожалению, полностью избавиться от бронхиальной астмы невозможно. Но ее можно и нужно держать под контролем. Современные ингаляционные препараты позволяют предотвращать приступы и жить без ограничений. Человек, который правильно лечится, ничем не отличается от здорового - он может заниматься спортом, путешествовать, работать.

- С чего начинается профилактика астмы?

- Прежде всего с контроля окружающей среды. В домах, где живут дети или взрослые с повышенной чувствительностью дыхательных путей, важно соблюдать следующие правила: регулярная влажная уборка и проветривание; удаление ковров, мягких игрушек и тяжелых штор, где скапливается пыль; использование очистителей воздуха и увлажнителей. Придется отказаться от ароматизаторов, ладановых палочек, свечей и сильнопахнущих химических средств.

Завершая, хочу сказать, что бронхиальная астма - это не приговор. Это просто сигнал организма, что ему нужно внимание и забота. Не бойтесь диагноза, слушайте свое дыхание, не откладывайте визит к врачу. Помните: дыхание - это жизнь. А значит, заботиться о легких нужно каждый день!

- Спасибо за полезную информацию.

Беседовала
Марина ФАЛЬБЕРГ

В ЧЕСТЬ ДНЯ НАУКИ - ДИАЛОГ МОЛОДЫХ ИССЛЕДОВАТЕЛЕЙ

Мероприятие объединило студентов, аспирантов, молодых исследователей и специалистов из различных регионов Казахстана и России. Главная цель конференции - поддержка научного потенциала молодежи, обмен опытом и развитие междисциплинарного взаимодействия в сфере медицинских исследований.

В работе форума приняли участие свыше 150 человек, представляющих ведущие вузы и научные центры. В рамках трех секций были заслушаны доклады, посвященные актуальным вопросам клинической и фундаментальной медицины, общественного здоровья, хирургии, психиатрии, биомедицинских технологий и цифровизации здравоохранения.

Особое внимание участники уделили инновациям и внедрению научных достижений в практическое здравоохранение, а также вкладу молодых ученых в развитие современной медицинской науки.

Отметим, что Всемирный день науки за мир и развитие был учрежден ЮНЕСКО в 2001 году и ежегодно отмечается 10 ноября. Его цель - подчеркнуть значимость науки в жизни общества и содействовать укреплению связей между наукой и обществом, стимулируя интерес молодежи к исследовательской деятельности.

Соб.инф.

В НАО «Медицинский университет Семей» прошла ежегодная Научно-практическая конференция молодых ученых с международным участием «Современные достижения молодых ученых в медицинской науке и здравоохранении», приуроченная ко Всемирному дню науки.

ЮСТИЦИЯ КОНСУЛЬТИРУЕТ

ЧТО ТАКОЕ АПОСТИЛЬ И КАК ЕГО ИСПОЛЬЗОВАТЬ?

Поступление в зарубежный вуз, регистрация брака за границей с иностранцем, доказательство происхождения или оформления документов за пределами Республики Казахстан - для этого и не только понадобится легализовать документы в стране пребывания. С 5 октября 1961 года большинством стран мира принята Гагская конвенция, упрощающая международную легализацию документов, путем проставления на документах специального штампа (апостиля). На сегодняшний день конвенция действует в 146 странах мира включая Казахстан.

Апостиль подтверждает подлинность подписи на документе, а также полномочия должностного лица, поставившего подпись. Гражданин, которые впервые сталкиваются с термином «апостиль», объясняем, что это своего рода международный нотариус, который придает юридическую силу документу на территории другого государства.

Текст апостиля имеет заголовок на французском языке - «APOSTILLE (Convention de la Haye du 5 octobre 1961)» и 10 пунктов текста. Содержание включает в себя: наименование государства; фамилию и должность лица подписавшего апостилируемый документ; название организации, печатью которого скреплен документ, удостоверяемый апостилем; наименование города, где проставлен апостиль; дату проставления; наименование организации и Ф.И.О. должностного лица оформившего апостиль; номер апостиля; печать организации, проставившей апостиль; подпись должностного лица.

Апостиль не применяется в документах, совершенных посольствами или консульскими

учреждениями Республики Казахстан за границей, а также в административных документах, имеющих прямое отношение к коммерческим или таможенным операциям.

Одним из функций департамента юстиции является «Апостилирование официальных документов, исходящих из органов юстиции, регистрации актов гражданского состояния и иных государственных органов, а также нотариусов». Документ, которые могут быть апостилированы департаментом юстиции: свидетельства (справки) о рождении, заключении брака, расторжении брака, смерти, о брачной правоспособности; нотариально заверенные копии и переводы, доверенности, согласия, заявления и другие нотариальные копии.

Важно учесть что апостиль ставится на оригиналы документов, а не на их копии.

Получить услугу можно онлайн (генерируется электронный штамп) или в бумажной форме. Прием документов для апостилирования производится через ГК «Правительство для граждан» в ЦОН или веб-портал «электронного правительства».

Срок исполнения документов поступивших через Государственную корпорацию - в течение 2 (двух) рабочих дней (день приема заявления и день выдачи готовых документов не входит в срок оказания государственных услуг) с момента поступления заявления; через веб-портал «электронного правительства» - до 1 (одного) рабочего дня с момента поступления заявления. Документ, представленный для апостилирования, должен быть соответствовать оригиналу (если это копия документа), наличие исправлений или подчисток текста не допускается.

Процедура проставления апостиля обеспечивает гарантию подлинности и надлежащего оформления апостилируемых документов, предназначенных для действия на территории стран-участниц Гагской конвенции.

С.Ч.ГАЛИЕВА,
главный специалист отдела контроля в сфере регистрационной службы и регистрации некоммерческих организаций Департамента юстиции области Абай

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ТОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Табак.

Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Акжальский с.о. Площадь участка работ составляет 43,5 га. Координаты: 1) 49 06'28.5629"сш, 81 33'14.0970"вд; 2) 49 06'30.0168"сш, 81 33'14.1790"вд; 3) 49 06'31.8046"сш, 81 33'40.4515"вд; 4) 49 06'42.4058"сш, 81 33'45.3445"вд; 5) 49 06'40.1248"сш, 81 34'1.0172"вд; 6) 49 06'38.0200"сш, 81 34'1.8600"вд; 7) 49 06'17.9800"сш, 81 33'57.0000"вд; 8) 49 06'17.1798"сш, 81 33'31.0978"вд.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 12:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский район, Акжальский с.о. село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек, 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Акжальского сельского округа». Населенные пункты поселок Акжал и Боке относятся к Акжальскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаозену. Для жителей поселков Боке, Акжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от Боке и Акжала в 09:30 часов 23.12.2025 года.

Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/77684549626?pwd=mQTGXR0yOyXr10BnK10j2Q5YgJ3.1>. Идентификатор конференции: 776 8454 9626, код доступа: PWF7EJ. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обращаться по телефону инициатора намечаемой услуги.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний», а также сайте МИО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» e-prigoda.gov.kz в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Турлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35 44 32. Электронный адрес: prigodnyue-resursy-obl.abay@mail.ru.

Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандыкский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8 775 176 01 47.

Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414 90 10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел: +7 (777) 414 90 10.

ОБЩЕСТВЕННЫЕ СЛУШАНИЯ

ТОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный.

Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Акжальский с.о. Площадь участка работ составляет 65 га. Координаты: 1) 49 04'12.614"сш, 81 33'18.368"вд; 2) 49 04'11.82"сш, 81 34'32.273"вд; 3) 49 03'57.783"сш, 81 34'31.91"вд; 4) 49 03'58.475"сш, 81 33'18.05"вд.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 11:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский район, Акжальский с.о. село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акіма Акжальского сельского округа». Населенные пункты поселок Акжал и Боке относятся к Акжальскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаозену. Для жителей поселков Боке, Акжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Акжал в 09:30 часов 18.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcX6UcXrC1iWwCogObZpSxM2pDG33.1>. Идентификатор конференции: 795 8862 1470, код доступа: eg9v2X. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обращаться по телефону инициатора намечаемой услуги.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний», а также сайте МИО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» e-prigoda.gov.kz в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Турлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35 44 32. Электронный адрес: prigodnyue-resursy-obl.abay@mail.ru.

Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний.

Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандыкский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8 775 176 01 47.

Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел: +7 (777) 414-90-10.

В связи с открытием наследства после смерти Максусова Ербола, умершего 03.06.2025 года, наследников и кредиторов просим обратиться к нотариусу города Семей Дане Тулеуттаевне Мухаметжановой по адресу: город Семей, пр. Ауэзова, 27, тел. 8 775 176 11 82.

Частный нотариус нотариального округа области Абай Н.К. Смаилова извещает об открытии наследства после смерти Кабылдаева Кенжегазы Кусамовича, 30.03.1967 года рождения, умершего 01.08.2025 года.

Наследникам и кредиторам обращаться в нотариальную контору по адресу: область Абай, г. Семей, ул. М. Дулатова, 167, офис 119, в течение десяти дней со дня опубликования данного объявления. Телефон для справок: 36 29 02, e-mail: n.smailova83@mail.ru

ПЕРВЫЙ СКУЛЬПТОР СРЕДНЕЙ АЗИИ

Всем в Казахстане известны величественные памятники поэту и мыслителю Абаю Кунанбаеву и первому казахскому ученому Чокану Валиханову, находящиеся в южной столице - Алматы, Жамбылу Жабаеву - в Таразе! Но не все знают имя автора этих скульптурных шедевров. А ведь в истории монументального изобразительного искусства Казахстана он остался не только как первый профессиональный скульптор-казах, первый профессор-скульптор, один из основоположников монументального искусства Казахстана, но и как первый скульптор Средней Азии.

Это талантливый мастер резца, народный художник и заслуженный деятель искусств Казахстана, лауреат Государственной премии имени Чокана Валиханова, премии «Тарлан», член Союза художников СССР, кавалер ордена «Парасат» Хакимжан Наурызбаев (1925–2009).

Он - автор более 300 произведений. Ему исполнилось 100 лет. Он добился открытия скульптурного отделения в Алма-Атинском художественном училище (1952), где и стал первым казахским художником-преподавателем искусства пластики, с 1985 года - заведующим кафедрой Алма-Атинского театрально-художественного института, профессор. Более ста его памятников украшают площади и улицы больших и малых городов, поселков Казахстана, также на Украине. А сколько создано малых скульптурных форм! Есть они и в Третьяковской галерее.

ГЛАВНЫЙ ПАМЯТНИК АЛМАТЫ

В 1934 году общенациональность республики отмечала 30-летие со дня смерти Абая Кунанбаева. В честь этого события впервые в республике был проведен конкурс на лучший портрет и бюст Абая, а также иллюстрации к его произведениям, о чем сообщала «Казахстанская правда» от 5 июля 1934 года. Центральный Исполнительный Комитет Казахской АССР решил увековечить память поэта-просветителя и 25 декабря принял постановление о сооружении памятника Абаю в Алма-Ате, также присвоить имя Абая Казахскому педагогическому институту и Семипалатинскому педтехникуму, переименовать в Алма-Ате улицу Фонтанную на улицу имени Абая, реставрировать могилу Абая в Жидебае, издать том собрания сочинений поэта и ежегодно выдавать премии имени Абая в сумме 10 тысяч рублей за лучшие произведения казахской литературы.

Вопрос об установлении памятника был поднят и в 1938 году. Однако реализация создания памятника затянулась на двадцать лет. Малочисленность квалифицированных скульпторов, несколько лет тяжелой кровопролитной войны и послевоенное восстановление оттянули осуществление творческих планов в государстве.

И только в сентябре 1954 года, когда литературная общенациональность Советского Союза отмечала 50-летие со дня смерти великого поэта-просветителя казахского народа Абая Кунанбаева, Совет Министров Казахской ССР 4 сентября принял постановление об увековечении памяти классика казахской литературы. 5 сентября на торжественном собрании в ГАТОБ имени Абая с докладом о творческой деятельности Абая выступил ученый и писатель Мухтар Ауэзов. В тот же день состоялся митинг творческой интеллигенции и трудящихся столицы Казахстана, посвященный закладке памятника Абаю. На митинге выступили писатели Леонид Леонов, Сабит Муканов и другие. Л. Леонов, отметив значение поэзии Абая в многонациональной советской литературе, в частности, сказал: «...древние неслыханные просторы окружают нас

здесь, как и полвека назад. Их коснулась животворная социалистическая новизна». В те дни проходил III съезд писателей Казахстана с приглашенными гостями из Москвы и союзных республик.

Во второй половине пятидесятих годов прошлого века Хакимжан Наурызбаев начал работу над проектом памятника великому поэту казахского народа Абаю Кунанбаеву. Перед ним стояла ответственная задача - создать образ, по выражению ученого и поэта Ахмета Байтурсынова, - «Главного поэта казахов» («Қазақтың бас ақыны»). Продумать не только положение, позу фигуры, элементы одежды, максимально приближенное изображение черт лица, но, самое главное, - воплотить мудрость и поэтичность.

Он изучал редкие фотодокументы, по совету Мухтара Ауэзова ездил на родину Абая, встречался с его родственниками, собирая словесный портрет акына, изучая окружающую его когда-то природу, чтобы проникнуться духом, атмосферой творчества и духовного состояния акына. Именно тогда зародилась у Хакимжана Наурызбаева идея - поста-

вельную фигуру поэта не на традиционный прямоугольный постамент, а по форме напоминающий горную скалу. Вспоминаются слова Мухтара Ауэзова о поэте: «Абай - это чинар, выросший среди голых скал». Позже о постаменте и фигуре Абая выскажет свое мнение известный писатель и журналист Олег Мацкевич в книге очерков «Вечно живые родники» (1977): «Перед Дворцом имени В. И. Ленина шелково шелестят серебряные струи фонтанов. Прохладный ветер несет с гор смолистые запахи еловой хвои и альпийских трав. Задумчиво смотрит с гранитного постамент, похожего на утес, мощная фигура Абая - великого казах-

ского поэта-просветителя. Памятник этот, украсивший нашу столицу, создан талантливым скульптором, народным художником Казахской ССР Хакимжаном Наурызбаевым. Кажется, Абай чутко вслушивается в мелодии песен и ритмы танцев, звучащие каждый вечер в прекрасном Дворце».

Евгения Лизунова (1926–1993) - ученый-литературовед, доктор филологических наук, член-корреспондент АН Казахстана в очерке «Человек-легенда», посвященном лауреату Ленинской премии Мухтару Омархановичу Ауэзову, вспоминала о встречах скульптора и автора романа-эпопеи об Абае, о том, как трудно шла работа над увековечением образа поэта: «Помню, была свидетельницей разговора Мухтара Омархановича со скульптором Хакимжаном Наурызбаевым, изважившим скульптуру Абая, - ту, что высится теперь в Алма-Ате в начале проспекта, носящего имя поэта. Мастер принес показать Мухтару Омархановичу полуметровую модель фигуры, вылепленную в темном пластелине. Долго и молча рассматривал ее

писатель, изредка чуть прикасался рукой, словно желая поправить складку на одежде поэта. Потом сказал: «Многим по-

Абаю на привокзальной площади. В проекте памятника Абаю предстает как поэт-гражданин, весь устремленный в будущее, исполненный светлой веры в свой народ». Скульптор смог передать и выразить в облике поэта-просветителя воплощение мудрости и поэтичности.

Первоначально планировалось установить его на привокзальной площади, но, учитывая расширение территории столицы и дальнейшую модернизацию проспектов и площадей, выбрали место на пересечении двух будущих проспектов. Памятник Абаю был установлен 12 ноября 1960 года в честь 115-летия поэта и мыслителя на площади, названной его именем, (в тот период Дворца культуры еще не было). Улица Арычная (в простонародье - Головной арык) в 1961 году была переименована в проспект Абая. Архитектор И.И. Белоцерковский. Общая высота монумента - 13,7 м. Трапециевидная форма постамент, выполненный из красного гранита, напоминала скалу. Скульптура отлита из бронзы. Фигура Абая дана в движении, в левой согнутой руке держит книгу, а правой придерживает полы накинутого на плечи чапана, лицо выражает задумчивость, взгляд устремлен вдаль, словно в будущее народа.

На следующее утро в газете «Казахстанская правда» сообщалось об открытии памятника: «Митинг окончен. Первый секретарь ЦК КП Казахстана Д.А. Кунаев перерезает ленточку, и спадает полотно, открывая взору памятник Абаю». При создании памятника поэту-мыслителю масштабно проявился талант ваятеля Хакимжана Наурызбаева, его даже назвали «отцом бронзового Абая». Его представили к Ленинской премии, но, говорят, он от нее отказался.

Этот памятник является венцом творчества Х. Наурызбаева.

Образ Абая на фоне белоснежных вершин Тянь-Шаня созерцали несколько поколений алматинцев, казахстанцев и гостей со всего света. Этот облик так же узнаваем, как опекунский Пушкин в Москве.

Приведем несколько высказываний и стихотворных строчек о площади Абая и главном памятнике Алматы. Писатель Ануар Алимжанов в очерке «Завет истории» (1974) отмечал: «Знаменательно и то, что Дни советской литературы открываются в том же прекрасном Дворце, носящем имя нашего вояды, где осенью минувшего года начинала свою работу V конференция писателей стран Азии и Африки, которая справедливо названа конференцией единства прогрессивных сил литературы мира. Он, этот Дворец, стоит на площади, где высится памятник Абаю. Отсюда, от подножия этих величественных гор начинаются великие казахские степи, у этих гор истоки необозримых равнин...».

Мухамеджан Каратаев - академик, литературовед, писатель и критик, в очерке «Свет исполненной мечты» (1977) писал: «На стыке самых просторных, самых красивых проспектов Алма-Аты - имени Ленина и Абая, на фоне гор стоит памятник великому сыну казахского народа - мечтателю, правдолюбу, гуманисту, поэту, мыслителю, гражданину».

Рассвет в столице Казахстана приходит с вершин Алатау. Первые сол-

нечные лучи золотят горные снега и бронзовое чело Абая, как бы напоминая, что и при жизни поэт встречал утро нового дня раньше своих современников.

Всякий раз, когда я поднимаюсь по проспекту Ленина и вижу монумент Абая, то невольно думаю, что это глубоко символично. И по ассоциации вспоминаю свою юность и юность моих сверстников - всех тех, кого советская власть звала к свету, к жизни» (проспект Ленина - ныне проспект Достык - Прим. Авт.).

Известные казахские поэты посвятили площади и памятнику Абая стихи и песни - К. Мырзалиев «Памятник Абаю» (1965), И. Алимкулов и другие. Семипалатинский ученый-абаевед, писатель, поэт и переводчик, кандидат филологических наук Мурат Султанбеков в молодости написал стихотворение «На проспекте Абая» (1969) - взволнованные впечатления о встрече с бронзовым поэтом-земляком:

(Примечание: стихотворение опубликовано в небольшой авторской книжке «Новые стихи», 1969 г. В первой половине 60-х годов прошлого века после армии М. Султанбеков преподавал русский язык и литературу на родине Абая, в Средней школе имени Абая в Караулые, где его ученицей была автор стихов).

Самый знаменитый памятник Абаю запечатлен также на полотнах художников, например, на двух картинах Ж. Шарденова и других.

Мне не раз приходилось бывать в доме и в творческой мастерской художника - я была лично знакома с ним и его семьей, тесно общалась с его родителями - Есимжаном-ата и Таслимой-апа. Талантливый человек, уважаемый в среде творческой интеллигенции столицы, был весьма скромным человеком в быту, спокойный в общении, не лишенный здравого юмора. Как семейную реликвию храню небольшой гипсовый бюст Чокана Валиханова работы Хакимжана Наурызбаева, как и знаменитый бюст Абая, подаренный автором нашей семье (позже он был передан в дар в честь юбилея Абайской средней школе на родине поэта-просветителя в Караулые Семипалатинской области (ныне области Абай) моей матерью, Нагимой Кутжановой, работавшей там учительницей в послевоенное время.

Статьей о творчестве Хакимжана Наурызбаева я отдала дань памяти и восхищения великому ваятелю казахского народа, который оставил нам монументальные шедевры с образами великих людей Казахстана, скульптурную галерею своих творений, среди которых главенствующее место занимает памятник Абая в Алматы.

ФАТИМА ОРАЗБЕКОВА,
педагог,
член Союза журналистов

ЕЖЕНЕДЕЛЬНЫЙ ГОРОСКОП

БИЗНЕС И КАРЬЕРА

С 17 ПО 23 НОЯБРЯ

ОВЕН. Не исключены некоторые финансовые затруднения. Например, деньги могут поступить не в полном объеме, как вы этого ожидали. И это может создать серьезные трудности. А кредиты сейчас лучше не брать.

ТЕЛЕЦ. Вас может потянуть на транжирство, по-

старайтесь не поддаваться этому импульсу. Есть масса способов хорошо провести время, не потратив много денег.

БЛИЗНЕЦЫ. Ваш труд будет вознагражден, причем даже больше, чем вы ожидали. Ваше творчество приносит материальный доход и популярность. Так что вы можете даже не особенно заду-

мываться об экономии.

РАК. Вторая половина недели более благоприятна. В среду вы сможете решить наиболее сложную проблему малыми силами и средствами, но для этого потребуются взглянуть на ситуацию под неожиданным углом.

ЛЕВ. На этой неделе особенно крупных поступлений не предвидится, но вашему финансовому положению далеко до бедственного состояния. Только не стоит пускаться в авантюры или ждать выигрыша в лотерею.

ДЕВА. В понедельник возможен финансовый успех, но сразу рядом появятся конкуренты и завистники. На вторник желательно планировать какие-нибудь серьезные мероприятия. В четверг придут неожиданные деловые но-

вости.

ВЕСЫ. В понедельник и четверг будут удачными сделки и деловые переговоры. Неделя стабильна в финансовом плане, поэтому в субботу можете устроить шопинг и не экономить.

СКОРПИОН. Неделя принесет дополнительный доход. В делах, связанных с бизнесом, необходима последовательность и пунктуальность, нежелательно принимать скоропалительных решений. В выходные стоит отдохнуть от рабочих проблем.

СТРЕЛЕЦ. В бизнесе дела могут оказаться запутанными, возможно наличие проверяющих всех мастей, а также интриги у вас за спиной. Но вы со всем справитесь. Денежных проблем не предвидится, что позволит вам при-

обрести желаемое.

КОЗЕРОГ. Если вы дали слово, то сдержите его. И это благоприятно отразится на партнерских отношениях и стабилизирует ваше финансовое положение. Новые проекты пока лучше не начинать. В конце недели сделки, связанные с недвижимостью, порадуют вас.

ВОДОЛЕЙ. Во вторник будьте осторожны, берегите свой кошелек. Финансовые поступления стабильны, однако ваши запросы слишком велики. Не стоит влезать в долги и в кредиты.

РЫБЫ. Ваш труд не останется без вознаграждения. В середине недели вы можете рассчитывать на прибыль. В выходные возможны непредвиденные расходы, связанные с семейными проблемами.

АБАЙ АИМАҚ
медиахолдинг

<https://vestisemey.kz>

Директор **Р.А. МОЛДАШЕВА**

Редактор
Ш.Н. РЫСАКОВА

Дизайн
и компьютерная
верстка
Е.Д. КОРОБОВА
И.А. ГАВРИЛОВ

Газета перерегистрирована в Министерстве информации и общественного развития Республики Казахстан Комитет информации 05 июня 2025 года.
Регистрационное свидетельство № КЗ76УР/00121172
Газета набрана и сверстана в компьютерном центре ТОО "АБАЙ АИМАҚ МЕДИА".
Отпечатана в ТОО "Печатное издательство агентство "Рекламный дайджест".
г. Усть-Каменогорск, пр. Абая, 20

Объем 4 у.п.л. Периодичность - два раза в неделю.
За достоверность официальной информации, рекламы и объявлений редакция ответственности не несет. Рукописи не принимаются. Предоставленные материалы не рецензируются. Претензии по публикациям принимаются редакцией в течение месяца. Перепечатка и любое воспроизведение материалов и фотографий издания возможны только с письменного разрешения редакции.

ТИРАЖ ВЫПУСКА - 17 568 экз.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: F18A5H3 г. Семей, ул. К. Мухамедханова, 12.
Тел.: 52-36-57 (приемная); 56-08-03 (отдел рекламы и подписки); 52-07-34 (журналисты); телефакс: 52-04-75 (компьютерный центр).

ТОО «Schaefer Enterprises»

Республика Казахстан, 070000,

БИН 140740020433

г. Усть-Каменогорск, пр. Каныша Сатпаева, 26 - 4

ЭФИРНАЯ СПРАВКА № 13 от 13.11.2025

к Договору № 03/25 от 11.02.2025

ЗАКАЗЧИК: ТОО «Legal Ecology Concept»

ИСПОЛНИТЕЛЬ: ТОО «Schaefer Enterprises»

Рекламные услуги: размещение объявления в бегущую строку на телеканале «ALTAI»

Текст: Қоғамдық тыңдаулар! «Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды. Жобалық құжаттаманың атауы: Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау-кен жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 65 га құрайды. Координаттар: 1) 49°04'12,614"се, 81°33'18,368"шб; 2) 49°04'11,82"се, 81°34'32,273"шб; 3) 49°03'57,783"се, 81°34'31,91"шб; 4) 49°03'58,475"се, 81°33'18,05"шб. Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 11:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о., Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Бөке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жататын Ақжал ауылдық округіне жатады. Бөке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Бөке және Ақжал кенттерінен көлікті жөнелту уақыты 18.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcX6UcXrCiWWCogObZpnSXM2pDG33.1>.

Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: eg9v2X. Тіркеу талқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосылу мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады. Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда <https://ndbecology.gov.kz/>, "қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі" бөлімі танысуға болады, сондай-ақ "Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ ЖАО сайтында e-priroda.gov.kz "қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>. Барлық ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ: Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, "Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: prirodnuye-resursy-obl.abay@mail.ru. Қоғамдық тыңдауларды өткізу қағидаларына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады. Жоспарланған қызметтің бастамашысы: "Боке" ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47. Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "Legal Ecology Concept" ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com. Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10. Лицензия №02589Р 04.01.2023 жылы «ҚР экология, геология және табиғи ресурстар министрілігі» ММ берілді.

Общественные слушания! ТОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный. Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. Площадь участка работ составляет 65 га. Координаты: 1) 49°04'12,614"сш, 81°33'18,368"вд; 2) 49°04'11,82"сш, 81°34'32,273"вд; 3) 49°03'57,783"сш, 81°34'31,91"вд; 4) 49°03'58,475"сш, 81°33'18,05"вд. Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 11:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский

район, Акжальский с.о. село Жанаозен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Акима Акжальского сельского округа». Населенные пункты поселок Акжал и Боке относятся к Акжальскому сельскому округу, которые административно относятся к Жанаозену. Для жителей поселков Боке, Акжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Акжал в 09:30 часов 18.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcX6UcXrCiWWCogObZpnSXm2pDG33.1>.

Идентификатор конференции: 795 8862 1470, код доступа: eg9v2X. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обращаться по телефонам инициатора намечаемой услуги. С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний», а также сайте МИО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» e-priroda.gov.kz в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>. Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Турлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35-44-32. Электронный адрес: prirodnyue-resursy-obl.abay@mail.ru. Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний. Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандыкский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47. Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com. Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел: +7 (777) 414-90-10. Лицензия №02589Р от 04.01.2023 года выдана ГУ «Министерство экологии, геологии и природных ресурсов РК».

Дата выхода: 13 ноября 2025 г.

Сумма: 122 200 (сто двадцать две тысячи двести) тенге

Исполнитель:

ТОО «Schaefer Enterprises»

/Директор / Потешкина А.В./

Заказчик:

ТОО «Legal Ecology Concept»

/Директор / Мустафаева С.И./

Қоғамдық тыңдаулар!

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жылына түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды. Жобалық құжаттаманың атауы: Южный учаскесінің сульфидті кендерін оңдору жөніндегі тау-кен аумағының жоспарына өзгертуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Өсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс учаскесінің ауданы 65 га құрайды. Координаттар: 1) 49 04'12,614"се, 81 33'18,368"шб; 2) 49 04'11,82"се, 81 34 32,273"шб; 3) 49 03'57,783"се, 81 34'31,91"шб; 4) 49 03'58,475"се, 81 33'18,05"шб

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 11:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о., Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжал аумадық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Боке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге қаталып Ақжал аумадық округіне қатады. Боке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Боке және Ақжал кенттерінің көлікті жөнелту уақыты 18.12.2025 жылы сағат 09:30-да Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша өту қажет: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcXG6UcXrClWWCgObZpnSXm2pDG33.1>. Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: eg9v2X. Тіркеу талқалау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталады. Қосымша мәселелері бойынша көзделіп отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталында <https://ndbecology.gov.kz/>, "қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі" бөлімі танысуға болады, сондай-ақ "Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ ЖАО сайтында prroda.gov.kz "қоғамдық тыңдаулар" бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Берілік ескертулер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталында, сондай-ақ Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, "Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7122) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: prrodnyue-resursy-obl.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларды өткізу мағидаларына сәйкес ашық жылына өткізу мерімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: "Боке" ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050060, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 75/7 үй, БСН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы әзірлеуші: "Legal Ecology Concept" ЖШС, Өскемен қ., 070002, М. Горький к-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

Общественные слушания!

ОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие в Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный, Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. Площадь участка работ составляет 65 га. Координаты: 1) 49 04'12,614"се, 81 33'18,368"ад; 2) 49 04'11,82"се, 81 34'32,273"ад; 3) 49 03'57,783"се, 81 34'31,91"ад; 4) 49 03'58,475"се, 81 33'18,05"ад.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 11:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. село Жаңаөзен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Ақжалского сельского округа». Населенные пункты поселков Ақжал и Боке относятся к Ақжалскому сельскому округу. Населенные пункты относятся к Жаңаөзену. Для жителей поселков Боке, Ақжал которые административно относятся к Жаңаөзену. Для жителей поселков Боке, Ақжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Ақжал в 09:30 часов 18.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи) на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=qTcXG6UcXrClWWCgObZpnSXm2pDG33.1>. Идентификатор конференции: 795 8862 1470, код доступа eg9v2X. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обращаться по телефону инициатора намечаемой услуги.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndbecology.gov.kz/>, раздел «Календарь общественных слушаний», а также сайте МЮ ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» e-prroda.gov.kz в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Тұрлыханова, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7122) 35-44-32. Электронный адрес: prrodnyue-resursy-obl.abay@mail.ru.

Согласно Правилам проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний.

Инициатор намечаемой деятельности: ОО «Боке», Республика Казахстан, 050060, город Алматы, Бостандықский район, проспект Аль-Фараби, д. 75/7, БИН: 080840017304, e-mail: wowzeroskill@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Разработчик проектной документации: ОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел: +7 (777) 414-90-10.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ІШкі Істер Қызылорда облыстық
қорғаныс басқармасының
қарамағындағы

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ІШкі Істер Қызылорда облыстық
қорғаныс басқармасының
қарамағындағы

12.11.2025 10:52

Қоғамдық тыңдаулар!

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексінің талаптарына сәйкес ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабартайды. Жобаның құжаттаманың атауы: Южный участоксінің сульфидті кентерін өндіру жөніндегі тұз-көк жұмыстарының жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары. Әсер ету аймағы: Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жұмыс участкасінің ауданы 65 га құрайды. Координаттар: 1) 49 04'12,614"се, 81 33'18,368"шб; 2) 49 04'11,82"се, 81 34'32,273"шб; 3) 49 03'57,783"се, 81 34'31,91"шб; 4) 49 03'58,475"се, 81 33'18,05"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 11:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о. Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжал ауылдық округі әкімінің аппараты" ММ ғимаратында өтеді. Ақжал және Боке елді мекендері Әкімшілік жағынан Жаңаөзенге жатқатып Ақжал ауылдық округіне жатады. Боке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін көлік беріледі. Боке және Ақжал кенттерінен көлікті жөнелту уақыты 18.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша ету қабеті: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=QlRlcXh6Ukxlc1VWVCogObZpbnNXMzprDzQ3L1>. Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: eg9v2X. Тіркеу тапқылау басталғанға дейін 15 минут бұрын басталыны. Қосалду мәселелері бойынша қозғалып отырған қызмет бастамашысының телефондары бойынша хабарлауға болады.

Қоғамдық құжаттама пакетімен «Коршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталында <https://ndbecology.gov.kz/>, қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі» бөлімі таныстыра болады, сондай-ақ «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ ЖАӨ сайтында erpiroda.gov.kz, қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Барлық сұрақтар және / немесе ұсыныстар «Коршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталында, сондай-ақ Семей қаласы, Тұрлыханов көшесі, 30, «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық мекен-жайы: erpirodaye-resury-obl.abay@gmail.com.

Қоғамдық тыңдауларға өткізу қаттықтарына сәйкес ашық жиналысты өткізу мерзімі қоғамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарына бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050066, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 757-йр, БСН: 080840017364, e-mail: wowzregor31@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Қоғамдық құжаттамаға зиярәуші: «Legal Ecology Concept» ЖШС, Бөкенен к., 070002, М. Горький кө-сі, 21, БСН: 211040029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша апаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел.: +7 (777) 414-90-10.

Общественные слушания!

ТОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на воздействие к Плану горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный. Территория воздействия: область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. Площадь участка работ составляет 65 га. Координаты: 1) 49 04'12,614"сш, 81 33'18,368"дл; 2) 49 04'11,82"сш, 81 34'32,273"дл; 3) 49 03'57,783"сш, 81 34'31,91"дл; 4) 49 03'58,475"сш, 81 33'18,05"дл.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 11:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жарминский район, Ақжалский с.о. село Жаңаөзен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Ақима Ақжалского сельского округа». Населенные пункты поселок Ақжал и Боке относятся к Ақжалскому сельскому округу, которые административно относятся к Жаңаөзену. Для жителей поселков Боке, Ақжал будет предоставлен транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Ақжал в 09:30 часов 18.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференцсвязи на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо пройти по ссылке:

<https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=QlRlcXh6Ukxlc1VWVCogObZpbnNXMzprDzQ3L1>. Идентификатор конференции: 795 8862 1470, код доступа: eg9v2X. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обратиться по телефону администратора замещающей услуги.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» МВГО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» erpiroda.gov.kz в разделе «Общественные слушания»: <https://www.gov.kz/memleket/entities/abay-tabigat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Турдылинова, 30. ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел.: 8 (7222) 35-44-32. Электронный адрес: erpirodaye-resury-obl.abay@gmail.com.

Согласно Правил проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по решению участников общественных слушаний.

Инициатор иницирующей деятельности: ТОО «Боке», Республика Казахстан, 050066, город Алматы, Костаньский район, проспект Ал-Фараби, д. 757/7, БИН: 080840017364, e-mail: wowzregor31@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Разработчик проектной документации: ТОО «Legal Ecology Concept», г. Усть-Каменогорск, 070002, ул. М. Горького, 21, БИН: 211040029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел.: +7 (777) 414-90-10.

14.11.2025 11:21

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ
РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКІЗУ КҮНІ

6 қазан 2024
ОКТАБРЬ

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АРҚАУЛАНДЫРУ АЖАТЫ АҚПАРАТ

Хайратқа келуіңіз!
Қазақстан Республикасының Конституциясына өзгерістер енгізу туралы референдум өткізілуіне қатысуға құқығыңыз бар. Референдум өткізілуіне қатысуға құқығыңыз бар. Референдум өткізілуіне қатысуға құқығыңыз бар.

Қоғамдық тыңдаулар!

«Боке» ЖШС Қазақстан Республикасының Экологиялық жағдайын, таланттарын сайкес анық жиналмас түрде қоғамдық тыңдаулар өткізу туралы хабарлайды. Жобалық құжаттаманың атауы: Южный участок на территории земель охр. назначения в границах территории охр. назначения «Боке» в Жамбылской области. Координаты: 1) 49°04'12,614"се, 81°33'18,368"шб, 2) 49°04'11,82"се, 81°34'32,273"шб, 3) 49°03'57,783"се, 81°34'31,91"шб, 4) 49°03'58,475"се, 81°33'18,05"шб.

Қоғамдық тыңдаулар 23.12.2025 жылы сағат 11:00-де Қазақстан Республикасы, Абай облысы, Жарма ауданы, Ақжал а. о., Жаңаөзен ауылы, Ер Жәнібек көшесі 8, "Ақжал аудандық округі әкімінің аппараты" ММ газаратында өтеді. Ақжал және Боке елді мекендері Әкімінің жағатын Жаңаөзенге жағатын Ақжал аудандық округіне жағатын Боке, Ақжал кенттерінің тұрғындары үшін қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін емес беремді Боке және Ақжал кенттерінен қалғат жөнесту уақыты 18.12.2025 жылы сағат 09:30-да. Қоғамдық тыңдауларға қатысу үшін мына сілтеме бойынша ату қажет: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=QlZlX0UxXkRlWVpSc0p0b2Zpbn5XZmZpDGZ3L1>.

Конференция идентификаторы: 795 8862 1470, кіру коды: e99v2X. Тіркеу тіркелу бастағандан кейін 15 минут бұрын басталады. Қосымша мәселелері бойынша көзделіп отырып қызмет бастамасының телефондары бойынша хабарласуға болады.

Жобалық құжаттама пакетімен «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық перекестер банкі» порталда <https://ndb.ecology.gov.kz>, «қоғамдық тыңдаулар күнтізбесі» бөлімі танысуға болады, сондай-ақ «Абай облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ ЖАО сайтында e-portal.gov.kz «қоғамдық тыңдаулар» бөлімінде: <https://www.gov.kz/nominations/online/abay-abaqat>.

Тіркеу өкілдер және / немесе ұсыныстар «Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы Ұлттық деректер банкі» порталда, сондай-ақ Семей қаласы, Түрліжаз көшесі, 30, «Абай облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ, тел. қоғамдық тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күніне кешкітірмейтін мерзімде қабылданады: 8 (7222) 35-44-32. Электрондық жұмыс күніне reinfo@uzre-tenyau-abi.abay@mail.ru.

Қоғамдық тыңдауларға өткізу жағдайларына сайкес анық жиналмасы өткізу мерзімі ағамдық тыңдауларға қатысушылардың шешімі бойынша қатарынан бес жұмыс күніне дейін ұзартылады.

Жасалынған қызметтің бастамасы: «Боке» ЖШС, Қазақстан Республикасы, 050000, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Әл-Фараби даңғылы, 25/7 үй, ІСН: 080840017304, e-mail: worazatovskii@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Жобалық құжаттаманы анықтау: «Legal Ecology Concept» ЖШС, Осакаев к., 070602, М. Горький көшесі, 21, ІСН: 211049029201, Тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Қосымша ақпаратты электрондық пошта арқылы алуға болады: toolec21@gmail.com және тел: +7 (777) 414-90-10.

Общественные слушания!

ОО «Боке», в соответствии с требованиями Экологического кодекса РК, уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Наименование проектной документации: материалы документов для получения экологического разрешения на выполнение в Планов горных работ по добыче сульфидных руд участка Южный. Территория воздействия: область Абай, Жамбылский район, Ақжалский с.о. Площадь участка работ составляет 65 га. Координаты: 1) 49°04'12,614"се, 81°33'18,368"шб, 2) 49°04'11,82"се, 81°34'32,273"шб, 3) 49°03'57,783"се, 81°34'31,91"шб, 4) 49°03'58,475"се, 81°33'18,05"шб.

Общественные слушания состоятся 23.12.2025 года в 11:00 часов по адресу: Республика Казахстан, область Абай, Жамбылский район, Ақжалский с.о. село Жаңаөзен, ул. Ер Жәнібек 8, в здании «ГУ Аппарат Ақима Ақжалского сельского округа». Населенные пункты поселок Ақжал и Боке относятся к Ақжалскому сельскому округу, которые административно относятся к Жаңаөзену. Для жителей поселков Боке, Ақжал будет предоставляться транспорт для участия в общественных слушаниях. Время отправки транспорта от п. Боке и Ақжал в 09:30 часов 18.12.2025 года. Общественные слушания проводятся в смешанном формате (открытого собрания и видеоконференции на платформе ZOOM). Для участия в общественных слушаниях необходимо прийти по ссылке: <https://us04web.zoom.us/j/79588621470?pwd=QlZlX0UxXkRlWVpSc0p0b2Zpbn5XZmZpDGZ3L1>. Идентификатор конференции: 795 8862 1470, код доступа: e99v2X. Регистрация начинается за 15 минут до начала обсуждения. По вопросам подключения можно обратиться по телефону инициатора замечаний услуга.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов» <https://ndb.ecology.gov.kz>, реалісе «Қазақдар, общественные слушания», а также сайте МЖО ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай» e-portal.gov.kz в разделе «Общественные слушания» <https://www.gov.kz/nominations/online/abay-abaqat>.

Все замечания и/или предложения принимаются в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний на портале «Национальный банк данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов», а также по адресу: г. Семей, ул. Түрліжаз, 30, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования области Абай», тел. 8 (7222) 35-44-32. Электронный адрес: reinfo@uzre-tenyau-abi.abay@mail.ru.

Согласно Правил проведения общественных слушаний срок проведения открытого собрания продлевается до пяти последовательных рабочих дней по усмотрению участника общественных слушаний.

Инициатор замечаний деятельности: ООО «Боке», Республика Казахстан, 050000, город Алматы, Бостандық район, араластық Ал-Фараби, 25/7, ІСН: 080840017304, e-mail: worazatovskii@gmail.com, тел: 8-775-176-01-47.

Разработчик проектной документации: ООО «Legal Ecology Concept», в Усть-Каменгорск, 070602, ул. М. Горького, 21, ІСН: 211049029201, тел.: +7 (777) 414-90-10, e-mail: toolec21@gmail.com.

Дополнительную информацию можно получить по адресу электронной почты: toolec21@gmail.com и тел. +7 (777) 414-90-10.

Оңтүстік учаскесінде сульфидті кен өндіруге арналған тау-кен жұмыстары жоспарына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар материалдары бойынша баяндама

Оңтүстік учаскесіндегі жұмыстар «Шығыс Қазақстан облысындағы Боко-Васильев кен алқабындағы тотыққан кендерге арналған тау-кен жұмыстарының жоспарына» сәйкес жүргізілуде.

Жер қойнауындағы тау жыныстары мен кендердің қасиеттері, олардың жатыс жағдайлары, климаттық ерекшеліктері және алдағы жұмыстардың ауқымы — барлығы да жою және өндіру жұмыстары үшін автокөлікпен бірге қолданылатын гидравликалық экскаваторларды пайдалана отырып, кезең-кезеңімен өндірістік технологияны қолдануды талап етеді.

Осы Тау-кен жұмыстарының жоспары бұрғылау-жару жұмыстарын қолдана отырып, Оңтүстік учаскесін ашық тәсілмен әзірлеуді көздейді. Тау-кен жұмыстарының шекаралары баланстық қорларды карьерлердің контурына максималды және экономикалық тұрғыдан тиімді енгізуді ескере отырып, аршылған жыныстардың ең аз көлемімен және қауіпсіз пайдалану жағдайларын қамтамасыз етумен анықталды. Даму төрт карьердің шекарасында болжанады.

Кен орнының аршылған жыныстарын аршылған жыныстардың үйіндісіне орналастыру көзделмейді. Аршылған жыныстардың барлық көлемін үйемелік сілтісіздендіру учаскесін салу және жол салу үшін пайдалану жоспарлануда.

Карьерден шыққан кен лицензияланған аумақтан тыс қайта өңдеуге тасымалданады.

Жол бойында алынатын сульфидті және тотыққан кендер карьерлердің бортында тиісінше сульфидті және аралас кендердің уақытша қоймаларында жиналады.

Жобалық қорларды пайдаланудың жалпы мерзімі 8 жылды құрайды.

Аршудың жалпы коэффициенті-1,63 т. м. / т.

Қазып алынған тотыққан қоры 337,4 мың тонна көлемінде болған жағдайда, соған сәйкес 548,8 мың текше метр аршыма тау жыныстарын қоса өндіру қажет.

Техникалық тапсырмаға сәйкес, тау-кен жұмыстарының режимі жыл бойы, екі ауысыммен, вахталық әдіспен жүргізіледі, вахта ұзақтығы – 15 күн (тәулігіне 12 сағаттан 2 ауысым), жылына 365 күн.

Мұндай жағдайда ең тиімдісі – орталық сақиналы қазу жүйесі болып табылады. Бұрғылап-жару жұмыстары мердігер ұйым күшімен орындалады.

Қазылатын кен мен жыныстардың физика-механикалық қасиеттерін, кен орнының игерілу жағдайларын және карьердің өнімділігін ескере отырып, қазу мен тиеуге арналған жабдық ретінде гидравликалық экскаватор қолдану орынды.

Жобалық кезеңде баланстық кендерді тасымалдаудың жалпы көлемі 337,4 мың тоннаны құрайды. Лицензиялық алаңның аумағында тотыққан және сульфидті кендердің қоймаларын орналастыру көзделеді. Қоймалардың сыйымдылығы кен өңдеу зауытының 2 айлық қажеттілігін қамтамасыз етуі керек. Кенді сақтаудың осы көлемдерінде, автомобиль көлігін пайдаланған кезде бульдозерді пайдаланып қоймалау схемасын қабылдаған жөн.

Жұмыс басталар алдында жобалық алаңнан топырақ-өсімдік қабаты (ТӨҚ) алынып тасталды және бұзылған аумақтарды қайта қалпына келтіру кезінде оны болашақта пайдалану мүмкіндігі үшін жеке қоймаларға орналастырылды.

Карьерге су келіп түсуі аллювийлік су қабатының сулары мен таскөмірлі жыныстардың экзогендік және тектоникалық жарықшақтылығы арқылы дренаждануы нәтижесінде қалыптасады.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 2-қосымшасының 1-бөліміне сәйкес, жиі таралған пайдалы қазбалардан басқа қатты пайдалы қазбаларды өндіру және байыту – қоршаған ортаға теріс әсер ететін **I санаттағы нысандарға** жатады.

АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАНЫ

Қоршаған ортаға эмиссиялар нормативтерін айқындау әдістемесінің 12-тармағының талаптарына сәйкес (ЭГТРМ-нің 2021 жылғы 10 наурыздағы № 63 бұйрығы) шығарындылар көздерінің тізбесі және олардың сипаттамалары жобалық ақпарат негізінде жобаланатын объектілер үшін айқындалады. Осылайша, өндіру жұмыстарын жүргізу кезеңінде атмосфераға ластаушы заттардың мынадай көздері көзделеді:

- карьер (қазу-түсіру жұмыстары, аршылымдағы автокөлік жұмыстары, кен мен ПСП, автосамосвалдардың жұмысы, арнайы техниканың жұмысы, жарылыс жұмыстары, бұрғылау жұмыстары) – көз. 6001;
- ПСП алаңы (ПСП алаңын қалыптастыру, арнайы техниканың үйіндегі жұмысы, ПСП үйіндінен шаңның таралуы) – көз. 6002;
- кен қоймасы (сульфидті кендер) – көз. 6003;
- кен қоймасы (тотығу кезеңіндегі кендер) – көз. 6004;
- кен қоймасы (аралас кендер) – көз. 6005;
- технологиялық жолдарды төсеу – көз. 6006;
- ЖҚМ қоймасы (мердігерлік жұмыстар) – көз. 6007;
- жанармай құйғыш (мердігерлік жұмыстар) – көз. 6008;
- карьерлік сорғы ДЭС – көз. 0001;
- жарық шамдарының ДЭС – көз. 0002;
- АПО (мердігерлік жұмыстар) – ист. 0003.

Жобаланатын объектіде атмосфераға зиянды заттар шығарындыларының жалпы саны - 11, оның ішінде: ұйымдастырылған-3, ұйымдастырылмаған – 8.

Атмосфераға шығаруды болжайтын ластаушы заттардың тізбесі: барлығы 11 атау: бейорганикалық шаң: 70-20% кремний қостотығы (3 қауіптілік класы), азот қостотығы (2 қауіптілік класы), азот тотығы (3 қауіптілік класы), көміртек тотығы (4 қауіптілік класы), күкірт қостотығы (3 қауіптілік класы), шекті С12-19 көмірсутектер (4 қауіптілік класы), формальдегид (2 қауіптілік класы), акролеин (2 қауіптілік класы), қара көміртек (күйе) (3 қауіптілік класы), қалқымалы заттар (3 қауіптілік класы), күкіртсутек (2 қауіптілік класы).

Атмосфералық ауаға шығарылатын барлық жұмыстар 2025-2044 жылдары орындалатын болады.

Ластауыштардың шығарындылары мен тасымалы тіркелімін жүргізу қағидаларына сәйкес (31.08.2021 ж. № 346) кәсіпорынның қызметі өндіріс қуаты үшін қабылданған шекті мәндері бар ластауыштардың шығарындылары мен тасымалы тіркеліміне есептілікті ұсыну туралы талаптар қолданылатын қызмет түрлеріне жатады (минералдық шикізатты қайта өңдеу өнеркәсібі). Өткен жылғы есептілік жыл сайын ағымдағы жылдың 1 сәуіріне дейін ұсынылады.

Сондай-ақ өндіру жұмыстарын жүргізу барысында нормативтерді айқындау әдістемесінің 24-тармағына сәйкес ең көп-бір реттік шығарындылары (бұйрық (ЭГТРМ 2021 жылғы 10 наурыздағы № 63 бұйрығы) атмосфералық ауаға әсерді бағалау мақсатында ескерілетін (жұмысы олардың стационарлық орналасуымен байланысты адамдардан ғана) әртүрлі техника мен автокөлік пайдаланылатын болады). Жылжымалы көздердің қозғалтқыштарынан жалпы шығарындылар (т/жыл) нормаланбайды және зиянды заттар шығарындыларының жалпы көлеміне енгізілмейді. Оқытудан максималды бір реттік шығарындылардың мәндері.

СУ РЕСУРСТАРЫ

Жалпы жұмыс істейтіндердің саны 50 адамды құрайды. Персоналдың қажеттіліктері үшін шаруашылық-ауыз су тұтыну көлемін есептеу үшін жылына 2175,4 м³ норма қабылданды.

Техникалық сумен жабдықтау үшін техникалық су жинайтын тоғаннан су пайдаланылады.

Шаңды басу суару машиналарының көмегімен жүзеге асырылады.

Қазіргі уақытта ауыз су қрандармен жабдықталған жабық контейнерлердегі жұмыс орындарына жеткізіледі. Сыйымдылықтар ҚР Денсаулық сақтау министрлігі рұқсат берген материалдардан дайындалады.

Жұмыскерлерді ауыз сумен жабдықтау үшін әкелінетін суды пайдалану жоспарлануда. Технологиялық қажеттіліктер үшін карьер сулары мен әкелінетін су пайдаланылатын болады.

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес ластаушы заттардың жол берілетін төгінділерінің (бұдан әрі-ҚҚС) нормативі эмиссиялардың шамалары болып табылады, олар әрбір шығарылым және тұтастай кәсіпорын үшін есептеулер негізінде белгіленеді. Ластаушы заттардың ҚҚС қоршаған ортаға әсер етуге рұқсат беру кезінде пайдаланылады.

Ластаушы заттардың нақты төгінділері туралы деректердің болмауына байланысты жобаланатын объект ретінде мәдени-тұрмыстық пайдаланылатын су объектілері үшін нақты шоғырлану ретінде шектік рауалы қойырлық (ШРҚ) қабылданады.

Төгінділер нормативтері «Васильевское» ЖШС үшін «Васильевское» ГМК» кен орнының құрамында тотыққан алтыны бар кендерді өнеркәсіптік игеру жобасының ұқсастығы бойынша белгіленген.

Шығаруды көздейтін ластаушы заттардың тізбесі: барлығы 12 атау: аммоний азоты, нитриттер, нитраттар, мұнай өнімдері, темір, магний, марганец, хлоридтер, сульфаттар, кадмий, мыс, қорғасын.

Жалпы шығарылатын қалдық сулардың көлемі су төгетін №1 нүктесінен жылына 190,738 тонна және су төгетін №2 нүктесінен жылына 580,854 тонна болады. Карьерді құрғату ұйымдастырылған ашық су төгу арқылы тау-кен жұмыстарымен параллель жүргізіледі.

Оңтүстік учаске су қорғау аймақтары мен беткей су объектілерінің қорғау белдеуінен тыс орналасқан.

ЖЕР РЕСУРСТАРЫ МЕН ТОПЫРАҚ

Пайдалы қазбаларды өндіру және өңдеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде жердің бұзылуы сөзсіз. Жоспарланған қызметтің нәтижесінде жұмыс учаскесінің шекарасында жаңа «техногендік» ландшафт қалыптастырылады, сондай-ақ жұмыс істеп тұрған өндіріс аумағында жүргізілетін болады, ол кен орнын игеру мерзімі өткеннен кейін қалпына келтірілетін болады.

Топырақ-құнарлы қабатты ПСП үйінділеріне жинай отырып алып тастау көзделеді.

Объектілерді орналастыру аумағы құрылыс салудан және жасыл желектерден бос. Объектілерді орналастыру үшін қосымша алаңдар талап етілмейді, кәсіпорынның барлық алаңдары тау-кен бөлу шекарасында орналасқан.

Пайдалану кезеңінде топырақ жамылғысындағы өзгерістердің бағыты Токум учаскесіндегі барлық экологиялық мониторинг жүйесінің құрамдас бөліктерінің бірі болып табылатын топырақ мониторингін жүргізу процесінде анықталатын болады.

Топырақ жамылғысының жай күйіне өндірістік экологиялық бақылау үшінші тараптың аккредиттелген зертханасын тарта отырып жылына 1 рет жүргізіледі.

ӨСІМДІКТЕР МЕН ЖАНУАРЛАР ӘЛЕМІ

Жобаланатын объектінің С33 шекарасында сирек, жойылып кету қаупі төнген, табиғи азық-түлік және дәрілік өсімдіктер жоқ. Өсімдіктердің түрлік құрамының, оның жай-күйінің, қауымдастықтардың өнімділігінің өзгеруі, жоспарланған қызмет аймағында зиянкестердің зақымдануы байқалмайды.

Жобалық шешімдерді іске асыру кезінде ауданның өсімдік ресурстарын пайдалану көзделмейді. Жоспарланған қызметтің өсімдіктерге әсер ету аймағы жұмыс учаскесімен шектеледі.

Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген жануарлардың тіршілік ету ортасы көзделіп отырған қызмет учаскесіне кірмейді.

Өндірістік объектінің жұмысын өндірістік алаңдар шегінде жүргізу жоспарлануда.

Жануарлар әлеміне ең жағымсыз әсер жер жамылғысының механикалық зақымдануымен байланысты, соның салдарынан өсімдік жамылғысы жойылып, жануарларға тамақ пен баспана береді, сонымен қатар өндірістік шу шығады.

Нысанды пайдалану мал азығы базасы мен тіршілік ету ортасының, сондай-ақ көші-қон жолдарының бұзылуына әкелмейді.

Жобада өсімдіктер мен жануарлар дүниесін сақтау жөніндегі іс-шараларды орындау көзделген.

ФИЗИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР

Кәсіпорындағы шудың негізгі көздері тау-кен жабдықтары, бульдозерлер, тракторлар, көлік құралдарының жұмысы және т. б.

Шу мен дірілден қорғау қолданылатын жабдықтың (бульдозерлер, экскаваторлар, автосамосвалдар және т.б.) конструктивті шешімдерімен қамтамасыз етіледі. Шу мен діріл деңгейінің жоғарылауының факторы технологиялық жабдықтың және оның қондырғыларының механикалық тозуы болып табылады, сондықтан шу мен діріл деңгейінің жоғарылауын болдырмау үшін келесі шаралар орындалады:

жұмыс орындарындағы шу мен дірілді бақылау өлшемдері;

шу мен діріл деңгейлері асып кеткен кезде себебін анықтау және тораптарды ауыстыру немесе жөндеу жөнінде шаралар қабылдау мақсатында бақылау тексеру жүргізіледі;

жабдықтарды, машиналар мен механизмдерді дыбыс сіңіретін қаптамалардың, қаптамалар мен қоршау конструкцияларының, басқару тұтқаларының, табандардың, орындықтардың, жұмыс істеп тұрған машиналар алаңдарының діріл оқшаулауының бар-жоғын және жарамдылығын мерзімді тексеру.

Өндіру жұмыстарын жүргізу учаскесінде Жоғары температуралы қоспалар шығарындылары бар объектілер жоқ, осыған байланысты атмосфераның жер үсті қабатына жылу әсері алынып тасталды.

Жобалық шешімдерді іске асыру кезінде радиациялық фактор бойынша әсер алынып тасталады.

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Кен орнын пайдалану кезінде өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтар түзілетін болады:

1. Аралас коммуналдық қалдықтар;
2. Майланған шүберек;
3. Пайдаланылған майлар;
4. Пайдаланылған аккумуляторлар;
5. Техника мен жабдықтардың пайдаланылған сүзгі элементтері;
6. Жарылғыш заттардың ыдысы;
7. Пайдаланылған шиналар;
8. Қара және түсті металдардың сынықтары;
9. Күл-қож қалдықтары;
10. Пайдаланылған мұнай сіңіргіш бондар.

Кен орнының аршу жыныстарын сыртқы үйінділерге орналастыру көзделмейді, өйткені олардың бүкіл көлемі үймелік сілтісіздендіру учаскесін салу және жолдарды төсеу қажеттіліктері үшін пайдаланылатын болады.

Өндіру жұмыстарын жүргізу кезінде Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 4 қосымшасының талаптарына сәйкес өндіріс және тұтыну қалдықтарымен жұмыс істеу бойынша мынадай іс шаралар енгізілді:

- өндіріс қалдықтарын көмуді азайту мақсатында аршу жыныстарын өз қажеттіліктеріне пайдалану көзделеді;

- өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинау және уақытша жинақтау үшін арнайы алаңдар ұйымдастырылды, контейнерлер орнатылды, қоймалар жабдықталды;

- өндіріс және тұтыну қалдықтарын беру шарт бойынша мамандандырылған ұйымдарға жүзеге асырылады.

ӨНДІРІСТІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ҚРЗ Экологиялық кодексінің (бұдан әрі – ҚР ЭК) 182-бабының 1-тармағының талаптарына сәйкес, I және II санаттағы объектілердің операторлары өндірістік экологиялық бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

ҚР ЭК-нің 187-бабының талаптарына сәйкес, объектінің операторы қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекітетін қағидаларға сәйкес өндірістік экологиялық бақылау нәтижелері бойынша ішкі есепке алуды жүргізеді, мерзімді есептерді қалыптастырады және Қазақстан Республикасының қоршаған орта және табиғи ресурстар туралы ұлттық деректер банкіне электрондық нысанда ұсынады.

Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасының орындалуы туралы есеп қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның ақпараттық жүйесіне есептік тоқсаннан кейінгі екінші айдың бірінші күніне дейін тоқсан сайын ұсынылады.

Өндірістік экологиялық бақылаудың мерзімдік есептеріне сынама алу актілері немесе хаттамалары, сондай-ақ өндірістік экологиялық мониторингтің сынақ нәтижелері хаттамалары қоса беріледі.

Құрылыс және қайта құру жұмыстары жүргізу шеңберінде ұйымдастырылған көздерде аспаптық бақылау қарастырылмаған, барлық көздер ұйымдастырылмаған болып табылады және олар есептік әдіспен бақыланады.

Жұмыстар жүргізу кезеңінде атмосфералық ауаны бақылау санитарлық-қорғау аймағының шекарасында тоқсан сайын бір рет жүргізіледі.

Жинақтаушы тоғандағы бақылау (фон) жылына 1 рет 3 тоқсанда көзделген.

Топырақ жамылғысының жай-күйін өндірістік экологиялық бақылау үшінші тараптың аккредиттелген зертханасын тарта отырып, жылына 1 рет жүргізіледі.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ БОЙЫНША ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ.

Жоспарды жүзеге асырудағы негізгі іс-шара – құрылыс және қайта құру жұмыстары кезінде шаң шығарындыларын азайтуға бағытталған шаңды басу жұмыстарын жүргізу.

Жоспарды жүзеге асыру 2025 жылдан 2032 жылға дейінгі жұмыстар жүргізу кезеңінде іске асырылады.

Белгіленген қызметті іске асыру, уақтылы бақылау және мониторинг барысында экологиялық заңнаманың барлық талаптары сақталған кезде қоршаған ортаға әсері жол берілетін деп бағаланады.

Южный учаскесінің сульфидті кендерін өндіру жөніндегі тау кен жұмыстарының жоспары

Әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін
құжаттар материалдары

«Боке» ЖШС

Оңтүстік учаскесіндегі жұмыстар «Шығыс Қазақстан облысындағы Боко-Васильев кен алқабындағы тотыққан кендерге арналған тау-кен жұмыстарының жоспарына» сәйкес жүргізілуде.

Жер қойнауындағы тау жыныстары мен кендердің қасиеттері, олардың жатыс жағдайлары, климаттық ерекшеліктері және алдағы жұмыстардың ауқымы — барлығы да жою және өндіру жұмыстары үшін автокөлікпен бірге қолданылатын гидравликалық экскаваторларды пайдалана отырып, кезең-кезеңімен өндірістік технологияны қолдануды талап етеді.

Осы Тау-кен жұмыстарының жоспары бұрғылау-жару жұмыстарын қолдана отырып, Оңтүстік учаскесін ашық тәсілмен әзірлеуді көздейді. Тау-кен жұмыстарының шекаралары баланстық қорларды карьерлердің контурына максималды және экономикалық тұрғыдан тиімді енгізуді ескере отырып, аршылған жыныстардың ең аз көлемімен және қауіпсіз пайдалану жағдайларын қамтамасыз етумен анықталды. Даму төрт карьердің шекарасында болжанады.

Кен орнының аршылған жыныстарын аршылған жыныстардың үйіндісіне орналастыру көзделмейді. Аршылған жыныстардың барлық көлемін үймелік сілтісіздендіру учаскесін салу және жол салу үшін пайдалану жоспарлануда.

Карьерден шыққан кен лицензияланған аумақтан тыс қайта өңдеуге тасымалданады.

Жол бойында алынатын сульфидті және тотыққан кендер карьерлердің бортында тиісінше сульфидті және аралас кендердің уақытша қоймаларында жиналады.

Жобалық қорларды пайдаланудың жалпы мерзімі 8 жылды құрайды.

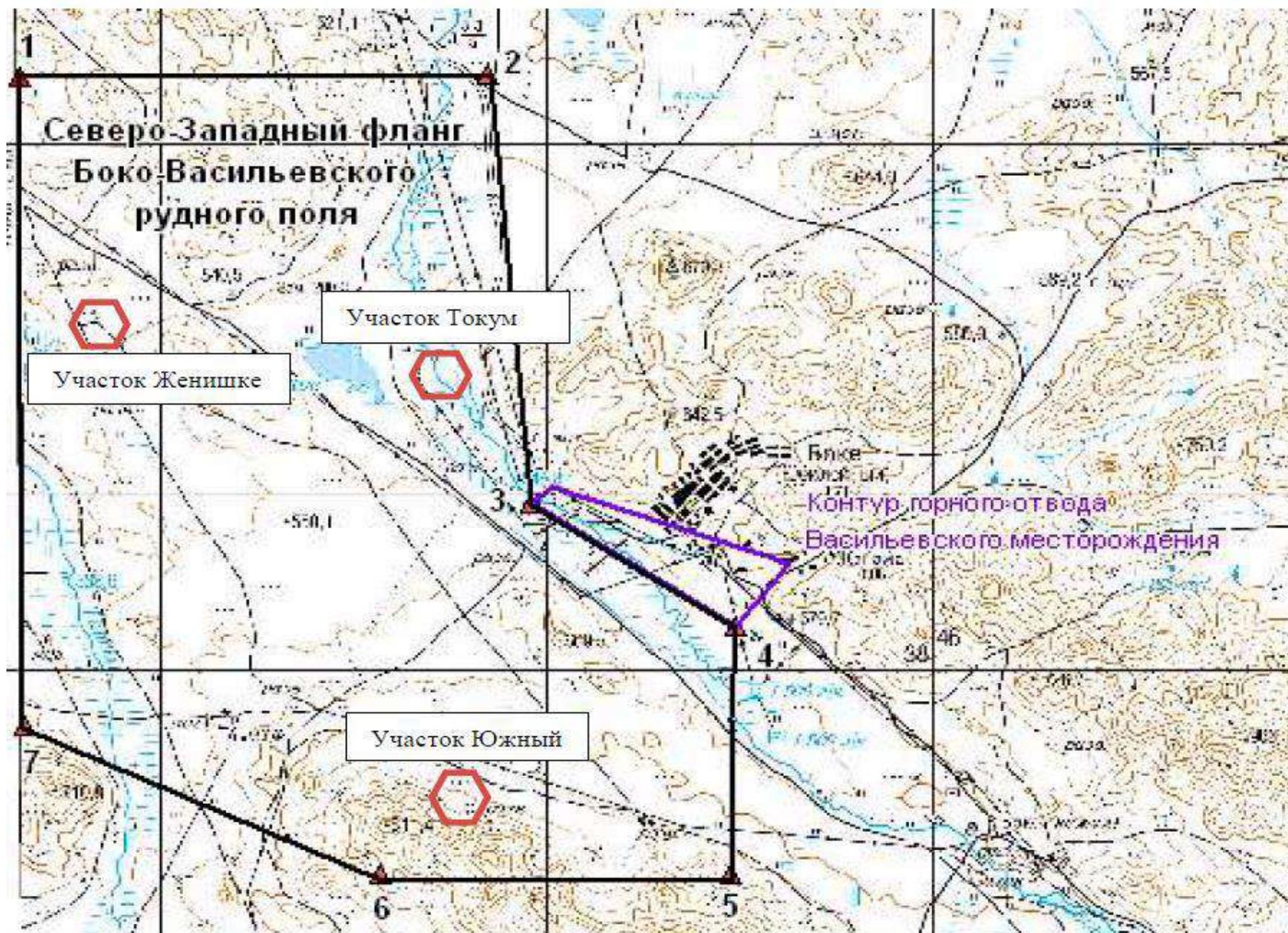
Аршудың жалпы коэффициенті-1,63 т. м. / т.

Қазып алынған тотыққан қоры 337,4 мың тонна көлемінде болған жағдайда, соған сәйкес 548,8 мың текше метр аршыма тау жыныстарын қоса өндіру қажет.

Техникалық тапсырмаға сәйкес, тау-кен жұмыстарының режимі жыл бойы, екі ауысыммен, вахталық әдіспен жүргізіледі, вахта ұзақтығы – 15 күн (тәулігіне 12 сағаттан 2 ауысым), жылына 365 күн.

Мұндай жағдайда ең тиімдісі – орталық сақиналы қазу жүйесі болып табылады. Бұрғылап-жару жұмыстары мердігер ұйым күшімен орындалады.

Қазылатын кен мен жыныстардың физика-механикалық қасиеттерін, кен орнының игерілу жағдайларын және карьердің өнімділігін ескере отырып, қазу мен тиеуге арналған жабдық ретінде гидравликалық экскаватор қолдану орынды.

Линейка

Линия Путь Многоугольник Круг 3D-путь 3D-много

Измерить расстояние между двумя точками на земле

Длина по карте: 2,40 Километры

Длина по поверхности планеты: 2,40

Направление: 32,62 градусы

Переход с помощью мыши

Бөке

Image © 2025 Airbus

Активация Windows

Чтобы активировать Windows, перейдите в [рабочий стол](#)

[Параметры](#)

Google Earth

Дата снимка: 6.21.2024 49°04'28.48" С 81°35'10.90" В Высота над уровнем моря: 0 м Обзор с высоты: 7,44 км

1671 м

1985

Жобалық кезеңде баланстық кендерді тасымалдаудың жалпы көлемі 337,4 мың тоннаны құрайды. Лицензиялық алаңның аумағында тотыққан және сульфидті кендердің қоймаларын орналастыру көзделеді. Қоймалардың сыйымдылығы кен өңдеу зауытының 2 айлық қажеттілігін қамтамасыз етуі керек. Кенді сақтаудың осы көлемдерінде, автомобиль көлігін пайдаланған кезде бульдозерді пайдаланып қоймалау схемасын қабылдаған жөн.

Жұмыс басталар алдында жобалық алаңнан топырақ-өсімдік қабаты (ТӨҚ) алынып тасталды және бұзылған аумақтарды қайта қалпына келтіру кезінде оны болашақта пайдалану мүмкіндігі үшін жеке қоймаларға орналастырылды.

Карьерге су келіп түсуі аллювийлік су қабатының сулары мен таскөмірлі жыныстардың экзогендік және тектоникалық жарықшақтылығы арқылы дренаждануы нәтижесінде қалыптасады.

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 2-қосымшасының 1-бөліміне сәйкес, жиі таралған пайдалы қазбалардан басқа қатты пайдалы қазбаларды өндіру және байыту – қоршаған ортаға теріс әсер ететін **I санаттағы нысандарға** жатады.

АТМОСФЕРАЛЫҚ АУАНЫ

Қоршаған ортаға эмиссиялар нормативтерін айқындау әдістемесінің 12-тармағының талаптарына сәйкес (ЭГТРМ-нің 2021 жылғы 10 наурыздағы № 63 бұйрығы) шығарындылар көздерінің тізбесі және олардың сипаттамалары жобалық ақпарат негізінде жобаланатын объектілер үшін айқындалады. Осылайша, өндіру жұмыстарын жүргізу кезеңінде атмосфераға ластаушы заттардың мынадай көздері көзделеді: карьер – көз. 6001; ПСП алаңы – көз. 6002; кен қоймасы (сульфидті кендер) – көз. 6003; кен қоймасы (тотығу кезеңіндегі кендер) – көз. 6004; кен қоймасы (аралас кендер) – көз. 6005; технологиялық жолдарды төсеу – көз. 6006; ЖҚМ қоймасы (мердігерлік жұмыстар) – көз. 6007; жанармай құйғыш (мердігерлік жұмыстар) – көз. 6008; карьерлік сорғы ДЭС – көз. 0001; жарық шамдарының ДЭС – көз. 0002; АПО (мердігерлік жұмыстар) – ист. 0003.

Атмосфераға шығаруды болжайтын ластаушы заттардың тізбесі: барлығы 11 атау: бейорганикалық шаң: 70-20% кремний қостотығы (3 қауіптілік класы), азот қостотығы (2 қауіптілік класы), азот тотығы (3 қауіптілік класы), көміртек тотығы (4 қауіптілік класы), күкірт қостотығы (3 қауіптілік класы), шекті C12-19 көмірсутектер (4 қауіптілік класы), формальдегид (2 қауіптілік класы), акролеин (2 қауіптілік класы), қара көміртек (күйе) (3 қауіптілік класы), қалқымалы заттар (3 қауіптілік класы), күкіртсутек (2 қауіптілік класы).

Атмосфералық ауаға шығарылатын барлық жұмыстар 2026-2032 жылдары орындалатын болады.

Ластауыштардың шығарындылары мен тасымалы тіркелімін жүргізу қағидаларына сәйкес (31.08.2021 ж. № 346) кәсіпорынның қызметі өндіріс қуаты үшін қабылданған шекті мәндері бар ластауыштардың шығарындылары мен тасымалы тіркеліміне есептілікті ұсыну туралы талаптар қолданылатын қызмет түрлеріне жатады (минералдық шикізатты қайта өңдеу өнеркәсібі). Өткен жылғы есептілік жыл сайын ағымдағы жылдың 1 сәуіріне дейін ұсынылады.

Сондай-ақ өндіру жұмыстарын жүргізу барысында нормативтерді айқындау әдістемесінің 24-тармағына сәйкес ең көп-бір реттік шығарындылары (бұйрық (ЭГТРМ 2021 жылғы 10 наурыздағы № 63 бұйрығы) атмосфералық ауаға әсерді бағалау мақсатында ескерілетін (жұмысы олардың стационарлық орналасуымен байланысты адамдардан ғана) әртүрлі техника мен автокөлік пайдаланылатын болады). Жылжымалы көздердің қозғалтқыштарынан жалпы шығарындылар (т/жыл) нормаланбайды және зиянды заттар шығарындыларының жалпы көлеміне енгізілмейді. Оқытудан максималды бір реттік шығарындылардың мәндері.

СУ РЕСУРСТАРЫ

Жалпы жұмыс істейтіндердің саны 50 адамды құрайды. Персоналдың қажеттіліктері үшін шаруашылық-ауыз су тұтыну көлемін есептеу үшін жылына 2175,4 м³ норма қабылданды.

Техникалық сумен жабдықтау үшін техникалық су жинайтын тоғаннан су пайдаланылады.

Шаңды басу суару машиналарының көмегімен жүзеге асырылады.

Қазіргі уақытта ауыз су крандармен жабдықталған жабық контейнерлердегі жұмыс орындарына жеткізіледі. Сыйымдылықтар ҚР Денсаулық сақтау министрлігі рұқсат берген материалдардан дайындалады.

Жұмыскерлерді ауыз сумен жабдықтау үшін әкелінетін суды пайдалану жоспарлануда. Технологиялық қажеттіліктер үшін карьер сулары мен әкелінетін су пайдаланылатын болады.

Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес ластаушы заттардың жол берілетін төгінділерінің (бұдан әрі-ҚҚС) нормативі эмиссиялардың шамалары болып табылады, олар әрбір шығарылым және тұтастай кәсіпорын үшін есептеулер негізінде белгіленеді. Ластаушы заттардың ҚҚС қоршаған ортаға әсер етуге рұқсат беру кезінде пайдаланылады.

Ластаушы заттардың нақты төгінділері туралы деректердің болмауына байланысты жобаланатын объект ретінде мәдени-тұрмыстық пайдаланылатын су объектілері үшін нақты шоғырлану ретінде шектік рауалы қойырлық (ШРҚ) қабылданады.

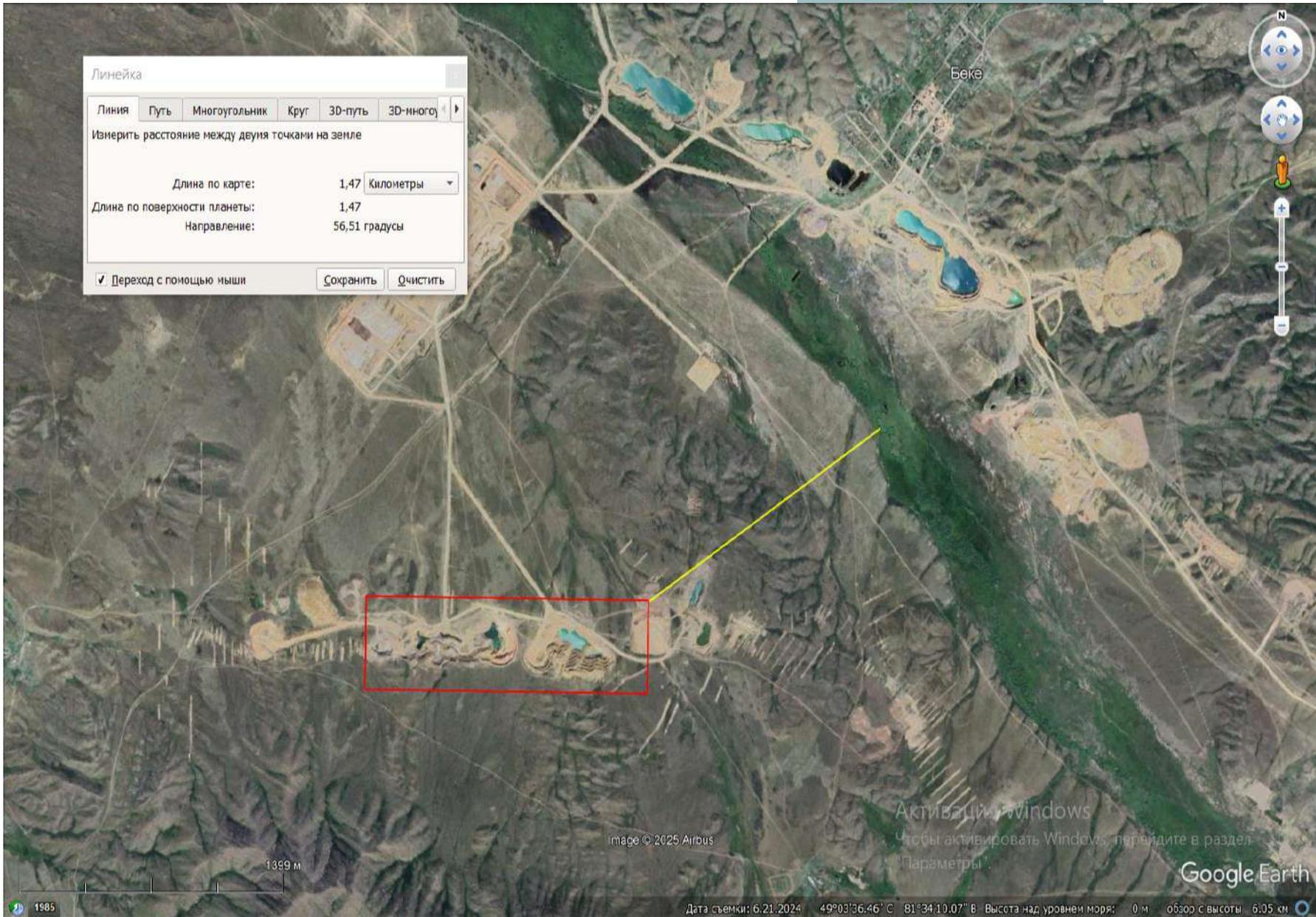

Төгінділер нормативтері «Васильевское» ЖШС үшін «Васильевское» ГМК» кен орнының құрамында тотыққан алтыны бар кендерді өнеркәсіптік игеру жобасының ұқсастығы бойынша белгіленген.

Шығаруды көздейтін ластаушы заттардың тізбесі: барлығы 12 атау: аммоний азоты, нитриттер, нитраттар, мұнай өнімдері, темір, магний, марганец, хлоридтер, сульфаттар, кадмий, мыс, қорғасын.

Жалпы шығарылатын қалдық сулардың көлемі су төгетін №1 нүктесінен жылына 190,738 тонна және су төгетін №2 нүктесінен жылына 580,854 тонна болады. Карьерді құрғату ұйымдастырылған ашық су төгу арқылы тау-кен жұмыстарымен параллель жүргізіледі.

Оңтүстік учаске су қорғау аймақтары мен беткей су объектілерінің қорғау белдеуінен тыс орналасқан.

Линейка

Линия Путь Многоугольник Круг 3D-путь 3D-многоугольник

Измерить расстояние между двумя точками на земле

Длина по карте: 1,47 Километры

Длина по поверхности планеты: 1,47

Направление: 56,51 градусы

Переход с помощью мыши

Сохранить

Очистить

Беке

Активация Windows

Чтобы активировать Windows, перейдите в раздел "Параметры".

Google Earth

image © 2025 Airbus

Дата съемки: 6.21.2024 49°03'36.46" С 81°34'10.07" В Высота над уровнем моря: 0 м обзор с высоты: 6.05 км

1399 м

1985

ЖЕР РЕСУРСТАРЫ МЕН ТОПЫРАҚ

Пайдалы қазбаларды өндіру және өңдеу жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде жердің бұзылуы сөзсіз. Жоспарланған қызметтің нәтижесінде жұмыс учаскесінің шекарасында жаңа «техногендік» ландшафт қалыптастырылады, сондай-ақ жұмыс істеп тұрған өндіріс аумағында жүргізілетін болады, ол кен орнын игеру мерзімі өткеннен кейін қалпына келтірілетін болады.

Топырақ-құнарлы қабатты ПСП үйінділеріне жинай отырып алып тастау көзделеді.

Объектілерді орналастыру аумағы құрылыс салудан және жасыл желектерден бос. Объектілерді орналастыру үшін қосымша алаңдар талап етілмейді, кәсіпорынның барлық алаңдары тау-кен бөлу шекарасында орналасқан.

сындағы өзгерістердің бағыты Токум учаскесіндегі барлық экологиялық мониторинг жүйесінің құрамдас бөліктерінің бірі болып табылатын топырақ мониторингін жүргізу процесінде анықталатын болады.

ӨСІМДІКТЕР МЕН ЖАНУАРЛАР ӘЛЕМІ

Жобаланатын объектінің СЗЗ шекарасында сирек, жойылып кету қаупі төнген, табиғи азық-түлік және дәрілік өсімдіктер жоқ. Өсімдіктердің түрлік құрамының, оның жай-күйінің, қауымдастықтардың өнімділігінің өзгеруі, жоспарланған қызмет аймағында зиянкестердің зақымдануы байқалмайды.

Жобалық шешімдерді іске асыру кезінде ауданның өсімдік ресурстарын пайдалану көзделмейді. Жоспарланған қызметтің өсімдіктерге әсер ету аймағы жұмыс учаскесімен шектеледі.

Қазақстан Республикасының Қызыл кітабына енгізілген жануарлардың тіршілік ету ортасы көзделіп отырған қызмет учаскесіне кірмейді.

Өндірістік объектінің жұмысын өндірістік алаңдар шегінде жүргізу жоспарлануда.

Жануарлар әлеміне ең жағымсыз әсер жер жамылғысының механикалық зақымдануымен байланысты, соның салдарынан өсімдік жамылғысы жойылып, жануарларға тамақ пен баспана береді, сонымен қатар өндірістік шу шығады.

Нысанды пайдалану мал азығы базасы мен тіршілік ету ортасының, сондай-ақ көші-қон жолдарының бұзылуына әкелмейді.

Жобада өсімдіктер мен жануарлар дүниесін сақтау жөніндегі іс-шараларды орындау көзделген.

ФИЗИКАЛЫҚ ФАКТОРЛАР

Кәсіпорындағы шудың негізгі көздері тау-кен жабдықтары, бульдозерлер, тракторлар, көлік құралдарының жұмысы және т. б.

Шу мен дірілден қорғау қолданылатын жабдықтың (бульдозерлер, экскаваторлар, автосамосвалдар және т.б.) конструктивті шешімдерімен қамтамасыз етіледі. Шу мен діріл деңгейінің жоғарылауының факторы технологиялық жабдықтың және оның қондырғыларының механикалық тозуы болып табылады, сондықтан шу мен діріл деңгейінің жоғарылауын болдырмау үшін келесі шаралар орындалады:

жұмыс орындарындағы шу мен дірілді бақылау өлшемдері;

шу мен діріл деңгейлері асып кеткен кезде себебін анықтау және тораптарды ауыстыру немесе жөндеу жөнінде шаралар қабылдау мақсатында бақылау тексеру жүргізіледі;

жабдықтарды, машиналар мен механизмдерді дыбыс сіңіретін қаптамалардың, қаптамалар мен қоршау конструкцияларының, басқару тұтқаларының, табандардың, орындықтардың, жұмыс істеп тұрған машиналар алаңдарының діріл оқшаулауының бар-жоғын және жарамдылығын мерзімді тексеру.

Өндіру жұмыстарын жүргізу учаскесінде Жоғары температуралы қоспалар шығарындылары бар объектілер жоқ, осыған байланысты атмосфераның жер үсті қабатына жылу әсері алынып тасталды.

Жобалық шешімдерді іске асыру кезінде радиациялық фактор бойынша әсер алынып тасталады.

ҚАЛДЫҚТАРДЫ БАСҚАРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Кен орнын пайдалану кезінде өнеркәсіптік және тұрмыстық қалдықтар түзілетін болады: 1. Аралас коммуналдық қалдықтар; 2. Майланған шүберек; 3. Пайдаланылған майлар; 4. Пайдаланылған аккумуляторлар; 5. Техника мен жабдықтардың пайдаланылған сүзгі элементтері; 6. Жарылғыш заттардың ыдысы; 7. Пайдаланылған шиналар; 8. Қара және түсті металдардың сынықтары; 9. Күл-кож қалдықтары; 10. Пайдаланылған мұнай сіңіргіш бондар.

Кен орнының аршу жыныстарын сыртқы үйінділерге орналастыру көзделмейді, өйткені олардың бүкіл көлемі үймелік сілтісіздендіру учаскесін салу және жолдарды төсеу қажеттіліктері үшін пайдаланылатын болады.

Өндіру жұмыстарын жүргізу кезінде Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің 4 қосымшасының талаптарына сәйкес өндіріс және тұтыну қалдықтарымен жұмыс істеу бойынша мынадай іс шаралар енгізілді:

- өндіріс қалдықтарын көмуді азайту мақсатында аршу жыныстарын өз қажеттіліктеріне пайдалану көзделеді;

- өндіріс және тұтыну қалдықтарын жинау және уақытша жинақтау үшін арнайы алаңдар ұйымдастырылды, контейнерлер орнатылды, қоймалар жабдықталды;

- өндіріс және тұтыну қалдықтарын беру шарт бойынша мамандандырылған ұйымдарға жүзеге асырылады.

ӨНДІРІСТІК ЭКОЛОГИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы № 400-VI ҚРЗ Экологиялық кодексінің (бұдан әрі – ҚР ЭК) 182-бабының 1-тармағының талаптарына сәйкес, I және II санаттағы объектілердің операторлары өндірістік экологиялық бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

ҚР ЭК-нің 187-бабының талаптарына сәйкес, объектінің операторы қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекітетін қағидаларға сәйкес өндірістік экологиялық бақылау нәтижелері бойынша ішкі есепке алуды жүргізеді, мерзімді есептерді қалыптастырады және Қазақстан Республикасының қоршаған орта және табиғи ресурстар туралы ұлттық деректер банкіне электрондық нысанда ұсынады.

Өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасының орындалуы туралы есеп қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның ақпараттық жүйесіне есептік тоқсаннан кейінгі екінші айдың бірінші күніне дейін тоқсан сайын ұсынылады.

Өндірістік экологиялық бақылаудың мерзімдік есептеріне сынама алу актілері немесе хаттамалары, сондай-ақ өндірістік экологиялық мониторингтің сынақ нәтижелері хаттамалары қоса беріледі.

Құрылыс және қайта құру жұмыстары жүргізу шеңберінде ұйымдастырылған көздерде аспаптық бақылау қарастырылмаған, барлық көздер ұйымдастырылмаған болып табылады және олар есептік әдіспен бақыланады.

Жұмыстар жүргізу кезеңінде атмосфералық ауаны бақылау санитарлық-қорғау аймағының шекарасында тоқсан сайын бір рет жүргізіледі.

Жинақтаушы тоғандағы бақылау (фон) жылына 1 рет 3 тоқсанда көзделген.

Топырақ жамылғысының жай-күйін өндірістік экологиялық бақылау үшінші тараптың аккредиттелген зертханасын тарта отырып, жылына 1 рет жүргізіледі.

ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ БОЙЫНША ІС-ШАРАЛАР ЖОСПАРЫ.

Жоспарды жүзеге асырудағы негізгі іс-шара – құрылыс және қайта құру жұмыстары кезінде шаң шығарындыларын азайтуға бағытталған шаңды басу жұмыстарын жүргізу.

Жоспарды жүзеге асыру 2025 жылдан 2032 жылға дейінгі жұмыстар жүргізу кезеңінде іске асырылады.

Белгіленген қызметті іске асыру, уақтылы бақылау және мониторинг барысында экологиялық заңнаманың барлық талаптары сақталған кезде қоршаған ортаға әсері жол берілетін деп бағаланады.

Назар аударғаныңызға рақмет!